לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

פדרו לופז אגירה בנגואה — שגרירה הראשון של ספרד בישראל

מאדריד. — ספרד מינתה את הדיפלומט פדרו לופז אגירהבנגואה, לשעבר שגרירה ביוון, כשגריר הראשון שלה בישראל.
לופז אגירהבנגואה, 47, היה ראש מחלקת המזה"ת וראש מחלקת צפון־אפריקה במשרד החוץ הספרדי, לפני שנתמנה שגריר ספרד ביוון ב־1982. (ע"ר)

יום א', ט"ו בשבט תשמ"ו, 26 בינואר 1986 / שנה מ"ג מס' 12947 / המחיר 63 אגורות כולל מע"מ

פרס: היוזמה בידינו — חוסיין יקבל החלטה בתוך כמה ימים

רה"מ מסיים היום ביקורו בבריטניה ועומד לצאת לגרמניה המערבית ● אמר אתמול כי חלה התקדמות בקשר לפורום הבינ"ל למו"מ ● מדיווחים לירושלים התברר כי חוסיין ניסה ללחוץ על מרפי כי לוועידה הבינ"ל יהיו סמכויות מהותיות אולם פרס דחה תביעות אלה ● כשתתקבל תשובת חוסיין — עשוי מרפי לשוב למסע דילוגים באיזור

מאת מאיר בליך, כתבנו בבריטניה ודליה שחורי הכתבת המדינית של „על המשמר"

לונדון. — ראש הממשלה, שמעון פרס, מסיים היום את ביקורו בן חמשת הימים בבריטניה וממריא משדה התעופה הצבאי ליד אוקספורד, לתחנתו השלישית — גרמניה המערבית.

מסעו של פרס התרכז בשאלת תהליך השלום, והיו בפמלייה הישראלית שהזכירו את האווירה שקדמה לבואו של הנשיא סאדאת, בדברם על השלב הנוכחי במו"מ.

פרס: היוזמה בידינו

אולם חרף האווירה האופטימית, חזר והזכיר פרס שעל אף ההתקדמות עדיין יש קשיים רציניים. מכל מקום, אתמול הוא אמר: „אני חש שהיוזמה היא בידי ישראל ורואים גם תוצאות חיוביות".

ביום ששי קיים ראש הממשלה מסיבת עתונאים לסיום החלק הנידרני של ביקורו, ובמהלכה התייחס לשתי הסוגיות העיקריות שדנים בהן עתה.

באשר לשאלה הפלשתינית אמר: „אני חושב, שהתקווה שאש"ף יקבל את התנאים שירדן העמידה בפניו נמוגה... אני מאמין שהמלך חוסיין עומד לקבל החלטה סופית בתוך כמה ימים... המסר שקיבלנו באמצעות השליח מרפי הוא שבלי קשר, מה שיקרה, הצדדים מוכנים

(סוף בעמוד 2)

„המספנה קוראת למדינה: אס.או.אס"

ההפגנה בחיפה (צילום: נולקביץ)

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

פעולות המחאה בהן מתכוונים לנקוט עובדי „מספנות ישראל" המבוצרים במספנה נשמרות בסוד מחשש כי המשטרה תאסור את

(סוף בעמוד 2)

חוסיין מתאם צעדים עם הנשיא מובארק

ערפאת הגיע לירדן למסור את תשובתו

מאת עוזי מחנימי, כתבנו לענייני המזה"ת

המלך חוסיין העביר אתמול שדר לנשיא מצרים חוסני מובארק ובו תוצאות שיחותיו עם השליח האמריקני ריצ'רד מרפי בשבוע שעבר בלונדון. את השדר הירדני העביר שר־החצר הירדני עדנאן אבו־עודה, אשר נפגש אמש עם הנשיא מובארק.

מקורות במצרים וירדן, מסרו אמש כי ככל הנראה תתקיים פגישת פיסגה בין הנשיא מובארק למלך חוסיין באמצע החודש הבא, אחרי שובו של הנשיא המצרי ממסע באירופה.

לירדן הגיע בינתיים מנהיג אש"ף יאסר ערפאת, אשר יתן ככל הנראה למלך חוסיין תשובה באשר להחלטת הארגון כאשר להכרה בהחלטות האו"ם 242 ו־338. סגן מזכיר האו"ם בראיין ארקהרט אמר בהקשר זה אתמול בעמאן כי על אש"ף להכיר בהחלטות האו"ם. „אני מבין את הקשיים העומדים בפני

(סוף בעמוד 2)

הוועידה ה־14 — החלטות, דיונים, סיכומים ● עמוד 17

מינוי ראשי ערים בשטחים להילוך גבוה ● עמוד 4

קדאפי מפליג לעימות עם ארצות־הברית ● עמוד 3

כתב האישום נגד יערי־גרנות יוגש בהקדם ● עמוד 20

פעילות דיפלומטית חשאית ב„חירות"

מאת מירה יערי, כתבת „על המשמר"

פגישה חשאית ובלתי צפוייה התקיימה בצהרי יום ששי במלון „גלאוה" בטבריה בין סגן שר־החוץ ח"כ רוני מילוא (מקורבו של שר־החוץ וסגן ראש הממשלה יצחק שמיר) לבין שר השיכון והבינוי דוד לוי.

בפגישה המפתיעה, על רקע היחסים הקרירים השוררים בין השניים נדונו כנראה עניינים הנוגעים לוועידת „חירות" ולחלוקת הכוחות בתוך המפלגה. מקורביו של השר לוי שאישרו את הפגישה, אמרו שהיא התקיימה בעקבות בקשתו הדחופה של רוני מילוא איש סודו של שמיר. מקורבי לוי מעריכים שהפגישה זומנה גם על רקע דברי ד"ר בנימין בגין בתוכנית „מוקד" בטלוויזיה, בה הוא קרא להתקרבות בין מחנות לוי ושמיר ולהתעלמות ממחנה שרון.

פיחות השקל במסווה של היטל

ההחלטה שנתקבלה בסוף השבוע שעבר בוועדת השרים הכלכליים להטיל מכס של 6% על יבוא־אשראי לארץ, מדיפה ריח חריף ושרוף של עוינה מינהלית במשק העובדים, על כל חלקיו. ללא כל הצדקה כלכלית, אפילו לא למראית־עין. בהסבירו את החיטול המעוות הזה, אמר נגיד בנק ישראל, כי „מדיניות שער החליפין היא שיצרה את הצורך בהיטל" או במלים יותר מפורשות „הקפאת שער הדולר גורמת ל„ביקוש כל־כך גבוה להלוואות בדולרים". שאין מנוס מייקורן חיזוס. אך לפי אותו ההגיון נזיק, צריכה הממשלה להעלות לאלתר את המכס על כל המוצרים המיובאים ארצה; זהו צורך דחוף יותר מאשר מכס על יבוא החוץ האשראי בלבד – שהרי את האשראי יהיה צורך לפרוע. ולכן בנטילתו טמון תמיד סיכון לפיחות עתידי, בשעה שבקניית מוצרי יבוא אין שום סיכון. אך הממשלה נמנעת מייקור היבוא, כדי לא להאיץ מחדש את האינפלציה. זהו אחד מעקרונות היסוד של המדיניות הכלכלית החדשה. ההחלטה על הוטל של 6% על אשראי מחו"ל היא. לכן, הערעור הראשון רציני של יציבות שער החליפין, זהו פיחות־למעשה בשערו של השקל מול הדולר, מ־1.5 שקלים ל־1.7 שקלים. את הפיחות הזה, תנוגד את המדיניות הממשלתית המוצהרת. את הכרזותיו של שר האוצר ושל כל נושאי הכלכליים, חעביר בנק ישראל בוועדת שרים לענייני כלכלה במסווה של ייקור אשראי מחו"ל.

אילו דאג בנק ישראל לצרכי המשק הישראלי, הוא צריך היה ללכת בדרך הפוכה – לעודד עכשיו לקיחת אשראי בדולרים מחוץ לארץ. בתחזית השנה הקרובה צפויה ירידה ניכרת בשערו של הדולר מול המטבעות המערביים העיקריים. מעל ומעבר להפרשי הריבית שבין האשראי הדולרי לאשראי במטבע אחר. לכן עשוי המשק הישראלי להרוויח. יעלה לגלגל את הסיכון לחפסיד. על כל הלוואות דולריות חדשות. זו שיטה – השיפור במעמדו הפיננסי הישראלי בשנה האחרונה. מאפשר היום לחברות ישראליות לקבל אשראי נוח יחסית, וליהנות. ובדין. משני אין זה סוד, כי חברות אלה שייכות ברובן (אם כי לא כולן) למגזר ההסתדרותי. המס על האשראי מחו"ל מחווה. איפוא. פגיעה שרירותית במגזר היכול ליהנות. עקב גודלו והמוניטין שיצאו לו בחו"ל. מגישה קלה יחסית לשווקי האשראי בחו"ל. היום נהוג פיקוח חמור בווותר על קבלת הלוואות מחוץ לארץ בכל צורה שהיא. ולכן המטרה של ההיטל החדש אינה למנוע הרפתקנות פיננסית. או נטילת סיכונים משקיים מיותרים. אלא הטלת מיסוי פיסקאלי מפלה ומעוות דווקא על אותו החלק של המשק הישראלי. המנסה להבריא את עצמו, ולהשקיע בפיתוח. ללא הזקקות לתקציבי הממשלה.

השרים הכלכליים שהצביעו בעד היטל האשראי – שהוא פיחות פיסקאלי – בעד מה הם מצביעים?

מהחלטות הוועידה ה־14 בכפר־מנחם:

הקיבוץ־הארצי יצמצם את מעורבותו במפעלים האיזוריים

כדי להקטין החיכוך עם הפועלים השכירים ● ישקול העברת הבעלות לחברת העובדים או שיתוף העובדים במסגרת קואופרטיבית ● החלטה אחרת: ניסיון לשלב בני נוער מהסביבה במוסדות החינוך הקיבוציים ● הוועידה ה־14 שעסקה גם ביחסי החבר והתנועה והערכות ההדדית הצטיינה ברוח של אחדות

י. חזן: הקיבוץ היום טוב מתקיבוץ של אז – ההנהגה ההיסטורית אומרת לכם שלום: יש הנהגה צעירה וחדשה – חזקו אותה

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

הוועידה ה־14 של הקיבוץ־הארצי, שננעלה אתמול בקיבוץ כפר־מנחם החליטה לצמצם את מעורבותו של הקיבוץ הארצי במפעלים האזוריים.

הוועידה קבלה את הצעת הוועד הפועל בדבר העברת מפעלים עתירי עבודה שכירה לבעלות אחרת, זאת תוך שתוף עם התק"ם וברית התנועה הקבוצית.

צעד זה בא על מנת להסיר את המכשול ולמתוח גשר אל אוכלו־סיית ערי הפיתוח, שחלקה עובדת במפעלים אלה.

הוועידה הטילה על מזכירות הקבה"א להגיש תוך שישה חודשים הצעות מפורטות לביצוע ויישום החלטות בתחום זה. בין היתר מדובר על העברת חלק מהמפעלים לבעלות של חברת העובדים ובמקביל נסיון לשתוף עובדים במפעלים.

הוועידה ה־14 החליטה גם לפתוח בנסיון של שילוב בני נוער ממושבים וערים סמוכות במוסדות החינוך של הקבוץ־הארצי. בוועידה שננעלה בשבת נטלו חלק 45 צירים מ־85 קבוצי השוה"צ. נטלו בה חלק גם חברי מפ"ם רבים מהערים שהשתתפו כחלק גדול של הדיון בחוגים.

רוח של אחדות

הוועידה ה־14 עסקה בנושא יחסי הקבוץ התנועה והחבר, ובנושא השותפות הרעיונית והערכות ההד־דית. וועידה זו הצטיינה במיוחד ברוח האחדות בכל ימי הדיונים, בנסיון למצות את המשותף והחזרה לעיסוק בנושאים מהותיים ובשא־לות יסוד של הקבוץ והתנועה

(סוף בעמוד 2)

מאפריל — הבנקים יגבו ריבית מלקוחותיהם אחת ל־3 חודשים

הסנונית הראשונה — בנק הפועלים שהודיע אתמול על השינוי במועד חיובי הריבית

מאת אייל ישוב, כתב „על המשמר"

הבנקים יעברו לגביית ריבית רבעונית (אחת ל־3 חודשים) בתחילת חודש אפריל. הסנונית הראשונה לכך היתה הודעה שפירסם אתמול בנק הפועלים, ובה הוא מודיע על השינוי במועד חיובי הריבית.

כזכור, החליטה ועדת השרים לענייני כלכלה השבוע לחייב את הבנקים, על־פי הצעת בנק ישראל, בגביית ריבית רבעונית. הבנקים לא ששו לכך, ואף נימקו זאת בכך שהלקוחות יתקשו לשלם סכום גבוה אחת ל־3 חודשים, במקום לפרוש את התשלום מדי חודש, כפי שהדבר נהוג כיום.

אולם בנק ישראל טען, כי ירידת שיעורי האינפלציה אינה מצדיקה גבייה חודשית ויש לעבור לחיוב ריבית רבעונית.

עדיין לא ברור מה תהיה השפעה של השיטה החדשה על הריבית שהבנקים משלמים ללקוחות. הם יידרשו ככל הנראה לפצות אותם על השחיקה במרווחי הריבית שכן, פירושה של ריבית רבעונית הוא ירידה בריבית האפקטיבית במשק. אם לא יסייע להם בנק ישראל בשמירת המירווחים, עלול הדבר לגרום לירידה גם בשיעורי הריבית שמשלמים הבנקים על פקדונות.

הרוחות העזות הוחיתו עצים ואנטנות על רשתות החשמל

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

הרוחות העזות, שנשבו אתמול בעוצמה של למעלה מ־30 קשר גרמו לתקלות רבות ברשת החשמל בכל רחבי הארץ. אנטנות של טלוויזיה, עצים, ענפי עצים, גגונים וחפצים אחרים נחתו על רשתות החשמל וגרמו לשיבושים.

השירות המטאורולוגי התריע על הסערה הקרבה בפני חברת החשמל והחברה הכינה צוותי תיקונים מתוגברים ותיגברה את כל עמדות הקליטה לקריאות מצוקה. עובדי חברת החשמל נקראו משעות הבוקר עד שעות הערב המאוחרות להחזיר לפעולה קווי חשמל שנקרעו בסערה.

הקור החמיר את הבעייה וגרם להפעלת יותר של מכשירי חימום ולעומס יותר על נתיכי הצרכנים שלא עמדו בכך.

„שרקיה" בנמל ב.ג.

משבי רוח עד 48 קשר נרשמו אתמול בצהריים בנמל התעופה בן־גוריון. החזאי בתחנה המטאורולוגית בנמל אמר: שהרוח המזרחית החזקה נשבה בין 11 ל־1 בצהריים במהירות של כ־30 קשר בממוצע והגיעה למשבים של 46–48 קשר.

הרוח לא הפריעה בדרך כלל להמראות ולנחיתות בנמל.

ישראל נמצאת בקצה הדרום מערבי של רכס הגע מעל לתורכיה והים הכספי, ועברה עליו במשך היום „שרקיה" – אמר החזאי.

„נשיאים ורוח – וגשם אין"

הגשמים שירדו בשבוע האחרון היו גשמי ברכה, בעיקר לחקלאות, אולם תרמו אך במעט למשק המים, שמצבו מוסיף להיות קשה. „אנו עדים לתופעה של „נשיאים ורוח – וגשם אין" – אמר אתמול דובר „מקורות", מרדכי יעקובוביץ.

הטכנאים מאיימים לחדש השבתת הטלוויזיה ביום א'

הבוקר תתקיים ישיבת בית־הדין המשמעתי של רשות השידור, שתדון בקובלנות הרשות נגד יו"ר ועד טכנאי הטלוויזיה, חזי קוקה, על האפלת המסך ואי־שידורה של הכתבה על הר־הבית.

לא ברור אם הדיון בקובלנה יסתיים היום, ואולם מנגד תלוי כבר ועומד איומם של הטכנאים לשוב ולהשבית את הטלוויזיה החל מיום ראשון.

הטכנאים, המתנגדים לעצם העמדתו של קוקה לדין, טוענים, כי קוקה פעל במסגרת תפקידו כאיש ועד, ורק ההסתדרות מוסמכת להעמידו לדין. לכן יבוא קוקה עם חבריו בית־הדין ויערער על סמכותו לשפוט אותו. אם יתעקש בית־הדין וימצא אותו אשם, מאיימים הטכנאים לשוב ולהשבית את הטלוויזיה, משום שביום ראשון ימלאו שבועיים להכרזתו של סכסוך העבודה בטלוויזיה וניתן לחדש העיצומים.

אתמול בוטלה פגישה בין הנהלת רשות השידור וההסתדרות, במסגרת המו"מ על הפעלת האי.אנ.ג'י, בגלל מחלתו של נציג הטכנאים בהסתדרות. כך שבינתיים אין שום התפתחות במו"מ בנושא זה.

השביתה בעיריית קריית־ים נכנסת לשבוע השלישי

ראש העירייה: אחזיר מפתחות העיר לשר־הפנים

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

עובדי עיריית קריית־ים, שעדיין לא קיבלו את משכורות חודש דצמבר, הודיעו אתמול, כי לא ישובו לעבודה עד שלא יקבלו את משכורות חודש דצמבר וינואר.

ראש עיריית קריית־ים, בנימין שנל, אמר, כי אם לא תחול תזוזה ממשית שתאפשר החזרת העובדים לעבודה, יאלץ להחזיר את מפתחות העירייה למשרד־הפנים עוד השבוע.

יו"ר ועד עובדי העירייה, אבשלום ארז, אמר אתמול לכתבנו, כי עובדי העירייה ששביתתם נכנסת לשבוע השלישי, לא יחזרו לעבודה, אלא אם תשולמנה להם גם משכורות חודש ינואר. „ממשלת השיתוק הלאומית", בראשות המערך, הורסת את המדינה ולא ייתכן שאף אחד מחברי הממשלה לא ייתן דעתו לכך ש־420 עובדי העירייה היים למעשה ללא שכר", אמר.

יו"ר הוועד הודיע, כי עובדי העירייה יצטרפו להפגנתם של עובדי מספנות ישראל ביום ראשון.

ראש עיריית קריית־ים, בנימין שנל, אמר, כי איננו רואה דרך לשלם לעובדים את כספם לאחר שכל מאמציו עלו עד כה בתוהו והודיע, כי יחזיר השבוע את מפתחות העיר לשר־הפנים, יצחק פרץ.

בקריית־ים מושבתים כל תלמידי גני הילדים והכיתות הגבוהות בבתי הספר, לאחר שחלק מהמורים המקבלים משכורתם מהעירייה שוב־תים ולאחר שוועד ההורים היישובי החליט להפסיק את הלימודים, בעקבות ביקורת של משרד־הבריאות, שנערכה בבתי־הספר ושקבעה, כי קיימת סכנה לבריאות התלמידים עקב מצב התברואה הירוד שנוצר בעיר.

ערימות אשפה מתגוללות ברחובות העיר מאז פרצה השביתה.

● הרב יצחק ידידיה פרנקל — רבה הראשי של תל־אביב־יפו — קיבל אתמול את אזרחות הכבוד של העיר, בטקס חגיגי שנערך בבניין מועצת העירייה בהשתתפות קהל רב.

● משרד־החינוך־והתרבות וצה"ל יקימו ועדה משותפת שתתאם את הצרכים בחינוך הטכנולוגי — זאת סיכמו סגן ראש הממשלה ושר החינוך־והתרבות, יצחק נבון, וראש אכ"א, האלוף מתן וילנאי.

50 בקשות לחנינה מוגשות בשבוע

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

ללשכתו של נשיא המדינה בירושלים מגיעות מדי שבוע 50 בקשות לחנינה.

במדינת ישראל מורשעים מדי שנה כ־400 אלף אזרחים, מחציתם מורשעים על עבירות תעבורה שונות. בסך הכל מאשר נשיא המדינה 400 חנינות והקלות בדין מדי שנה כאשר במרבית המקרים מדובר בקיצור תקופת מאסר העולם ובאישור ניכוי „השליש" על התנהגות טובה.

נשיא המדינה אמר שלשום, כי מוסד החנינה הוא הכרחי נוכח החוקה הקובעת, כי במקרה של עונש על תנאי המופעל על אזרח אין הרשות המשפטית יכולה להתערב. „נתקלתי במקרה שבו הופעל מחוסר ברירה עונש פסילת רשיון על נכה צה"ל צעיר במלחמת לבנון בגין עונש על תנאי שהיה תלוי נגדו. הדרך היחידה לביטול העונש הינה חנינה ע"י נשיא המדינה", הסביר הרצוג.

מזג־האוויר

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 3–10, תל־אביב 7–15, חיפה 8–15, רבת־הגולן 2–10, טבריה 7–17, לוד 6–16, יריחו 7–18, עזה 6–18 באר־שבע 3–15, מפרץ אילת 11–22 מעלות. (עתי"ם)

„אדון אדמו"ר לניו־יורק חזור" — קראו תושבי יבנאל בהפגנתם

מאת מירה יערי, כתבת „על המשמר"

בקור מקפיא הפגינו אתמול מאות מתושבי המושבה הוותיקה ביבנאל נגד האדמו"ר שיק שמבקש להתיישב במקום.

המפגינים קיבלו את פניו של האדמו"ר בקריאות שעליהן נכתב בין השאר: „בנינו יוצאי צבא קודמים לחרדים", „אדמון אדמו"ר לניו־יורק חזור", „יבניאל שלנו, על אדמותיך לא תיבנה נאה שערים", „קודם עבודה ואחר־כך תורה" ועוד.

ד"ר משה אברמסון, מהנציגים הבולטים של המתנגדים לבואו של האדמו"ר ליבנאל, אמר אתמול בהפגנה: „אנחנו חוששים מרעה גדולה שעלולה ליפול עלינו".

את ההפגנה איבטחו שלוש ניידות משטרה ושני ג'יפים של מג"ב. השוטרים חסמו את הכניסה לבנין המועצה בשעה שהתקיימה בו הפגישה בין תשעת חברי מועצת יבנאל, לבין הרב פרנקל, רב המושבה, והאדמו"ר שיק. הישיבה, שהתמשכה יותר משעתיים, לוותה כל העת בצעקות ובקריאות נגד האדמו"ר.

לפני הפגישה עם חברי מועצת יבנאל נפגש האדמו"ר שיק במשך שלוש שעות עם נציגי המתנגדים שהסבירו לו בלשון שאינה משתמעת לשתי פנים שהוא אינו רצוי במושבה.

ד"ר משה אברמסון הדגיש באוזניו, שעד כה נאספו 420 חתימות מתוך 1028 בעלי זכות בחירה ביבנאל המתנגדים לבואו למושבה.

ישיבת המועצה, שטרם נסתיימה בעת מסירת הידיעה, היתה סוערת והתגלעו ויכוחים בין חברי המועצה הדורשים לקבל כבר עכשיו החלטה לגבי הפרשה לבין המצדדים בדחיית ההחלטה, ביניהם ראש המועצה, עזרה מועלם.

מפ"ם / הקיבוץ הארצי / השומר הצעיר / בשיתוף ק.ק.ל

נטיעת חורשת שלום

ביום א', 26.1.86, ביער עירון, בשעה 10.00

ישתתפו: ח"כ אמירה סרטני
ח"כ מוחמד ווטד
נציג שגרירות מצרים בישראל
נציג משרד החינוך
ראש מועצת כפר קרע
ראש מועצה אזורית מנשה

וכן: נציגי 15 בתי ספר ו־41 גני ילדים מישובי האזור

במהלך הטכס תחתם אמנת ידידות ואחווה יהודית־ערבית בין בתי הספר באזור

הציבור מוזמן

חיים גלובינסקי, מזכ"ל מועצת ההימורים, מעניק את הפרס הענק, כ־542 אלף ש"ח (360 אלף דולר), לזוכה סאלם ברבך מחן־יונס, בטקס שנערך אתמול במשרדי הספורטוטו בתל־אביב. (צילום: אריה קנפר)

המדד הצפוי — אחוז עד אחוז וחצי

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

המחירים לצרכן עלו בכ־1.5% במחצית הראשונה של החודש – קובעים הנתונים שפירסמה אתמול הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

נתוני הלשכה מבוססים על מדידות מחירים של כשני־שליש מהמוצרים והשירותים, הנכללים בסל המרכיב את מדד המחירים לצרכן. הנתונים לא כללו את מחירי הדיור אשר צפוי שימתנו את עליית המדד החודש. לדברי פקידי ממשלה, עליית המדד החודשי תהיה כאחוז עד 1.5 אחוז.

עליות המחירים במחצית הראשונה של ינואר שיקפו למעשה עליות מחירים של כ־19.5% במחירי הפירות. נתון זה הושפע מעלייה של 99% במחירי הקלמנטינות והמנדרינות. מצד שני, מחירי ההלבשה וההנעלה ירדו ב־0.6% בעקבות תחילת מכירות סוף העונה.

במחצית הראשונה של ינואר עלו מחירי הריהוט והציוד לבית ב־1.8%, מחירי בריאות ב־1.2%, תרבות ובידור ב־1.1%.

מאה מעובדי „הארגז" צפויים לפיטורים

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

במפעלי „הארגז" עלולים כמאה עובדים ויותר לקבל מכתבי פיטורין, עקב חוסר הזמנות מ„אגד" – אמר לכתבנו אחד ממנהלי המפעל.

ההנהלה דחתה את הפיטורין בציפיה להזמנות, אך להפתעת אנשי „הארגז", נותק לפתע המגע עם „אגד" בשל עיכוב במו"מ בין הקואופרטיב ובין משרד התחבורה בנושא חלקה של הממשלה בכיסוי הוצאות רכישה.

גם ב„מרכבים", חברת בת של „כור", עומדים לפטר כ־130 עובדים בשל חוסר הזמנות מ„אגד". לפני שבוע ימים ויותר הזמינה הנהלת „מרכבים" כתבים לענייני תחבורה והציגה את הפוטנציאל הטמון במפעל ואת הבעיות העומדות לפני ההנהלה, בתקוה שהעיתונות תסייע למפעל. אך התקוות לא התמלאו.

בנג'ילה מגייס תרומות למלחמה באבטלה

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

„בניגוד חריף למדיניות התקציב, מכריז ציבור הפועלים שהחברה הישראלית תהיה חברה עובדת ויוצרת, והוא לוקח על עצמו להתגייס כדי למנוע את החרפה של 120 אלף מובטלים" – אמר אתמול בנימין (בנג'ילה) יסעור, יו"ר ועדת הייעוצים והשימושים.

בתשובה לשאלת כתבנו סיפר בנג'ילה, כי הוא עוסק עתה בשיטתיות בגיוס כספים מתרומות העובדים השכירים (3 ימי עבודה) בכל אזורי הארץ, וכי עד כה התחייבו 400 אלף איש, ביניהם עובדי מפעלי ענק כגון התעשייה הצבאית, התעשייה האווירית, עובדי כור, עובדי הטכסטיל ועוד. עד סיום שלב א' של איסוף הכספים ה־1 במאי שנה זו, ייאספו כספים מ־650 אלף שכירים, וכיצד לאחר מכן יוחל בביצוע הנעת הסיוע לפי הקריטריונים שנקבעו.

מנהל חטיבת כור־פלדה יצחק רז, הציג את בנג'ילה לפני הפועלים בכור קרית־גת וביקש „לבשר עוד בשורה טובה". הוא סיפר על הטלקס שהתקבל מארה"ב, בו מודיע נציג המפעל שם, כי באותו בוקר נתקבל משלוח נסיוני של 1000 טון דיסקים למחרשות, וכי הלקוחות מרוצים מאוד מהאיכות ומהעמידה בלוח הזמנים, ויגדילו את היקף ההזמנות בהתאם.

פיטורים במפעלים האזוריים בבית־שאן

מאת מירה יערי, כתבת „על המשמר"

הנהלת המפעלים האזוריים בבית־שאן עומדת לפטר 60 עובדים, שהם 25 אחוז מכלל העובדים במפעלים. בנוסף לפיטורים אלה קיים תהליך של פיטורי פועלים בודדים בקיבוצי עמק בית־שאן (לאחרונה בחפציבה ובבית־אלפא) ומספר המובטלים בבית־שאן מתקרב לאלף.

אתמול נפגשו נציגי מועצת הפועלים, וועד עובדי המפעלים האזוריים בבית־שאן וההנהלה לדיון במטרה למנוע את הפיטורים.

„נזעיק את כל המוסדות המפעלתיים ונעשה הכל שהמפעלים ימשיכו להעסיק את העובדים. בשום אופן לא נרשה פיטורים במספר כזה", אמר אתמול מזכיר האיגוד המקצועי בבית־שאן, דוד זילברג.

ערביי תרשיחא הוכרו כתושבי קו העימות

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

עוזר ראש הממשלה לעיירות הפיתוח, אלחנן ישי, הודיע אתמול לראש מועצת מעלות־תרשיחא, שלמה בוחבוט, כי ממשלת ישראל החליטה להעניק לתושבי תרשיחא הערבים הנחה של 10 אחוזים במס הכנסה, כפי שמקבלים שאר תושבי ישובי העימות לאורך גבול הצפון.

יצויין, כי בעקבות שאלה שהפנה כתב „על המשמר" לדוברת משרד הכלכלה, תוקנה רשימת הישובים הזכאים להטבות שונות ותרשיחא צורפה לאותה רשימה, לאחר שברשימה המקורית הופיעה רק מעלות.

במשרד הכלכלה הוסבר, שהדבר נבע מטעות טכנית ובעקבות פניית כתב „על המשמר" היא תוקנה, כדי שגם תרשיחא תהנה מן ההטבות.

פרס: היוזמה בידינו — חוסיין

(המשך מעמוד ראשון)
להמשיך ולהחזיק את דלת המו"מ פתוחה".

הסכם מפורט

על ועידת השלום אמר: „ברדנו שורה ארוכה של פרטים בקשר לפורום הבינלאומי, בתוך המגבלות שהצדדים הסכימו עליהם. אבל עדיין נותרו בעיות. אין לנו מושג אם בריה"מ תיטול בה חלק... אבל בנושאים אחרים אני חושב, שהשגנו הסכם שהוא מפורט יותר מאשר היה לפני כמה שבועות".

השליח האמריקני ריצ'ארד מרפי עזב את לונדון ולפי מקורות במשלחת הישראלית, ישוב ויחדש את נסיעותיו לאחר שיקבל תשובה מהמלך חוסיין. כתבו של „דיילי טלגרף" טען אתמול, שזו צפויה בתוך 48 שעות. אולם כתב זה טעה באומרו שהשליח האמריקני ביטל שובו לוושינגטון, כדי להיפגש פעם נוספת עם פרס.

אתמול קיים ראש-הממשלה פגישות במלונו עם ידידים ונכבדים בקהילה היהודית. הוא יצא לשתי צעדות קצרות, ובערב היה אורח המגבית היהודית בסעודת ערב רשמית.

ביום ששי סער פרס על שולחנם של הנסיך והנסיכה מווילס. היתה זו ארוחה אינטימית, כשמסביב לשולחן היו רק 14 איש. אל פרס הצטרפו שגריר ישראל, יהודה אבנר ורעייתו מימי, וכן 3 לורדים וחבר פרלמנט אחד.

שביל ביניים

הכתבת המדינית של „על-המשמר" מוסרת:

מדיווחים שהגיעו לירושלים על שיחות ראש-הממשלה עם ריצ'ארד מרפי, עולה, כי במרכז עמד מעמדה של הוועידה הבינלאומית.

חוסיין ניסה ללחוץ, בשיחותיו עם מרפי, שלוועידה הבינלאומית יהיו סמכויות מהותיות בקשר למו"מ בין ישראל וירדן — בעוד פרס הבהיר, כי ברגע שלוועידה הבינלאומית תהיה סמכות לגבי תוצאות המו"מ, או ברגע שלישראל לא תהיה זכות וטו על הצעות החלטה שלא ייראו לה — היא לא תסכים למתכונת זו. חוסיין ניסה לבדוק את האפשרות למצוא שביל ביניים בין התביעה הסורית שלוועידה הבינלאומית יהיו סמכויות מלאות לגבי תוכן הדיונים, לבין עמדת ישראל — שהוועידה הבינלאומית לא תהיה אלא פורום חיצוני התומך במו"מ ישיר.

בשלב זה חוסיין רק הודיע במפורש על נכונותו למו"מ ישיר, אך לא אמר דבר לגבי הייצוג הפלשתיני. הוא חזר ואמר, כי הוא ממתין לתשובות יאסר ערפאת. כן הביע את אמונו, שיפגוש את ערפאת בקרוב.

ההערכה היא, שערפאת לא ישיב בחיוב לחוסיין (קבלת החלטה 242 והכרה בזכות הקיום של ישראל) — ובין מרפי ופרס עלו גם אפשרויות שונות לייצוג הפלשתיני.

„המספנה קוראת"

(המשך מעמוד ראשון)

קיומו. כתבנו מציין כי פעולות המחאה בקנה מידה גדול מתוכננות להערך ביום רביעי לאחר שכונס הנכסים, עו"ד עמרם בלום יגיש את תוכנית ההבראה לבית-המשפט המחוזי בירושלים ויבקש לפטר כ-350 מעובדי המספנה. אמש בשעות הלילה המאוחרות התכנסו ועדי העובדים כדי לדון בפעילות המחאה שתערך הבוקר.

הפרשה תועלה בממשלה

השרים גד יעקבי ומשה שחל יעלו היום בישיבת הממשלה את נושא המספנות. לדברי השר יעקבי שונה בעיית המספנות מזו של בעיית „אתא" היות וכאן מדובר במפעל שיש לו עתיד כלכלי ואשר „הכלכלה הנכונה" גרמה להידרדרותו. לדעתו של יעקבי יש לגשת לארגון מחדש של המספנות על מנת להעלותן שנית על דרך המלך.

המפרק: 350 יפוטרו

בני משפחה של עובדי מספנות ישראל הצטרפו אתמול לשביתתם של העובדים במספנה. ביום שישי הוגשה כסעודת שבת לעובדים המבוצרים במספנה ארוחת שבת שכללה פיתה וזיתים. כונס הנכסים של המספנות עו"ד עמרם בלום אמר ביום שישי כי התבצרות העובדים במספנה מקשה עליו למלא אחר הוראת בית-המשפט ולהגיש ביום רביעי תוכנית הבראה למספנה.

הוא הוסיף כי על פי התכנית שבידיו יפוטרו כ-350 עובדים והיתר ימשיכו לעבוד במספנה שתעסוק במתן תיקוני חוף לאוניות, ותשלים את יתר התחייבויותיה. בלום אמר עוד כי מאבקם של הפועלים מסכל את האפשרות להמשיך בעבודות שעל המספנה לבצע ולא יאפשר תשלום משכורות לעובדים בסוף החודש.

מסע הלוויה למספנה

ביום שישי בבוקר נערכה הפגנה סוערת של עובדי המספנה בחיפה. העובדים יצאו סמוך לשעה 8.30 בבוקר במסע הלוויה ענק מהמספנה למרכז חיפה. בראש המסע נסע טרקטור גורר עגלה עליה היה מונח ארון מתים עטוף בדגל המספנה ודגל המדינה. בסמוך לו ניצב שלמה אזולאי שובת הרעב שקרא לכל אורך מסע הלוויה הסימלי פרקי תהילים. אחרי הטרקטור נעו שיירות של מאות כלי רכב של עובדי המספנות באורות דולקים. המסע שנע אט אט אילץ את המשטרה לחסום את עורקי התנועה הראשיים של חיפה ולהפנות את תנועת כלי הרכב אל מחוץ למרכז העיר. במהלך המסע התמוטטו מספר מעובדי המספנה ונזקקו לטיפול ניידות טיפול נמרץ של מד"א ולטיפולו של צוות מד"א נוסף.

כרוזי סולידאריות

במהלך המסע כוסתה חיפה באלפי כרוזים של צעירי מפ"ם שהביעו תמיכה בעובדי המספנה וקראו לסולידאריות של תושבי העיר ופועלי המפרץ עם פועלי המספנה. מסע ההלוויה הסימלי נערך תחת הסיסמה המספנה קוראת אס.או.אס. מאות מפועלי המספנה ליוו את המסע כשעל ראש בגדם טלאי צהוב בו נאמר „שלח את עמי". אחר כך התכנסו הצועדים במרכז גן הזיכרון בעצרת מחאה. למקום הגיעו עובדים שפרשו לפני שבועות אחדים מרצון, ותקפו את חברי הוועד בטענה כי פרשו וכעת נאמר להם כי למספנה אין כסף לשלם להם פיצויים.

„ורטמן לך הביתה"

מזכיר מועצת פועלי חיפה משה ורטמן שביקש לשאת דברים הושתק על ידי העובדים הסוערים בקריאות „ורטמן קודם תקיים מה שהבטחת"; „ורטמן אל תעשה לנו מה שעשית ל„אתא"; „ורטמן לך הביתה". לבסוף בלחץ הוועד איפשרו העובדים לורטמן לשאת את דבריו.

„ילדים אתה רוצה?"

למקום הגיע גם ח"כ כהן אבידוב שהותקף על-ידי העובדים הנזעמים שלא איפשרו לו לשאת את דבריו. „ילדים אתה רוצה? מאיפה אני יביא אוכל לילדים?" צעק לעברו אחד העובדים. למקום ועקץ לעברו חבר הוועד מישל אלמליח „הייתי ליכודניק אבל בחיים שלי לא אצביע יותר לליכוד". עובד אחר ירק לעברו של כהן אבידוב והוא הוצא מהמקום לאחר שמספר עובדים מהמספנה גוננו עליו. ההפגנה נסתיימה סמוך לשעה 12 בצהריים כשהמסע שב למספנות ישראל.

משמרות מחאה

כתבנו בחיפה מוסר כי העובדים התחלקו למשמרות מחאה בנות 200 איש במפעל למשך השבת. ביום שבת בשעות הבוקר הגיעו למספנה משפחות רבות של העובדים והצטרפו לשובתים. ממשטרת מרחב חיפה נמסר אתמול כי כח המשטרה המוצב בכניסה למספנה צומצם.

שמואל בירן – נציג עובדי מספנות ישראל (צילום: ויקי כהן)

הוועידה — במה לזעקתם של עובדי המספנות

מאת אבי בניהו

את ימי כינוסה של הוועידה ה-14 בסוף השבוע, ליוותה מצוקתם של 650 פועלי מספנות ישראל, שמצאו עצמם השבוע מול שערי המפעל הסגורים. נציגי ועד עובדי המספנות הלכו ובאו מידי יום אל הוועידה ונציגי הקיבוץ-הארצי פקדו את העובדים המבוצרים בחיפה.

„הורסים מפעל חיים"

ביום ו', אחרי נאומו של ישראל קיסר, עלה אל בימת הוועידה החבר שמואל בירן — נציג ועד המספנות והשמיע את זעקתו באוזני צירי הקבה"א ומזכ"ל ההסתדרות. הוא אמר כי במפעל הרכב במחמ"ר הודיעו לפועלים על הסגירה במברקים: ב„אתא" שיגרו מכתבים, ואילו אנו, עובדי המספנות שמענו על כך באמצעי התקשורת. „זוהי פגיעה וחורבן ערכים מקודשים של העם העובד ושל הסקטור הפועלי. לא מדובר רק ב-650 איש, מדובר במפעל חיים למען בטחון ישראל. אם חלילה יעלה סטי"ל על שירטון לאן ילכו לקראפי, ליווזי" — זעק בירן. הוא הודה במילים חמות לקיבוץ-הארצי, למפ"ם ולסיעתה בכנסת על הרתמותם למאבק העובדים. אפרים רוזן מזכיר התנועה, הודיע במעמד הוועידה, כי הקיבוץ הארצי ניצב לימין העובדים ויסייע ככל שידרש.

משלחת למספנות

בליל שבת שיגרה הוועידה למספנות ישראל משלחת בראשותו של יוסי שחר, רכז המחלקה הרעיונית פוליטית של הקיבוץ הארצי. בדברים שנשא שחר בפני נציגי הוועד אמר:

„העם במדינת ישראל חייב לדעת שהבעיה היום היא לא בעיית „מאזן תשלומים" אלא בעיית „מאזן השפיות" של הממשלה. את פועלי „אתא" עברו, סחבו והרדימו אותם, את כל ציבור העובדים. תדע ממשלת ישראל שציבור פועלי ישראל לא ייתן שנית לעשות את תרגיל אתא. הקיבוץ הארצי קורא למפ"ם ולוועדה המרכזת, שלא להפקיר את פועלי המספנות וליזום ולהנהיג מאבק עיקש, כדי להבטיח את חוסנה של ישראל העובדת. גם בשעות הקשות העוברות עלינו נגייס כל מאמץ כדי לסייע לכם במאבק" הבטיח לעובדים יוסי שחר.

צלצול מהיר

ד"ר יהושע רוטנשטרייך, נשיא מועצת העתונות:

אם תורשע שם-אור היא תגורש מהאגודה

כתבת „ידיעות אחרונות" אורה שם-אור הכריזה השבוע הקמתה של מפלגה כהניסטית חדשה, הדוגלת ב„הוצאת כל הערבים הצעירים החיים בישראל אל מעבר לגבולות המדינה. גם אם הם לא ירצו בכך. הקשישים יוכלו להישאר ולמות כאן. ההבדל בינה ובין כהנא — כך לדברי הגברת — הוא טרמינולוגי. „גרוש היא מילה לא יפה. ולכן, נוציא אותם ונייישב אותם מחדש".

פנינו, איפוא, לנשיא מועצת העתונות, ד"ר יהושע רוטנשטרייך ושאלנו. האם מקובל עליו עיתונאי. ההופך ליו"ר תנועה פוליטית המטיפה לגזענות מן הסוג הזה?

מבלי להתייחס לתוכניתה. שאני רחוק מלהסכים איתה, אינני חושב שעיתונאי מנוע מלהיות פוליטיקאי. אפילו ד"ר בנימין זאב הרצל היה עיתונאי בראש תנועה פוליטית. מה גם שאני בטוח, שאם הגברת שם-אור תצליח לכונן מפלגה גדולה היא תפסיק לכתוב ב„ידיעות אחרונות".

ואם נתייחס לתוכניתה של הגברת שם-אור?

זהו עניינה של אגודת העיתונאים. כיו"ר מועצת העיתונות לא הייתי רוצה, ששום איגוד מקצועי יעסוק בדיעותיהם הפוליטיות של חבריו. מה גם שתקנון אגודת העיתונאים איננו מתיחס להשקפות אלא למעשים בלבד.

הסתה גזענית אסורה על פי החוק.

זה כבר סיפור אחר. במקרים בהם נדונו עתונאים בבית המשפט על עבירה שיש עימה קלון, הם גורשו מאגודת העיתונאים. כך שאם תעמוד שם-אור למשפט, ויוחלט שהעבירה שעברה יש בה משום קלון, היא תגורש מאגודת העיתונאים.

ובנתיים, יאפשר לה „ידיעות אחרונות" לפרסם ולהטיף לדעותיה מעל דפי העתון?

את השאלה הזאת את צריכה להפנות לעורכי העתון.

סמי גרינשפן, יו"ר אגודת העיתונאים בת"א, וחבר מערכת „ידיעות אחרונות".

...?

אני יכול להפנות אותך להחלטה שקיבל הוועד הנוכחי של אגודת העיתונאים, זמן קצר אחרי בחירתו. המסתייגת מכל גילוי של הסתה על רקע גזעני. הוחלט גם, שהאגודה לא תרשה שימוש במוסדותיה כבמה להסתה גזענית.

ומה באשר לגברת שם-אור?

את מעוררת כאן ויכוח לא פשוט. מצד אחד אנחנו אמונים על חופש הביטוי, ומצד שני ... תראי, במידה שהיא תנהג בניגוד להחלטות האגודה, נתכנס ונפעל בהתאם.

אתי רונאל

הקיבוץ הארצי

(המשך מעמוד ראשון)

הקבוצית, נוכח המציאות הכלכלית-חברתית פוליטית ב-1986. בלטו בוועידה צירים צעירים רבים שגילו מעורבות רבה לקראת הוועידה ובמהלכה. קדמו לוועידה דיונים רבים בקבוצים ובאזורים והוגשו לוועידה עשרות הצעות החלטה במגוון רחב של נושאים. בכל שעות הדיון היתה הנוכחות באולם המפואר של כפר-מנחם מלאה לגמרי.

הוועידה ה-14 שמעה דברים על עבודת ועדה מיוחדת בראשותו של פלו שלח שבחנה מחדש והציעה הצעות בנושא המבנה הארגוני-מוסדי של הקבה"א. הוועידה בחרה בוועד פועל חדש שיחל לכהן בקרוב והעבירה אליו להכרעה מספר נושאים חשובים שנדונו בדיון ראשוני בוועידה ויוכרעו בוועד-הפועל ובמועצה שתכונס בקרוב.

הוועידה ה-14 דחתה הצעה לקיים התפקדות למפ"ם בתוך הקבוץ הארצי.

מברק ממאיר יערי

היתה זו הוועידה הראשונה של הקבה"א שבה לא נטל חלק פעיל מאיר יערי ממייסדי הקבוץ הארצי, מפ"ם והשוה"צ ושותף פעיל לקביעת קווי היסוד והדרך. מאיר יערי שיגר לוועידה מברק בו הביע צער על שמסיבות בריאותיות נבצר ממנו להשתתף ואיחל לדיון פורה ולהחלטות נכונות.

חזן: שלום מההנהגה ההיסטורית

שותפו המרכזי של יערי, יעקב חזן התייחס במהלך הוועידה לכל נושאי הדיון והציע דרכים לפעולה על פי אמונתו. „הקבוץ היום טוב בהרבה מהקבוץ של אז. בעד חבית זהב לא הייתי חוזר למשמר-העמק של לפני 60 שנה. מדברים על הנהגה היסטורית. ההנהגה ההיסטורית אומרת לכם שלום. יש הנהגה צעירה וחדשה — חזקו אותה" קרא חזן.

תחושה טובה

בתום הוועידה אמרו לכתבנו מזכירי הקבוץ הארצי חיים אורון (ג'ומס) ואפרים רוזן: „היה תהליך של גבוש והכרעה בכוון של רצון ברור ומשותף לחיזוק המרכיבים התנועתיים, לחיזוק הערבות ההדדית והשותפות הרעיונית-פוליטית". העובדה שלכל צד הוועידה שעסקה בשורשי שאלות היסוד של הקבוץ ופעלה מתוך תחושה של אחריות משותפת ורצון להגיע לגיבוש. בלטו צעירים רבים וחברות רבות והנוכחות כל הקבוצים היא ביטוי של תחושה טובה. יש לצפות שצירי הוועידה וכלים נוספים יעבירו את רוח ואוירתה של הוועידה לכלל הקבה"א.

חוסיין מתאם

(המשך מעמוד ראשון)

הארגון, אך משהו חייב להעשות" אמר ארקהרט בתשובה לשאלה כתבים ירדנים.

מאמץ מוגבר

כתבנו לענייני המזרח התיכון מעיר כי יש להניח כי המלך חוסיין עידכן את הנשיא המצרי מובארך בה הדיאלוגים של ריצ'ארד מרפי בין לבין רה"מ פרס. מאז חידוש היחסים הדיפלומטיים בין ירדן למצרים והחלטות שתי המדינות לתאום פוליטי משותף לא נעשה כמעט כל צעד ירדני ללא תאום עם מצרים ככל הנראה צפוי בחודש הבא מאמץ פוליטי מוגבר.

ח"כ צבן עשה הלילה עם עובדי „מספנות ישראל"

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

ח"כ יאיר צבן ממפ"ם, הגיע אתמול סמוך לשעה 9 למספנות ישראל. ח"כ צבן עמד לבלות את הלילה עם העובדים המפוטרים במספנה. הוא קרא לכל חברי הכנסת להגיע למספנה כדי להזדהות עם מאבקם של העובדים.

הבוקר יגיעו ל„מספנות ישראל" גם חברי הכנסת רן כהן וחברת הכנסת חייקה גרוסמן שזה ביקורה השני מאז התבצרו העובדים במספנה המושבתת.

הננו מודיעים בצער
על מותו של חברנו היקר
דב שטיינר
ההלוויה תתקיים ביום שני 27.1.86 בשעה 14.30
המשפחה
וקיבוץ מגידו

הננו מודיעים בצער רב
על מותה של חברתנו היקרה
הנקה זיגלמן ז"ל
ההלוויה מתקיימת בקיבוצנו
ביום שני 27.1.86 בשעה 15.00
משפחות זמר, זיגלמן
וקיבוץ נגבה

„על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2 תל-אביב, טל' 378833
חשבון בבנק הדואר 3-43360-4
המען למכתבים: שירות שק-דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone. 378833 Telex 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן-יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102-121, טל' 6-221121. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 1007 חיפה 31040.

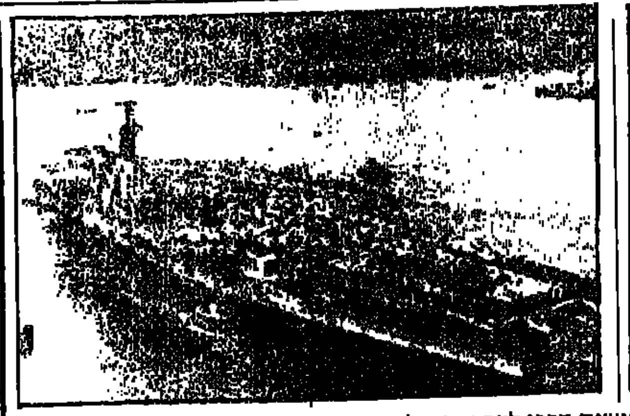
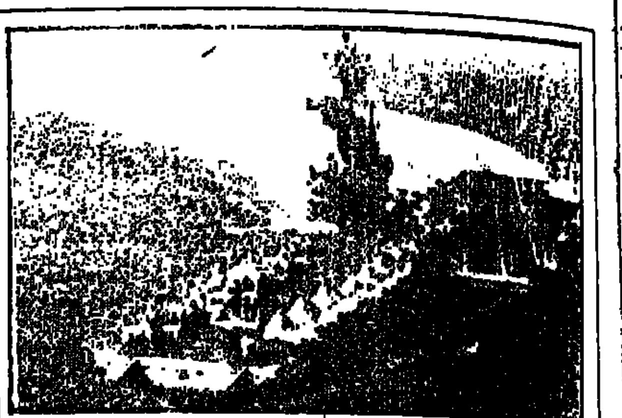
נושאות מטוסים של הצי הששי, קוראל סי (מימין) וסאראטוגה, עושות דרכן לעבר חופי לוב. במסגרת תמרוני ההפחדה האמריקניים סמוך למפרץ סידרה. (צילום: אי.פי.)

קדאפי מפליג ל„עימות עם ארה"ב"

לפני שהפליג על ספינת טילים של חיל הים הלובי הכריז שהוא יוצא אל קו החזית „שם נלחם כשגבנו אל הקיר" ● לוב מזהירה את איטליה שתפגע בבסיסים שארה"ב עשויה להשתמש בהם ליציאת מטוסים לעבר לוב

מיקוארטה. — הקולונל מועמר קדאפי הפליג אתמול בספינת טילים של הצי הלובי אל מפרץ סידרה, למה שכינה „עימות עם הצי הששי". קדאפי היה לבוש במדי חיל-הים שלו. כאשר הכריז על נכונותו להדוף את הצי הששי מחופי לוב.

שליט לוב מועמר קדאפי אמר כי הוא מצפה שקרבות עם כוחות הצי של ארה"ב יפרצו „בכל רגע". מסרה סוכנות הידיעות הלובית.

עורך של סוכנות הידיעות הלובית מסר טלפונית מטריפולי לכתב רויטר, כי קדאפי שוחח עם עתונאים של סוכנות הידיעות על סיפון אניית מלחמה לובית במפרץ סידרה, והלה אמר: „עד עכשיו לא היו קרבות... אך אני אומר לכם כי מטוסי קרב לוביים ביצעו 18 טיסות-יירוט מעל למפרץ סידרה.

„אני מפליג באניה שלי לקו הרוחב 32.5, קו המוות והפתח למפרץ סידרה", אמר.

„לוב אינה יכולה לסבול לחיות בצל הטרור הבינלאומי של אמריקה, ולכן אני יוצא אל קו החזית, שם נלחם כשגבנו לקיר" אמר קדאפי.

קדאפי הדגיש, כי מפרץ סידרה הוא טריטוריה לובית, ובחדירה אליו מפרה ארה"ב את ריבונות לוב.

ביום ששי החלו שתי נושאות המטוסים של הצי הששי „סאראטוגה" ו„קוראל סי" שבועיים של תמרונים במפרץ.

מוסקבה כינתה תמרון זה „חזרה לדיפלומטיה של ספינות תותחים". חסאן מלך מארוקו אמר, כי הוא מוכן לתווך בין וושינגטון ללוב על מנת להוריד את המתיחות ביניהן.

אזהרה לאיטליה

מאלטה העבירה לאיטליה אזהרה מצד לוב, כי לוב תפגע בבסיסים שבהם עשויה ארה"ב להשתמש כדי לתקוף את כוחות טריפולי.

ראש ממשלת מאלטה מיפסוד בוניצ'י הודיע ביום ששי לקבוצה של אנשי עסקים, כי לוב הודיעה למאלטה כי היא „בהחלט תנקוט פעולות תגמול נגד בסיסים שבהם עשויים האמריקנים להשתמש כדי לתקוף אותה".

מדובר בין היתר בבסיסים בסיגונלה שבסיציליה ובבסיס הימי האמריקני בנאפולי. „נתבקשנו להבהיר זאת לאיטלקים, ועשינו זאת", אמר ראש ממשלת מאלטה.

הוא לא אמר מתי העביר את האזהרה, אך ידוע כי ביום שלישי שעבר קיים פגישה בת 55 דקות בנמל התעופה של פלרמו עם ראש ממשלת איטליה, בטינו קראקסי.

קודם לכן ביקר בוניצ'י בטריפולי לשיחות עם הקולונל קדאפי על העימות בין ארה"ב ללוב.

החקירה בפרשת ח"כ עמר תועבר ממצ"ח למשטרה

החקירה בעניין החשדות להתנהגותו של ח"כ שלמה עמר בשירות המילואים בלבנון תועבר על-פי החלטת היועץ המשפטי לממשלה מהמשטרה הצבאית למשטרת ישראל.

על כך הוחלט בישיבה שנערכה אצל פרופ' זמיר ביום ו' בעניין החקירה בתלונה שהגיש אלברט אוחיון נגד ח"כ שלמה עמר. בפגישה השתתפו נציגי המשטרה הצבאית, הפרקליטות הצבאית ומשטרת ישראל.

בפגישה נמסר דין-וחשבון על החקירה שנערכה בעניין ע"י המשטרה הצבאית החוקרת. על-פי הנחיית פרופ' זמיר סוכם, כי הטיפול והמשך החקירה יועברו מהמשטרה הצבאית למשטרת ישראל. כיוון שהמעורבים אינם נתונים לתחולתו של חוק השיפוט הצבאי.

(עתים)

ירדן מחמירה התנאים למתן סיוע לחברת החשמל הירושלמית

ירדן לא שיתפה את אנשי אש"ף בדיונים עם המשלחת מהגדה

מאת פנחס ענברי, כתב „על המשמר"

מועצת המנהלים של חברת החשמל המזרח ירושלמית קיימה אתמול ישיבה מיוחדת בראשות אנואר נוסייבה כדי לדון בהחמרת הדרישות הירדניות מן החברה בתמורה למתן המענק לכיסוי הגרעון.

בימים אלה חזרה משלחת החברה מירדן, וזאת הפעם הראשונה שאנשיה לא נפגשו עם חברי הוועדה המשותפת לירדן ולאש"ף, אלא עם ועדה מיוחדת שהקימה ירדן, בראשות ראש הממשלה זייד אר-ריפאעי.

ירדן סירבה לתת למשלחת את הסיוע הנחוץ לחברה, כדי לחסל את חובותיה. תמורת זאת העמידה דרישות חדשות כמו הגדלת מספר העובדים שצריך לפטר, ביטול כל ההטבות, ערבות המועצה המוסלמית העליונה לעבודת החברה, והבטחת התנאים שישראל לא תשלול מן החברה את זכיונה בעוד שנתיים.

כתבנו מעיר כי לפני שיצאה לירדן נועדו חברים מהמשלחת עם שר האנרגיה משה שחל, ועם חברי ועדת האנרגיה של הכנסת.

ידלין: המחיצה המפלגתית מעכבת איחוד התק"ם עם הקיבוץ הארצי

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

„אני מקבל ברצון את העובדה שפחתו ההבדלים בין התנועות הקיבוציות השונות. אני חש בעוצמה רבה שהסרנא דארעא של הקיבוץ חד הוא.

„הויכוחים ההיסטוריים חלפו עם הרוח. הבדל בין התק"ם לקיבוץ הארצי בתחום הקיבוצי מתבלט רק בשני תחומים: הלינה ומסגרת החינוך. המחיצה המפלגתית היא המעכבת את מימוש חלום איחוד התנועות. בשם התק"ם אני אומר שאיננו רוצים למצוא אותנו ואתכם במערכת הבחירות הבאה משני עברי המתרס. יחד נצטרך לחלץ את העם מהתיקו הטרגי של עם ישראל".

דברים אלה אמר מזכ"ל תק"ם אהרון ידלין לצירי הוועידה ה-14 של הקבה"א. לאורך דבריו עמד על המשותף בין התנועות ועל הצורך להתגייס לשינוי פני החברה בישראל.

הממונה על המחוז יבדוק העסקת איש כהנא במועצת קרית-ארבע

מאת פנחס ענברי, כתב „על המשמר"

הממונה על המחוז ביהודה ושומרון שלמה עמר יוועד היום עם ראש המועצה המקומית בקרית-ארבע שלום וואך, ובין היתר יבדוק עמו מדוע העסיק את אבי טולדאנו, מספר 4 ברשימת כהנא בקריה, בתפקיד הממונה על המחשבים.

עמר אמר לכתבנו, כי לא ידע כלל על המינוי הזה וכי יעלה את העניין בשיחה עם ראש המועצה.

כתבנו מעיר כי מועצת קרית-ארבע נדרשה מידי הממונה לתוכנית צימצומים בגלל הגרעונות בתקציב. לדעת חוגים שונים התפקיד הזה הוא מינוי פוליטי ומיותר.

לקיבוץ אליפז
ליום הולדתכם השלישי
וקבלתכם
למשפחת הקיבוץ הארצי –
חזקו ואמצו!
המאמצים והאוהבים,
קיבוץ מגן

לחברנו
משה פקר
עם שובך מפעילות
מיטב הברכות והיקלטות מהירה
צוות העובדים
גמל שריד

ציטוט חם

„יש לפתוח את חוסיין לבוא למו"מ — כמו את סאדאת בשעתו"

מאת זכריה הורדי כתב „על המשמר"

„מאז 1967 ועד היום לא חל שינוי מהותי במדיניות מצד ירדן ולמרבה הצער גם מצד ישראל" — אמר אתמול ח"כ יוסי שריד בשכתרכות, באולם „שרת" בפתח-תקווה.

אמנם שומעים כיום סגנון חדש ונעים, הצהרות מעודדות ומושקעים מאמצים רבים, אך אין סימן להתקדמות לקראת תהליך השלום ולמו"מ.

שריד טוען שיש לדחוף את חוסיין למו"מ. בעזרת „פיתיון" דומה לזה שניתן לסאדאת. בפגישה שנערכה עם נציגי מצרים במרוקו הוצע לסאדאת כל שטח סיני, בתנאי שיבוא לירושלים. וזו היתה הסיבה שדחפה אותו לבוא. „מדוע לא מיישמים את הנוהל המצרי לגבי חוסיין?"... שואל שריד. לשריד וחסידי א"י השלמה — התשובות.

נבון: לנקות הפוליטיקה ממפגשים של תלמידים יהודים וערבים

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, מר יצחק נבון, אמר, כי המפגשים בין תלמידים יהודים וערבים, הנערכים בימים אלה ברחבי הארץ, לא נועדו לפתור את הבעיה הפלסטינאית ומשום כך הוא נמנע מלעסוק בהם בנושאים לימודיים וחברתיים משותפים ולא בנושאים פוליטיים רגישים ומורכבים.

השר אמר דברים אלה בסוף השבוע, לאחר שהשתתף בשבוע האחרון בשני מפגשים. האחד של תלמידי „אורט טכניקום" בגבעתיים שארחו את תלמידי בית הספר התיכון העיוני מטייבה. והמפגש של תלמידי כתות ה' מבית הספר „ניצנים" בבאר-שבע שהתארחו בבית הספר הכפרי „תל-שבע" ליד באר-שבע. היה זה מפגש שני רצוף של קבוצות תלמידים אלה. (שע"ה)

שר הפנים מנסה לעקוף התקנות הקיימות של „מי-יהודי"

שר הקליטה, יעקב צור, אמר אתמול, כי באחרונה אנו עדים לתופעה מדאיגה ומסוכנת של סירוב פקידי הרישום במשרד הפנים לרשום כיהודים בתעודת הזהות, עולים שהתגיירו בגיור לא-אורתודוכסי, למרות שעל פי החוק זכאים העולים הגרים להיחשב כיהודים.

„החמרה בנוהלי הרישום מדאיגה לא רק משום שהיא פוגעת בעולים, שהגיעו ארצה כיהודים מכוח חוק השבות, אלא בעיקר משום שהיא עלולה להתפרש כנסיון לעקוף את חוק מיהו יהודי ולרוקנו מתוכן". אמר השר צור. השר הוסיף, כי שינוי המצב הקיים יביא לקרע עם יהדות התפוצות שחלקים גדולים ממנה משתייכים לזרם הקונסרבטיבי או הרפורמי, ויגרתיע עולים פוטנציאליים מעליה ארצה.

לדברי השר הובאו לידיעתו לפחות 6 מקרים של עולים גרים שהופנו על-ידי פקידי הרישום, בניגוד לנהלים, לבית"ד הרבני כדי שזה יכריע בעניין גיורם.

שר הקליטה ייפגש בימים הקרובים עם שר הפנים לדיון בנושא.

אתי רונאל

גור: בישראל מסוגלים לבצע השתלות-כבד

„12 פרופסורים לרפואה אמרו לי שבישראל תהיה השתלת כבד, וכי בישראל קיימת התשתית הרפואית והשאלה היא רק מתי יתחילו בניתוחים אלה" — מסר ביום ה' שר הבריאות. בהופעתו בכינוס החורף של לשכת המבקרים הפנימיים בישראל, במלון „דיפלומט" בתל-אביב.

שר הבריאות סיפר, כי התקיימו דיונים על הרפואה הפרטית (שר"פ) במסגרת הרפואה הכללית. תופעה זו קיימת שנים, והשר שאל, איך יכלה מערכת הביקורת לחיות עם תופעה כזאת במשך שנים, ואיך אפשר להתגבר על כך.

גור אמר, כי במדינות המערב פתרו את בעיית ההכנסה הגבוהה של הרופאים בצורות שונות ושלא על פי כל חוקי האתיקה. (עתים)

אם יש חשש שבעלך
עלול להבריח רכוש וכספים או למכור את דירתכם, עלייך להוציא מייד צו עיקול בבית המשפט. ניתן להוציא צו כזה גם בבית-הדין הרבני.
פרטים בחוברת "מורה נבוכות" המצורפת לירחון נעמת. להשיג בסניפי נעמת ובלשכות המשפטיות.

בנק ישראל דורש פיקוח על ה„בנק" בשכם

מאת פנחס ענברי, כתב „על המשמר"

במגעים לכינון מוסד בנקאי חדש בשכם חלה התפתחות כאשר בנק ישראל הודיע למינהל האזרחי, כי אי־אפשר לוותר על הפיקוח שלו בצורה כזאת או אחרת על המוסד החדש. כזכור, היוזמה הראשונה ליסוד בנק בשכם נכשלה בין היתר בגלל הודעת ירדן שלא תסכים לפיקוח ישראלי על הבנק.

בשבוע שעבר הגישו שני היוזמים החדשים כרסוע וכנעאן את הבקשה באופן רישמי. מדובר במוסד חלפנות שאולי גם יוציא המחאות צ'יים.

„האדמו"ר הולך עם הראש בקיר — הוא יתנחל ביבנאל"

מאת מירה יערי, כתבת „על המשמר"

תושבי יבנאל הסגינו במהלך ישיבת מועצה שנמשכה עד 10 בלילה, ביום חמישי, לאחר שקיבלו בכעס רב את ההודעה שתשעה חברי המועצה, בפגישתם עם האדמו"ר שיק, המבקש לבנות במושבה בית, בית כנסת ישיבות מדרש למאות חסידי ברסלאב — החליטו שלא להחליט.

הם החליטו לקיים ישיבה נוספת פתוחה ביום שלישי ב־א בערב שבה תיפול כנראה ההחלטה.

יצויין שמבחינה חוקית אי אפשר למנוע מהאדמו"ר, לקנות בכספו אדמות פרטיות ולבנות עליהן. אישור המועצה נחוץ רק לגבי הקמת מבני ציבור, ובשלב זה נראה שלמרות דבריו המרגיעים של האדמו"ר, שהוא לא יתיישב במקום שלא רוצים בו, הוא נחוש ברעתו. או כדברי המתנגדים, הוא הולך עם הראש בקיר, ויתנחל ביבנאל.

„על המשמר" מיום חמישי שימש דוקומנט בישיבת המועצה. בשל ציטוטים שהופיעו בעיתון, מספרו של האדמו"ר „אשר בנחל", ובהם הוא מגדף את הציונות „השם רשעים ירקב" ואוסר באיסור גמור לשרת בצה"ל.

האדמו"ר שיק לא הכחיש במפורש מובאות אלו, וטען שאיננו יכול לזכור כל מה שכתב בספרו, המכיל יותר מ־20 כרכים של תשובות, לאלפי שאלות שהופנו אליו.

בשיחות פרטיות אמר האדמו"ר שהציונות הוציאה לשמד אלפי יהודים. ד"ר משה אברהמסון מראשי המתנגדים לבואו של האדמו"ר שיק ליבנאל, מסר אתמול שעד יום שלישי מקווים הוא וחבריו להפעיל לובי חזק שישפיע על חברי המועצה להתנגד לבואו של האדמו"ר למושבה, ובעיקר על אלה שטרם גיבשו עמדה, וביניהם יו"ר עזרא מועלם, שקיבל בבחירות האחרונות שני מנדטים מהרשימה הדתית.

מינוי ראשי הערים בגדה — ל„הילוך גבוה"

הוחלט לפסול מועמדים תומכי אש"ף ולהעדיף מקורבים לירדן

מאת פנחס ענברי, כתב „על המשמר"

לכתבנו נודע, כי המגעים למנות בקרוב לראשי עיריות חדשים ברמאללה ואל־בירה נכנסו „להילוך גבוה".

הוחלט לפסול מועמדים המוכרים כתומכי אש"ף, ולמנות אישים מתוך הגלריה של תומכי ירדן. המועמד בעל הסיכויים הרבים לתפקיד ראש עיריית רמאללה הוא נדים זארו, שהיה ראש עירייה בראשית השלטון הישראלי, אך גורש לירדן, ושם מונה לתפקיד שר. הבעייה היא שנדים זארו מרבה לשהות מחוץ לרמאללה, וגם בימים אלה אינו נמצא בעירו. הוחלט לברוק עמו באיזו מידה הוא מוכן לחזור כדי לקבל את התפקיד.

להמתין

המועמד העיקרי לתפקיד ראש עיריית אל־בירה הוא ראש לשכת המסחר איברהים אליפאר, שכבר החתים תושבים בעיר על עצומות למען בחירתו. לשכת המסחר גם פנתה לירדן כדי להשיג את ברכתה והתשובה היתה להמתין.

אשר לעיריית חברון הוחלט שלא לפעול בשלב זה, ולתת עדיפות לרמאללה ואל־בירה. אחת הסיבות החשובות — החשש מפני תגובת המתנחלים.

לונדון – ראש הממשלה ביקר במבנה התת־קרקעי ששימש את הקבינט של וינסטון צ'רצ'יל בימי מלחמת העולם השנייה: בתצלום – חדר המפות (תצלום: אי.פי.)

צווי גירוש נגד 4 ששוחררו בעיסקת החילופין עם ג'יבריל

מפקדי צה"ל בגדה וברצועת עזה הוציאו ביום שישי צווי גירוש מהארץ נגד ארבעה ערבים, שהתגוררו בשטחים מאז שחרורם ממאסר, בעסקה האחרונה של החלפת מחבלים כלואים בישראל, תמורת שחרורם של שלושה חיילי צה"ל משבי המחבלים.

צווי הגרוש הוצאו לאחר שהמפקדים הצבאיים בשטחים הגיעו למסקנה, ששלושה מהמגורשים לא עמדו בתנאי שחרורם מהכלא ואילו לגבי המגורש הרביעי נמצא, כי היה תושב ירדן ולא תושב השטחים כלל.

המחבלים יגורשו, ככל הנראה, לירדן. חסן מוחמר אחמר אל עמורי וג'ליל חאפז האשם עויזה, שניהם תושבי רצועת עזה, נידונו למאסר עולם בשנת 1970 בבית הדין הצבאי. הם הורשעו בביצוע עבירות שונות נגד בטחון המדינה וביניהן גם עבירות של ביצוע מעשי חבלה ורצח.

המפקד הצבאי ברצועת עזה קיבל ידיעות, לפיהן עמורי ועויזה החלו יחד עם אחרים בפעילות חתרנית עויינת, מיד לאחר שחרורם ממאסר. על פי ידיעות אלה, עסקו השניים בהרחבת התשתית האירגונית של אירגון החזית העממית לשחרור פלשתין. (עתי"ם)

ח"כ חייקה גרוסמן:

אמליץ לקבל הכרעה על שותפות עם ר"צ — מנקודת ראות לאומית

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

„אנחנו מדקדקים בדקויות ובפסיקים, וצריך להשתחרר מזה. אפנה למפלגתי לקבל הכרעה מנקודת ראות לאומית אוניברסלית, ולא מנקודת ראות של פיצ'פקס" דברים אלה אמרה אתמול חברת־הכנסת חייקה גרוסמן, בשבתרבות בבאר־שבע, בהתייחסה לשאלת הליכתן המשותפת של מפ"ם ור"צ לבחירות.

חייקה גרוסמן אמרה, כי יש הבדלים בסגנון בין מפ"ם ור"צ: „שופט התבטא באופן גזעני בבית־המשפט. חבר מפ"ם פנה למבקר המדינה וביקש לבדוק את נסיבות המקרה. חברה מר"צ אומרת בכלי־התקשורת — לפטר מייד את השופט. זה ההבדל בסגנון, ואנו סובלים ממנו בכלי־התקשורת".

יותר מנדטים

ח"כ גרוסמן אמרה, כי אמנם יש קשיים בהליכה יחד, גם בגלל היותה של מפ"ם מפלגה ציונית סוציאליסטית, והגדרתה של ר"צ את עצמה כ„ציונות הומנית". אולם עם זאת — מהסקרים מסתבר, כי הליכה משותפת מביאה יותר מנדטים מסכום המנדטים של שתי המפלגות לו היו רצות לבחירות כל אחת לחוד.

בהתייחסה למגעים עם ירדן, אמרה ח"כ גרוסמן: „באופן אקטואלי איני רואה פריצת דרך. ממשלה זו אינה יכולה לקדם מו"מ עם ירדן, כשראש הממשלה חזר מארה"ב עם תוכנית שלום שניכרו בה כמה אופציות אפשריות — היה אבל בליכוד".

עוד אמרה חייקה גרוסמן — „איני שייכת לאלה שיושבים עם פלשתינאי מתון בבית־קפה נחמד בפאריס, וחוזרים ואומרים — חברה, יש לי שלום בכיס. הבעייה היא החלטות המועצה הלאומית הפלשתינית, ובאיזו מידה הם מוכנים להצטרף למשלחת משותפת עם ירדן ולהיכנס למו"מ. חוסיין היתרה באש"ף, וקרא לו להיפרד מדרך הטרור. הם עדיין לא סיימו הוויכוח ביניהם, ואצלנו אומרים לעולם לא. אם לא תהיה התקדמות, אנו עלולים לעמוד בקרוב בפני מלחמה נוספת".

חייקה גרוסמן ציטטה מדברי מנחם בגין, שאמר, כי אם תהיה משלחת ובה חברי אש"ף ששינו את עמדותיהם, „לא נבדוק בציציות". „עם ידידים, אמרה ח"כ גרוסמן, לא צריך מו"מ. מו"מ צריך עם אויבים. בינתיים לא רק הליכוד אלא גם המרכז הימני של מפלגת העבודה כבול בתוך אכסיומות ובתוך סיסמאות וניסוחים. לזכותו של ראש הממשלה ייאמר, שהוא הרבה יותר פתוח מחלק ממפלגתו".

קיבוץ נאות מרדכי מודיע

החל מיום ג' 28.1.86 אחה"צ יוחלפו מספרי הטלפון של הקיבוץ.

מזכירות הקיבוץ...... 069—48111
פלריג.......... 069—48125/6
נעלי נאות — ייצור.... 069—48131
נעלי נאות — חנות.... 069—48133
בית אריזה........ 069—48119/20

ניתן יהיה לחייג ישירות לדירות החברים

תודתנו נתונה לחב' „תדיראן" ו„בזק" צפת על ביצוע העבודה

אנשים ואירועים

'אלף לילה ולילה' זכה ב„הכשר" במצרים

קהיר. — בית המשפט העליון בקהיר ביטל ביום ה' את קביעתה של ערכאה נמוכה יותר, אשר ציוותה להחרים את הספר „אלף לילה ולילה" בהיותו יצירה „הפוגעת במוסר" — על כך מוסר העיתון „אל גומהוריה" בגליון יום ו' שלו.

בית הדין הגבוה ביטל גם את הקנס שהוטל על העורך ועל המוציא לאור של הספר.

„אלף לילה ולילה" — קובץ סיפורים מן המאה העשירית והארבע עשרה נחשבים לפנינה של הספרות הערבית. הספר הוצא רק לעתים רחוקות לאור בצורתו השלמה.

הוצאה חדשה של הטקסט השלם, בשנת 1985 בקהיר, העלתה את חמתם של חוגים קיצוניים והביא לפסק הדין המוזר של הערכאה הנמוכה. (ע"פ)

פרס תרם 3 ימי עבודה לקרן הצמיחה

ראש הממשלה שמעון פרס הודיע ליו"ר הקרן „תנופה לצמיחה" יצ' בן־אהרון, כי הוא החותם הראשון בין חברי הממשלה על פנייה ההסתדרות להצטרפות שרי הממשלה, לתרום 3 ימי עבודה של עובדים לצמיחה מחודשת של התעשייה והייצור ולסיוע למפעלים במצוקה בעיקר באזורי פיתוח.

במפגש עם ועדי עובדים ונציגי פועלים במיגזר הדרוזי, שהתקיים בכ"ז השבוע בכפר ירקא בגליל המערבי, הודיע מזכ"ל ההסתדרות ח"כ יצ' קיסר, כי מספר המצטרפים לקרן „תנופה לצמיחה" כבר שבר את מחסום המיליון עובדים, וזאת בחודש הראשון לפעולה הארגונית המעשית בראשית ינואר ש.ז.

ישראלים ופלשתינים נטעו שתילי שלום

מאת כתב „על המשמר"

באיזור הנגב התכנסו אתמול למעלה מ־300 ישראלים ופלשתינים לשם נטיעת כרם זיתים משני צדי הקו הירוק – בין הישובים שומריה ואלבורג' שליד קיבוץ להב. את האירוע המשותף יזמה תנועת „הדרך לשלום" בסיועם של קיבוצי האזור.

אהרון ידלין, מזכ"ל התק"ם, שנטל חלק באירוע, העלה על נס את היוזמה המבורכת של ישראלים חברי תנועת „הדרך לשלום" ושל פלשתינים בשטחים, חברי התנועה הדמוקרטית לשלום בראשות המהנדס מוחמד נאצר בחברון. ידלין הדגיש „כי השלום אשר אמנם נקבע לרוב מלמעלה על־ידי המדינאים יכול גם לפרוץ מלמטה על־ידי פעילות נחושה ומשותפת של בני אדם משני העמים, כמו אירוע נטיעות זה." הוא ציין בסיפוק, כי „ישנם פלשתינים נאמנים לעמם, וגאים על זהותם. אך יחד עם זאת הם מכירים במדינת ישראל, ושוללים את הטרור". ידלין תבע באורח נמרץ מממשלת ישראל לאפשר לגורמים אלה חופש פעילות פוליטית.

המהנדס מוחמד נאצר מחברון, מראשי התנועה הדמוקרטית לשלום, ציין כי אירוע זה מהווה תרומה ועידוד חשובים לכוחות השלום הפלשתינים והישראלים. וכי פעילות זו חייבת להתרחב כדי ליצור מומנטום של הידברות ישראלית־פלשתינית בדרך לשלום. המהנדס נאצר קרא למלך חוסיין להמשיך במאמציו הנחושים להשיג פריצת דרך בתהליך המדיני, כן תבע מממשלת ישראל להקפיא מיד את ההתנחלויות ולהכריז שאין היא מתכוונת לספח את השטחים. דבר שיסייע, לדעתו, לעודד גורמים מתונים בשטחים להצטרף לתהליך המדיני.

באירוע השתתפו גם חניכי תנועת הנוער, חטיבת בני הקיבוצים מהתק"ם תושבי הר חברון והכפר אל־בורג' וחברי קיבוצים באיזור.

בריג'יט בארדו חושבת „רק על זה" — להתחתן

פאריס. — בריג'יט בארדו, מלכת הסקס של הקולנוע הצרפתי בעבר, מחפשת בעל רביעי.

בארדו היא כיום בת 51 ומתגוררת בגפה עם חבורת כלבים, חתולים ועופות בסנט טרופז.

השבוע הפרה נוהג בו התמידה זמן רב, שלא להעניק ראיונות לכלי התקשורת — ופרסה את מחשבותיה בפני המגאזין של העיתון „פיגארו" בסוף שבוע זה.

היא אומרת: „אני חושבת רק על זה (להתחתן שוב). אני רוצה להיות נשואה בפעם האחרונה בחיי. נכשלתי בפעמים הקודמות מפני שלא הייתי מוכנה. עכשיו, הדבר הטוב ביותר בשבילי הוא לחיות עם מישהו עד סוף חיי".

אשר למועמד, היו לבריג'יט בארדו כמה דרישות ברורות: „אני רוצה מישהו אינטליגנטי, קצת פראי, קצת מצחיק. אולם אינני רוצה לראות אותו כל 24 שעות היממה. מצידי, אינני שתלטנית".

בעליה הקודמים של בריג'יט בארדו היו: במאי הסרטים רוג'ר וארים, השחקן ג'ק שארייה, והמיליונר הפלייבוי גינטר זאקס. (ע"פ)

דוד עמר, מראשי יהדות מרוקו, מגיע היום לעצרת הקונגרס

דוד עמר, ממנהיגיה הבולטים של יהדות מרוקו יגיע היום לישראל ליטול חלק בדיוני עצרת היובל של הקונגרס היהודי העולמי שתתקיים בירושלים. דוד עמר יהיה הנואם המרכזי בדיון מיוחד שיוקדש למצב היהודים בארצות ערב בכלל ובצפון אפריקה בפרט.

היום נודע כי גם מי שהיה סגן נשיא ארה"ב ומועמד הדמוקרטים לנשיאות, וולטר מונדייל, יגיע אף הוא וישתתף בדיון על נושא יחסי מזרח ומערב. את הממשל האמריקני ייצג בעצרת היובל שגריר ארה"ב באו"ם, ורנון וולטרס, שיגיע במטוס צבאי מיוחד. (שע"ה)

מספנות ישראל — אתא ב'?

האם המספנה טובעת

מאת יואב אביב

לפני ארבע שנים, ב־1981, החלה [illegible] הסמויה במספנות ישראל. את משערי המספנה הגדולים. שערים [illegible] רבים נכנסו בהם ומספר גדל עוד יותר של עובדים. בשנת 1983 [illegible] הנהלת המספנה וועד העובדים להתיר לנציגי התקשורת לגלות טפח מהמתרחש בתוך המספנה והזהירו, כי עוד מעט יהיה מאוחר מדי ולמספנה לא תהיה עוד ישועה.

באותם ימים ישבו העובדים שלא היתה להם עבודה ויצרו לעצמם משחקי שש־בש, דמקה ודומינו מתוצרת בית, כדי „להעביר" את הזמן.

בשבוע שעבר שכחו העובדים את השש־בש, איש לא ביקש עוד להעביר את הזמן, אלא לחזור לשנים בהן היו מספנות ישראל נכס לאומי רב יוקרה — מפעל שבנה ספינות טילים לחיל־הים הישראלי, בעקבות הלקח שלמדה הממשלה בפרשת „ספינות שרבורג", כשעל מדינת ישראל הוטל האמברגו הצרפתי.

ללא תשלום — זה בלי פרנסה

„הפצצה" התפוצצה ביום שלישי בשבוע שעבר. כל עובדי המספנה נודע דרך מקלטי הרדיו, כי כונס הנכסים, בו תלו תקוות רבות לקיום המפעל פנה לבית־המשפט המחוזי בחיפה בבקשה להוציא את כל 650 העובדים לחופשה ללא תשלום למשך חודש ימים. „ללא תשלום זה בלי פרנסה". פירשו דוברי העברית לדוברי הרוסית במספנה. בשעות הצהריים של אותו יום בלי שידעו עדיין מה קורה יצאו העובדים לאחת ההפגנות הספונטאניות וחסמו את כביש חיפה־עכו, כמו ביקשו להזהיר: „אמרנו לכם ואתם שתקתם".

ביום שלישי בערב התנהל מבצע השתלטות העובדים על המספנה כמבצע צבאי לכל דבר. חברי הוועדים הזעיקו בטלפון את כל העובדים לשוב מיד למספנה. הפעם ידעו העובדים, ששכחו כבר איך נראית המספנה בלילה, כי אין המדובר בשעות נוספות. גם מקלטי הרדיו שלהם בישרו את רוע הגזירה. עד השעה 10 בערב כבר היו מרבית העובדים בתוך שטח המספנה. גם כוחות משמר הגבול ומשטרת ישראל כבר הוזעקו וחסמו את הכניסה. כל רכב שביקש להיכנס נרשם. בשעות הראשונות דומה היה, שרבים עדיין לא עיכלו את משמעות הידיעה. אט אט חדרה ההבנה, כי מדובר בחיסול מספנות ישראל. „לא זה לא יתכן", מילמל ברמעות וללא בושה פועל מספנה ותיק וקשוח, בעל ידיים גסות ועור צרוב. „הם לא יעשו לנו את זה, הם לא יקחו לנו את המספנה מהידיים".

העתונאים ידעו, כי לקחת את המספנה מידיו של אותו פועל משמעה לקחת את ליבו. „אנחנו רוצים פעולה ומיד". החלו עובדים אחרים להתאושש מההלם הראשוני. „עכשיו צריך לצאת לרחובות ולהפוך אותם שיבינו שאנחנו לא אתא; אין עוד למה לחכות עם הממשלה הזאת צריך לדבר רק בשפה שהיא מבינה ולהראות להם שאנחנו יודעים את השפה הזאת גם כן".

יו"ר ועד העובדים, דוד גולדמן, יצא לראיון למהדורת „מבט" בטלוויזיה. עוד לפני שחזר, העביר לחבריו את המסר: „מחר כולם בעבודה כרגיל". הם הגיעו כבר באותו יום.

„בשביל להיפצע בלבנון — אני טוב"

כשהגיעו נציגי התקשורת, עטו עליהם עובדי המספנה. „תכתוב מלה במלה, בלי לפחד, כל מה שאני אומר לך", ביקש שמואל בירן. „הם, ההנהלה והשרים, שקרנים ארורים, הם הוליכו את כולם שולל. אף אחד לא יודע את האמת על המספנה הזאת. ההנהלה הזאת, שהגיעה לאחר שהעיפו את ליטברסקי, הרסה את כל המספנה, שר התחבורה שיקר אותנו ואת חבריו בממשלה", מישהו אחר מצטרף לשיחה: „אנחנו נאמר קדיש מול כל כלי התקשורת על אותם שרים שלא ביקרו במספנה מעולם והרימו יד בעד סגירתה. נחזיר למדינת הזאת את פינקסי המילואים ואת תעודות הזהות. בשביל להיפצע בלבנון הייתי טוב, אבל בשביל לעבוד ולהתפרנס בכבוד אני לא טוב".

למחרת בבוקר נותרו כוחות המשטרה במקומם, גם העובדים. לקראת השעה 2 בצהריים היה צריך להתנהל, לבקשת העובדים, דיון על החלטת בית־המשפט מאמש. המתח גבר. הדיון נדחה לערב. בשעות הערב כבר אי־אפשר היה להחזיק את כל העובדים במתח. בודדים שתו לשוכרה ובלי לדעת מה מעשיהם, החלו מכים את חבריהם לעבודה. „תראה לאן התדרדרנו, אין כבוד לפועלים במדינה הזאת, שמבקשת לעבור לייצור. איך רומסים אותנו, תראה לאן הביאו את המסכנים האלה". אמר אחד הפועלים.

בעל פרס קפלן — שובת רעב

ביום חמישי בבוקר החליט שלמה אוולאי, אחד הפועלים שזכה בימים היפים של המספנה בפרס קפלן, לשבות רעב. הוא פרש את שמיכתו בכניסה ל„הילטון" ושכב.

חבר הכנסת חייקה גרוסמן היתה הראשונה מבין אנשי הציבור שבאה אל המספנה.

„אישים כמו ראש הממשלה לא יעיזו לבוא לכאן", הסבירו עתונאים למושבתים. „הם לא רוצים שיראו בטלוויזיה, איך אתם, הפועלים, מגרשים אותם מהמספנה ואומרים להם את האמת כמו שרק פועל יודע להגיד אותה". חייקה גרוסמן הסבירה לעובדים, כי מה שקרה באתא עלול לקרות גם במספנה. „הם יבואו לכאן, או יאמרו בכנסת כמה מלים. אל תאמינו להם, זהו מס שפתיים. אתם כוח עצום ותוציאו אותו אל הפועל. זו הדרך היחידה להכהיר שאתם קיימים".

הים סוער מול המספנה הגוועת. ההאנגרים הגדולים שוממים, רעש המכונות אינו נשמע עוד. המכונות דוממות ומחלידות ליד הים הגדול, המאיים לבלוע אותן ואת המספנה; רק קול זעקתם של הפועלים נשמע.

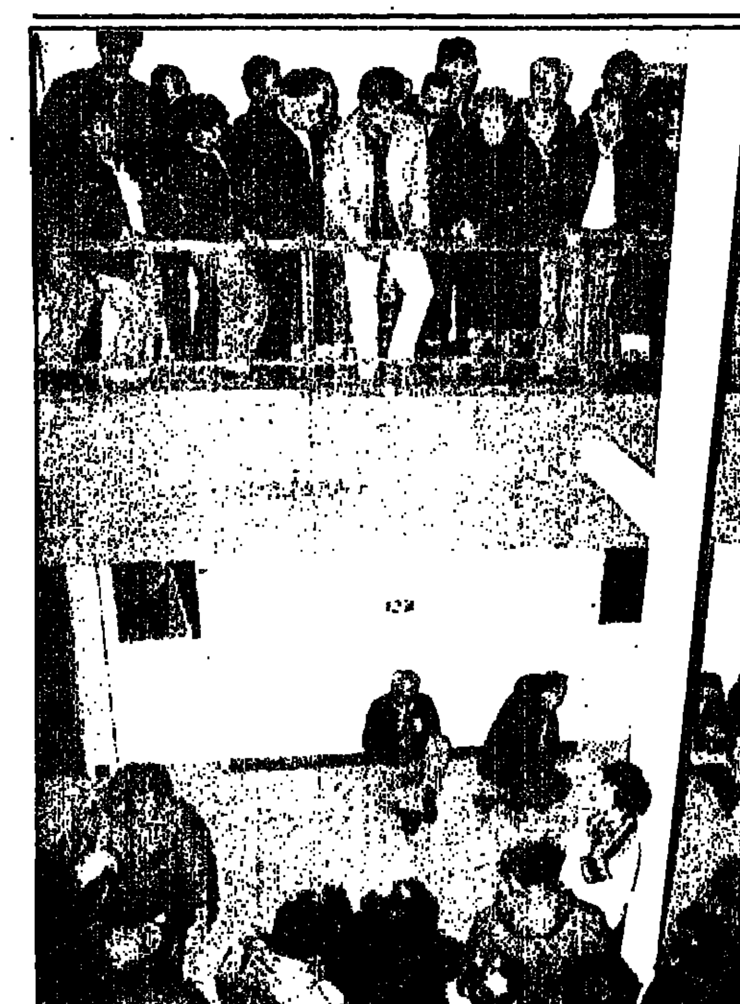

חייקה גרוסמן (למעלה) בשיחה עם פועלי המספנה

זבנג וסגרנו

בוועד־הפועל משוכנעים כי אפשר להוסיף ולקיים את המספנות. אך אם תחליט הממשלה לפרק את המפעל או למכור אותו לידיים זרות־פרטיות – תפתח ההסתדרות במאבק ממושך

מאת אבשלום קווה

עוד טרם הסתיימה סופית הפרשה האומללה של סגירת אתא ושוב נוחתת על משק יחסי העבודה מכה נוספת; ההסתדרות אמנם איננה בעלת הבית, אך היה בה מי שראה את אשר עתיד להתרחש ובחודשים האחרונים התנהל משא־ומתן קשה על פיטורי 220 עובדים. ההחלטה למנות כונס נכסים היא מכה לאנשי התעסוקה בוועד־הפועל, המאמינים, כמו ראש הוועדה לענייני תעסוקה עוזי בלוך, כי ניתן לשקם את המפעל ולהפעילו בכוח־אדם מצומצם.

הוועדה המרכזת של ההסתדרות תקדיש היום חלק מישיבתה לדיון מיוחד במתרחש במספנות ישראל. חברת הוועדה המרכזת עליזה תמיר, אשר זה לא מכבר מונתה לעמוד בראש הוועדה העליונה לענייני תעסוקה, התבע להקים ועדת חקירה כלכלית כדי לבדוק,לדבריה, איך ומתי העסק הזה החל להידרדר. לצד תביעה זאת משוכנעת תמיר כי „זהו כשלון מחפיר של ניהול" והיא אף מסתמכת על דו"ח מבקר המדינה שבדק בשעתו את המספנות. „האינפורמציה שבידי מורה, כי מנהלי המפעל כלל לא הבינו מה יש להם ביד; השיווק שלהם לא היה מספיק אגרסיבי. שבועיים שאין כלל הנהלה, אשר אנשיה כמו נמלטו על נפשם".

„צעד אווילי"

עו"ד בלוך, ה„משופשף" בנושאים מסוג זה והזהיר שבזהירים, משוכנע: „במאמץ משותף של גורמים ממשלתיים ושל העובדים ניתן הן לממש את ההזמנות מהמערכת הבטחונית והן את ההזמנות מגורמי חוץ, עימם מתנהל משא־ומתן ממושך. ניתן להמשיך ולקיים את המפעל כגוף חי שהוא גם הכרחי מבחינת בטחונה של המדינה ויש בו כדי להבטיח תעסוקתם של עובדים רבים".

בלוך מכנה את מינוי כונס הנכסים על־ידי הממשלה כצעד אווילי ותמיר מזהירה, כי אם „יפול הפור" לפרק את המפעל או למכור אותו לידיים זרות־פרטיות, תפתח ההסתדרות במאבק ממושך „ואני מאמינה שהממשלה תפעיל את המפעל תוך כדי אותם צימצומים להם היו שותפים אנשי מועצת פועלי חיפה, ההסתדרות וועד העובדים".

ההסכם אשר הושג, כאמור, אחרי דרך ארוכה ומפותלת של מגעים, אינו מבוצע וההחלטה למנות כונס נכסים הוא סטירת־לחי לאותם אנשים שפעלו למענו ולאנשי הוועדים אשר היו מוכנים לקחת אחריות כה רבה וללכת לביצועו. בלוך: „יש' סיכום עם ועד העובדים ומועצת פועלי חיפה ויש לדאוג לאמצעים שהסיכום יוכל להתבצע... אם משרד התחבורה לא יכול לעמוד בנטל העניין, אזי מוטב שהטיפול יועבר לידי משרד אחר. יש אפשרות לתיקון המצב".

אימוץ שגיאת אתא

איש האיגוד המקצועי דן שווארצבארד (מפ"ם) מזהיר מפני אימוץ שגיאת אתא, שעיקרה היה פירנוס של הכשות ואשליות של פתיחת המפעל והפעלתו. כצעד ראשון, לדבריו, יש להבטיח את תשלום הפיצויים המירביים לאלה אשר יסכימו לפרוש. הוא מביא לדוגמא את שאירע ב„אל־על", לאחר שהוסדר נושא הפיצויים והוצאו כאלף עובדים ניתן היה להתחיל, בשקט תעשייתי שכה היה דרוש אז, בפעולות שיקום והבראת המפעל. „על ההסתדרות לחזור להסדר מקסימאלי של פיצויים ותנאי פרישה ולתבוע את המשך הפעלת המספנות", אומר שווארצבארד. „אסור להיסחף בהכרזות שאין להם כיסוי העלולות להשלות את העובדים".

הצעד הבא: פגיעה במשק העובדים

בניגוד לפרשת „אתא" דומה, כי הפרופיל של ההסתדרות נמוך וזאת לא משום הכשלון של „אתא" אלא חשש מהסתבכויות ציבוריות והגברת הציפיות בקרב עובדי המספנות. להסתדרות, כאמור, אין חובה לרכוש את המפעל או להשקיע בו כספים, אך יש לה אחריות כבדה לכל מערכת יחסי העבודה.

במלחמה בין ההון הפרטי לבין ההון הציבורי וההסתדרותי מהווה פרשת מספנות ישראל שלב נוסף. הצעד הבא של משרד האוצר, אשר הוא כבר החל למעשה: פגיעה אנושה במשק העובדים. לדרך הטיפול של ההסתדרות במשבר הפוקד את המספנות יהיה חלק זה או אחר, בקרב המתקרב על החוליות החלשות במשק העובדים.

מישהו לא אמר את כל האמת

מאת אלכס פישמן

מישהו הוליך את עובדי מספנות ישראל שולל — אולי ההנהלה לא אמרה להם את כל האמת. יתכן שהיה זה שר התחבורה חיים קורפו שהציג את הדברים באור לא מדוייק. מכל מקום, שר התחבורה הוא ש„שתל" לראשונה בתקשורת את הרעיון, שמספנות ישראל הן נכס בטחוני ועל־כן על משרד הבטחון ליטול את האחריות להמשך פעילותן.

היום במסגרת המאמצים להמשך פעילות המספנות, מניפים העובדים את דגל ה„בטחוניות" של מפעלם. איש, כנראה, לא טרח לספר להם, כי שר הבטחון יצחק רבין הודיע בכל ישיבות הממשלה שבהן התייחסו לעתיד מספנות ישראל, כי למערכת הבטחון אין כל תוכניות לתת עבודות למספנות בשנים הקרובות. במשרד הבטחון אומרים חד וחלק: מערכת הבטחון אינה רואה עצמה אחראית למה שנעשה במספנות ישראל ואין בכוונת המשרד ליטול בעתיד אחריות לגבי גורל המספנות. יתירה מכך, באופן בוטה יותר אומרים לך במערכת הבטחון: אם טוענים עובדי המספנות כי הן מהוות נכס בטחוני, הרי שלמערכת הבטחון אין צורך בנכס זה...

האמברגו הצרפתי

כשהוקמו מספנות ישראל בראשית שנות הששים, הן לא נבנו לצורכי מערכת הבטחון, אלא באו לשרת צרכים של הצי המסחרי. חיל־הים ראו היו מספנות משלו, העוסקות גם ועד עתה בתיקונים יומיומיים ובשיקום כלים שמפעיל החיל. בראשית שנות השישים גם לא היו לחיל־הים כל תוכניות לבנייה של כלים — כלי שטח וכלים תת־מימיים. אשר למערכות העזר המתוחכמות — נבנו באופן ייחודי עבור ספינות חיל־הים — מספנות ישראל לא היו בנויות מבחינת התכנון לביצוע עבודות תחזוקה אלו. הן נבנו במפעלים עתירי ידע, בישראל.

בראשית שנות השישים בנו מספנות ישראל עבור חיל־הים נחתות טנקים. קשר הבטחוני זה קבע דפוסים למערכת הקשרים שבין מספנות ישראל למערכת הבטחון.

פירוש הדבר, מספנות ישראל אינו מפעל מועדף אלא מפעל העומד במכרזים של חיל־הים כמו כל מפעל אחר — החל בתיקונים, המשך בחלפים וגמור בבניית גופים.

הפריצה הגדולה של מערכת הבטחון לתוך מספנות ישראל נעשתה בתחילת שנות השישים, לאחר הטלת אמברגו הצרפתי של מכירות נשק לישראל. אז הוחלט לבנות את „סער־4" באופן עצמאי, אך גם אז לא הפכה מערכת הבטחון את מספנות ישראל לנכס הקשור במשרד הבטחון. החשקעות שעשה משרד הבטחון במספנות היו אך ורק לצורך ביצוע עבודות אלו, לאחר שהמספנות הוכיחו יכולת לבצע את העבודה במחירים הדומים לאלו של מספנות בחו"ל.

שר התחבורה „שתל" בתקשורת את הרעיון שמספנות ישראל הן נכס בטחוני — אך מערכת הבטחון אינה רואה עצמה אחראית לנעשה במפעל זה

גם ליצוא

גם בתקופת שיא זו, כמות העבודה שנעשתה במספנות ישראל עבור מערכת הבטחון לא עלתה על 15 עד 20 אחוזים מכלל העבודות או הפוטנציאל של המספנות. כאשר טוענים היום, כי מספנות ישראל עבדו בהיקף של בין 50 ל־60 אחוזים עבור מערכת הבטחון, יש בכך מן ההטעיה. שכן, בנקודות זמן מסויימות בשנות ה־70 אכן נבנו במספנות ישראל ספינות־טילים בהיקף נרחב יחסית, אך אלו נבנו גם ליצוא ולא רק עבור חיל־הים.

כדי להמחיש את הקשר שבין מערכת הבטחון למספנות ישראל נביא מספר דוגמאות: את עיסקת ספינות המשמר מרגם „דבור" ביצעה מערכת הבטחון במפעלי התעשייה האווירית בבאר־שבע באמצע שנות ה־70, משום שמפעל זה זכה במכרז. ספינת ההידרופויל, ה„סנפירית", שחיל־הים הצטייד בה באחרונה, נבנתה במספנות ישראל משום שחברת „גרומן" האמריקנית היצרני המקורית של הספינה, הגיעה להסדר כספי נוח עם מספנות ישראל.

מאז סוף שנות ה־70 לא הצטייד חיל־הים בספינות־טילים חדשות. קשרי העבודה בין מערכת הבטחון למספנות ישראל בשנים האחרונות אינם מצדיקים את טענת העובדים, כי מדובר במפעל שהוא נכס בטחוני. היום יבנה חיל־הים ספינות בחו"ל משום שדרכי המימון לפרוייקט הזה מחייבות את בניית הספינות בארה"ב.

דמי שימוש

במספנות שיראל שלושה מבדוקים. מערכת הבטחון משלמת דמי שימוש לאחר מן המבדוקים כדי שזה יעמוד לרשותה בכל עת שתזדקק לו. אולם, למעלה מ־90 אחוז מן העבודות על המבדוקים נעשות עבור הצי המסחרי הישראלי ואוניות זרות. באורח פרדוקסאלי, משום שמספנות ישראל אינן יכולות לעמוד בתחרות, נעשות עבודות כמו צביעה וניקוי ספינות חיל־הים על המבדוק, בתוך מספנות ישראל, על־ידי קבלנים פרטיים. גם התיקונים נעשים על־ידי כל גורם שזוכה במכרז של מערכת הבטחון — או במספנות חיל־הים.

הבעיה של המספנות לא תיפתר על־ידי „אימוצן" על־ידי מערכת הבטחון. במצב הכלכלי הנוכחי, שר הבטחון היה מועל בתפקידו אם לא היה קובע מדיניות של הפקת המירב לבטחון הישיר של המדינה, מכל דולר או שקל הנכנס לקופת הבטחון. מספנות ישראל לא עונות לפי שעה על קריטריון זה.

קוד ההצלחה של המספנות הוא בהתייעלות, בכושר התחרות וביצוא של מוצריהן. ניהול כושל בעבר הן על־ידי ההנהלה הישירה והן על־ידי משרד התחבורה ואי־ראיית העתיד בענף הספנות עלולים לחרוץ את גורלן.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

להבה גזענית בנווה־יעקב

משפחת ג'אבר עם בנם הפעוט שנכווה במצחו בנסיון ההצתה של הדירה ע"י בריוני כהנא

צעירים בחולצות צהובות ועליהן סמל האגרוף הציתו דלת דירה של משפחה ערבית בנווה־יעקב ופעוט נכווה במצחו • לעומת גילויי הגזענות זוכים תושבי השכונה הערביים גם לגלי אהדה והזדהות מצד הרוב היהודי

מאת בצלאל עמיקם

קבוצה נסערת של משפחות ערביות, החיות ב„שמורה" בתוך חבורה יהודית, הגיחה לפתע מאלמוניותה ומאז היא חשה עצמה נלחצת ומאוימת. המשפחות הערביות בנווה־יעקב, שדימו כי שתי שנות השקט והשלווה שחלפו עליהן ימשכו לעד, נחרדו לגלות כי בעייתם — בעייתו של מיעוט החי בתוך ... היא רבת עוצמה. היא חורגת מגבולות השכונה וזורקת אלומת אור על שאלת הגומלין בין הרוב היהודי לבין המיעוט הערבי, שהיא מבעיות היסוד של ... לפתע גילו הערבים, כי הגזענות סוחפת את שכניהם לבלוק ולשכונה ומצד אחר, הם מעוררים נוכח גלי האהדה וההזדהות השופעים לעברם. מספרם של השוקרים על זכויותיהם ואשר סבורים כי במדינה דמוקרטית, המושתתת על „שוויון חברתי ומדיני ... אזרחיה בלי הבדל דת, גזע ומין", ככתוב במגילת העצמאות, רבים מאלה השוללים את ... הם מסייעים לחיזוק ההכרה העצמית שלהם כאזרחי המדינה.

יוסף ג'אבר, כסוף השיער, מאופק ושקול, בא לירושלים מהכפר טייבה. כל חייו ... במחיצת יהודים, קשור עימם בקשרי עסקים. הלשון העברית רהוטה בפיו. הוא נשוי ל... ערביה נוצריה מבית־לחם, אותה הכיר זמן קצר לאחר מלחמת ששת הימים. נישואיהם ... מקובלים על משפחת אשתו (הוא מוסלמי והיא נוצריה), מה גם שקשריו עם ה... הישראלים לא נשאו חן בעיניהם ומאז חל נתק עם הוריה שלא ניתן לאחותו.

כשרכש יוסף ג'אבר את דירתו בנווה־יעקב הסביר לבעלים היהודי את רקעו ... „יש הבדל בין כסף ערבי לכסף יהודי?" — שאל אותו המוכר, והחוזה נחתם.

דירה צרה, חדרים דחוסים מעט — שיכון אופיני בשכונת מגורים ירושלמית — זהו ... של בני משפחת אבו גוש.

„אנחנו בארץ מאות בשנים. הרבה לפני שהגיע לכאן הארון כהנא מארצות־הברית — ... בני הבית ביחוסם. הרקע הלאומי שלהם מכובד. קרובם הוא שהציע מסתור ל... גאולה כהן וסייע בידה להסתתר מידי הבריטים שרדפו אחריה: בין בני המשפחה יש ... בזרועות הבטחון. ואפי הפעוט, אחד מתוך 13 הילדים בהם התברכה המשפחה, ... כשתחבושת גדולה על ראשו. בשבוע שעבר, כשהוצתה דלת ביתם, נכווה במצחו ... מזכרת עוון לפשע גזעני. כשיגדל ואפי ישא עימו זכרון של אותו מעשה.

אם המשפחה, רוסליה, מושרשת באדמת הארץ הזאת, יודעת כי המעשה הוא ... של קבוצה קטנה וקיצונית. „אם רוצים שמעשה כזה לא יחזור על עצמו — ... לאסור על כהנא לבוא לנווה־יעקב". הבת סוניה, בת ה־17, הציגה לחברה הישראלית ... היא מתאפרת, יוצאת עם חברותיה היהודיות לבילוי בעיר. „אני מרגישה טוב מאוד ... — אין היא מסתירה קורת־רוחה ממקום מגוריה החדש. בבית־הספר התיכון ... הצתת הדירה לשיחת היום. „כולם חקרו אותי ורצו לדעת איך זה קרה. רבים ... המעשה. אני מרגישה שכולם כאן אוהבים אותנו".

שלושה צעירים בחולצות צהובות

יוסף ג'אבר מארח בביתו. כשאשתו מגישה תקרובת וקפה מהביל מטובל ב... אחרים, סמוך לשעת הצהרים, התרפקו שלושה צעירים לבושים בחולצות צהובות ... מצוייר עליהן, על הדלת. אחד מהשלושה היה לבוש מדי צבא. „אנחנו מחברת ... הכריזו. כשפתחה להם אשתו את הדלת נבהלה ואמרה, כי מוטב שימתינו בחוץ עד ... את בעלה. „בעלך בעבודה — צחקו בפניה. הוא יצא בשבע וחצי בבוקר. אם לא ... השכונה תוך ימה נהרוג אתכם. אנחנו מכירים גם את הילדה שלך. היא מסתובבת ... יהודיות במרכז."

האורחים הבלתי קוראים לא גרמו אמנם למשפחת ג'אבר שינוסו מנוסת בהלה ... הותירו רושם קשה על האשה והילדים שהחלו חוששים מפני התנכלויות. „אני ... כאן" — מצהיר יוסף בהחלטיות — „היחסים שלי עם השכנים הם כפי שהיו ... מפה".

ילדי משפחת רבאח אינם לומדים כנווה יעקב כבני משפחת ג'אבר ואברגוש. ... ג'אבר לומדים מחוץ לשכונה, בבתי־ספר ערבים פרטיים. ההורים גאים ביודע ... צאצאיהם השולטים באנגלית, צרפתית, ערבית ואנגלית. שהנאז רבאח, מורה במקצוע ... כי ילדיה כמעט שאינם מתרועעים עם ילדי היהודים שבשכונה. בית־הספר גודש ... יומם והם קשורים בפעולות שנערכות בימק"א. עם השכנים שוררים יחסי כבוד ...

פתרון נוסח דרום־אפריקה

מרי ג'אבר, שניהלה חיים שקטים תוך כבוד הדדי עם השכנים, נדהמה לגלות ... סערה ציבורית. „שאלת מגורינו בשכונה רודפת אותי בכל מקום מאז ביקר כאן ... באוטובוס, לפתע תקפה אותי אשה שאינני מכירה ואמרה: „אתם ליכלכתם את ... הפרסומות שלכם. צריך לזרוק אתכם מכאן".

האוטובוס נחצה בין מחייבי ההצעה לשולליה ולבסוף העלה מישהו רעיון ... אפריקה. צריך לבנות לערבים שכונה מיוחדת ולהגביל תנועותיהם באיזור היהודי".

מסכמת שהנאז: „כהנא זרע זרע וזה מתפשט כמו יבלית. המתרחש מזכיר לי את ה... האומר כי טיפש הטיל אבן לבאר שבעה חכמים לא יוציאוה."

מימרה דומה הלקוחה מאוצרנו ממחישה כי המקור אכן דומה. אך המשמעות, ...

עצמאים על הכוונת

עובד מס הכנסה: „הכי קל לדפוק עצמאי קטן ולהטיל עליו מס נוסף וקנסות על ליקויים בדיווח ועל העלמות הכנסה. לא פעם אנו פועלים לפי השיטה של יורים — ואחר־כך מייצבים את המטרה"

מאת יוסף שמי

עובד מס הכנסה אמר לי ברגע של חולשת דעת: „הכי קל לדפוק עצמאי קטן ולגרוף תמורה עבור מילוי „מכסה". המכסה בלשון בני־אדם פירושה להטיל מס נוסף וקנסות על ליקויים בדיווח למס הכנסה, על „העלמות הכנסה" ועוד. לא פעם אנו פועלים לפי השיטה — יורים, אחר כך מציירים את המטרה.

במקרים רבים העצמאי הקטן אינו מסוגל להתגונן. פנייה לבית המשפט כרוכה בהוצאות רבות, בהיעזרות ברואה־חשבון ובעורך־דין ובהמתנה של חודשים במקרה הטוב. לא קל להוכיח בבית־המשפט „שאינך גמל". במיוחד כשדובר בהזדמנות של הגשת הצהרת הון. שכן כדי לצאת ידי חובה צריך לשמור על ניירת שנים על גבי שנים. סיפר לי רופא עצמאי על „הרפתקה" שהיתה לו עם פקיד השומה שבדק את הדו"חות שלו ומצא הכנסה בסך כמה עשרות שקלים. האיש לא יכול היה לזכור מה מקור ההכנסה, מאין באה ההמחאה. זה לקח לו כמה שבועות עד שנזכר שמדובר בהחזר שקיבל מחברת חשמל עבור תשלום יתר. בחברות גדולות ואף בינוניות אין דבר כזה. הכל רשום ונתמך על־ידי תעודות. את ההוצאות והזיכויים מחשבים בעיתם ולא בסוף שנת מס, כפי שזה קורה בדרך־כלל אצל העצמאי הקטן, החושש מלבקש הורדה של המקדמה, שכן אם יחשב לא נכון את מחזור הכספים שלו — והדבר ייתכן בנקל בתנאי האינפלציה — ישלם בשל כך כפל כפליים.

שכיר במעמד עצמאי

כשאנו דנים בעצמאיים אין הכוונה למעלימי מס, לסוחרים בשוק, אלא לאלפי אנשים העובדים למעשה בתנאי שכירות ורק בשל אופי העבודה אינם זוכים למעמד של שכיר. עצמאי הוא צייר קריקטורות גם בעיתון שלנו, צלם, מוביל חומרים לאתרי בנייה, רופא בקופ"ח „מכבי", עורכי־דין ועוד. ההכנסה שלהם רשומה כדת וכדין. לנותן תעסוקה אין אפשרות וגם אין עניין בהעלמת תשלומים שהוא מעניק לעובד המועסק כעצמאי. אגב, זה עסק די טוב למעביד, שכן הוא חוסך חלק גדול מ„הוצאות נילוות", מתשלומים לקרנות פיטורין, פנסיה, השתלמות ועוד „מרעין בישין", המהווים כ־30 אחוז ואף יותר מהברוטו. העצמאי אינו זוכה לביטוח מחלה, לחופשה בתשלום. מבחינתו של מס־ההכנסה, העצמאי הוא בגדר פרה חולבת. למשל, בעת הכרזת על תוכנית כלכלית להבראת המשק הוטל על כל עצמאי חובת תשלום מס יסף. בדרך זו העלו את הדרגה הגבוהה בסולמות המס מ־60% ל־66% אחוזים. מס יסף כפוף למקדמה למס הכנסה. עוד לא ברור מה יהיה במקרה של תשלומי יתר. כמה שבועות לאחר־מכן הועלו המקדמות באופן שרירותי מבלי לחשוב על גובה ההכנסה או המחזור. הטוענים לצורך מלחמה בהעלמות מס הולכים שבי אחרי אלה הגורסים, כי הכי פשוט לסחוט מיץ „מהנישומים ברשת". כך קורה, שעובד במשרה שלימה בתעשייה אווירית, שמשכורתו מעל 3000 ש"ח, משלם פחות מס מחברו, רופא עצמאי, הזוכה למחצית מהברוטו הנ"ל.

דוגמה מהחיים

כדי להמחיש את הדברים, הבה ונביא דוגמה מן החיים. רופא בדרגה אא+, העובד בקופ"ח הכללית בחמש שמיניות משרה, מקבל ברוטו כ־1308 ש"ח ומשלם 646 ש"ח מס הכנסה ועוד כ־68 ש"ח ביטוח לאומי, שהוא מס לכל דבר. נטו מקבל הרופא שלנו 450 ש"ח, זאת אומרת 300 דולר לחודש, עבור 96 שעות עבודה. לזה יש להוסיף ביקורי בית המבוצעים אחרי שעות העבודה הרשמיות. רמת המיסוי העולה על 50% נשמרת למרות כל השינויים בסולמות המס. המיסוי הזה מוסבר בעובדה, שלרופא הזה יש עוד משרה בקופ"ח „מכבי". אך על המשרה השניה הוטלה מקדמה בשיעור של 37%, לזה יש להוסיף מס יסף. יוצא איפוא, שגם מההכנסה השניה מורידים 40.7% מהברוטו. מה שנשאר ביד אינו בכלל בגדר הכנסה פנויה, שכן כדי לעבוד כרופא עצמאי יש להחזיק מרפאה, לשלם עבור אביזרים שונים, מיסי עירייה, כביסה, ניקוי המרפאה, תיקונים, חימום בחורף ומיזוג־אוויר בקיץ, שלא לדבר על ההוצאה הכרוכה בעזרתו של יועץ מס. בחישוב גס: הדבר גוזל עוד כ־10% מהנטו. לזה יש להוסיף אובדן הכנסה הנובע מחופשה חודשית, עבורה רופא עצמאי אינו מקבל החזר. ההכנסה כעצמאי צריכה לכסות הוצאות נוספות, כגון ביטוח פנסיוני בבנק, ביטוח מחלה, ביטוח מתביעות משפטיות ועוד.

ריבית דריבית

לשיבחם של שלטונות מס הכנסה ייאמר, כי הם מכירים בחלק מהוצאות אלה ואף מכירים בהוצאות ריפוי ועוד. הבעיה היא, שהתקרה היא כזו שאף פעם ההחזר אינו מכסה את ההוצאה. והעיקר, אף פעם אין לדעת מתי הכסף יוחזר, איזה אחוז ילך לאיבוד בשל פגעי האינפלציה ובאיזו מידה יכיר פקיד השומה בהוצאה, שכן הוא יכול להכיר רק בחלק מההוצאה. כאמור, את ההוצאות וכן הפטור בגין נקודות זיכוי, למשל, מקבל עצמאי רק במסגרת התחשבנות שנתית אחרי הגשת הדו"ח. הוא הדין לגבי ביטוח בריאות, ביטוח חיים ועוד. יוצא איפוא במקרה שלנו, שסך המקדמות עולות בכרבע על המס המשוער לפי סולם המיסוי הקיים. אפשר, כמובן, לפנות לפקיד שומה ולבקש הורדת שיעור המקדמה. אלא שהרופא שלנו נזהר מפנייה כזו. וכל כך למה?

הוא אינו יודע מה יהיה קצב האינפלציה ועל כן אילו שינויים יחולו בתמורה שהוא מקבל. שינוי העלול להעלות את סך כל התמורה, יסוד לחישוב המס. כן אין לדעת, באיזו מידה יעדכן כבוד שר האוצר את סולם המס. אין לדעת באיזו מידה ישפיע הדבר על סולם המיסוי לשנה שלימה. אם יסתבר ששילם פחות מדי, אזי, כפי שכבר אמרנו, ישלם כפל כפליים, שכן מלבד הצורך להוסיף את החסר יטילו על „הנישום" ריבית בשיעור קטלני של 5% לשבוע. אחר־כך יהיה צורך לשלם ריבית דריבית.

ללא שדולה

לעצמאיים מסוג זה אין שדולה. גם ההסתדרות מתכחשת להם. כששוחקים שכר שכירים, דורשים מיד להטיל עול נוסף גם על העצמאיים, אשר חלקם אינם בעלי הכנסה גבוהה מחלק של השכירים (ואין אנו מתכוונים לבכירים, אותם רוצים עכשיו לפצות בחסדי השר מודעי). בקרב העצמאיים מתחזקת הרגשה, כי המיסוי הוא מעבר למקובל ועל כן יש לעשות הכל כדי שלא להיתפס לציפורני פקיד השומה. חלק אחר מצמצם את פעילותו המקצועית. שכן עצמאי המגיש שירות ונותן קבלה חייב לשלם 66 אחוז מס הכנסה ועוד 15% מע"מ. צריך להיות מאוד מאוד קשור למקצוע, כדי לעבוד בתנאים אלה, כן מלבד ההוצאות המתועדות, ישנן הוצאות „מתחת לשולחן", — למשל, אין קבלות להרבה עבודות שיפוץ במרפאה. שירות תמורת קבלה עולה פי שניים ויותר, על כן כדאי לא לרשום אחוז מסויים מההוצאות.

ניתן לומר, שמלבד גורמים אחרים, כמו „מסורת" של מאות בשנים של העלמת האמת משלטונות המס, יש בישראל תופעה של בריחה מדיווח אמת בשל שיעורים קטלניים של מיסוי. להתנגדות זו יש גם השלכה חברתית־פוליטית.

הבעיה היא שמימסד המיסוי מתנהג כאילו הוא חלק ממנגנון דיכוי כלפי אוכלוסיה עויינת. כמעט לא שומעים בפניות אל „נישומים" שפה אחרת, מאשר איומים. העומדים בראש מערכת המס מרבים לבשר על פשיטות, מעצרים, החרמות. אין בפיהם אמצעי השפעה ושיכנוע אחרים.

קדיש לחתיכת סבון

מאת נתן גרוס

השוב, בעמתי, זעמתי וחרקתי שן בראותי לא מזמן בטלוויזיה ביצוד רב מכובד (לא אזכיר את שמו — כי מי שראה אותו, זוכר) עורך מעין קדיש לחתיכת סבון מתוצרת בית־החרושת „ר.י.ף." R.I.F. והוא יודע, כי אין יסוד לאגדה הקשורה עם הסבון הזה ורציתי להגיב מיד, אך החלטתי להודיע תחילה ב„על המשמר" ובמלומדי[illegible]

את הבדיחה היהודית, המקאברית, המפרשת את ראשי תיבות ר.י.ף. ב„ריין יידישע פעט" (Rein Judisches Fett) — „שומן יהודי טהור" — ורומזת כזה כי שומן של קורבנות טרבלינקה או אושוויץ שימש לייצור הסבון הזה. שמעתי בגטו קראקוב בשנת 1942. היתה במלה „אידיש" שהרי הגרמנים היו כותבים זאת ב„י" (J)[illegible] גרמו לכך שיהודים רבים לקחו את הבדיחה ברצינות[illegible] הפכה אחר־כך לאגדה. אגדה נוראה ומעוותה. מוזיאונים[illegible] שמשתוקקים לרליקוויות, ל„מזכרות". נאחזו בחתיכת הסבון הזה כאבזר קודש והוא מוצג בכל מוזיאון השואה[illegible] בלוויית הסמליות לעצמות ואפרות.[illegible] גם את הסבון ה[illegible] ב„יד ושם" בירושלים[illegible] לסבון זה ולשומן יהודי כל קשר. והן סבון מתוצרת בית־חרושת שנוסד בשנת 1940[illegible] (אם כי זה לא מתקבל על דעת המיכאים).

הרבה אגדות השתרשו מאחרי מלחמת העולם השניה — אגדות על שואה ועל גבורה[illegible]

„לשכוחו" ואולי יש באמת לגלות רק אחרי מאה שנה, כי אין בו[illegible] אגדות בלבד. אבל האגדה על סבון ר.י.ף. אינה מוצאת[illegible] — אני סולד ממנה. ויסלח לי מי שחושב אחרת.[illegible] אומרת ההלכה. אבל בעיני קדיש שנאמר על חתיכת סבון[illegible] מעשה שלא יעשה — „ברכה לבטלה". לדעתי, חייב[illegible] לשלוח מכתב לרבנות הראשית ולכל שלוחותיה[illegible] המוזיאונים להנצחת זכר השואה שיסלקו את[illegible] מה להראות ולבכות במוזיאונים[illegible]

„עם בואי לארץ בשנת 1950 נתקלתי לא פעם בגירסה[illegible] המופצת על־ידי חוגים ישראלים אל אלה ששרדו[illegible] „סבונים" — זאת היתה מלת גנאי[illegible] Mydlek [illegible]

מישהו ברח מן המערכה

באירופה העברית של המנון הפועלים הבינלאומי כבר אין, כידוע, „עם עבדים ומזי רעב" אבל, לעומת זה, ניתן לראות אותם בוקר־בוקר, בנקודות איסוף ידועות ברחבי ארץ־ישראל השלמה, כשהם חיים ונושמים וחורקים שן. אם לא „עבדים ומזי־רעב", או קרוב מאוד לכך. כוח העבודה של האנשים האלה נמכר ונקנה בעבור שכר־עבדים בנקודות הקרויים בפי כל „שוקי העבדים", והם משוללים מכל זכות שמוקנית לכל מי שכבר אינו עבד. בשפה נקיה קוראים להם „הפועלים הבלתי־מאורגנים מן השטחים" — והיום אומדים את מספרם בכארבעים אלף.

בוקר־בוקר ניתן לראות אותם מצטופפים ומתגודדים בנקודות האיסוף בפתחי הערים הגדולות, וכשערי מחנות הפליטים, ממתינים לכלי־רכב ישראליים ומטפחים תקוות. אולי יקחו אותם ואולי לא. אם לא יקחו אותם — ישובו אל הצריף או אל האסבסטון שלהם, יניחו את צרור הבגדים ואת כלי העבודה, וייצאו אל בתי הקפה ואל מרכזי האבטלה של המחנות והערים ברחבי הגדה המערבית ורצועת עזה. אם יקחו אותם — הם עתידים לקבל בסוף היום עשרה או עשרים שקלים חדשים, וכשיירד הערב ימהרו להחזירם משטחי הקו הירוק, שם אסור להם להישאר אחרי שקיעת השמש. אין להם אזרחות, אין להם איגוד מקצועי, אין להם זכויות, אין להם כלום — מלבד משפחה התלויה על צווארם.

מי שאינו מעסיק אותם היום, אף על־פי שהעסיק אותם אתמול — אינו מפטר אותם ואיננו מעלה את שיעור המובטלים — כי מושג „הפיטורים" איננו חל על מי שמלכתחילה לא היה מועסק על־פי חוק, ושיעור המובטלים אינו נמדד כלל ביחס לאנשים האלה. החברה הישראלית חיה היטב עם התופעה האומללה הזאת, וההסתדרות יפה מאוד עם עליבות חייהם של בני־האדם האלה — עד שבאה שעת הידוק החגורות. כיוון שאצלנו מהדקים בעיקר את חגורותיהם של החלשים יותר — פותחים בהידוק אצל החלשים שבחלשים, מקבלי שכר־הרעב משוקי־העבדים.

פועלים ערבים ממתינים לעבודה — „עם עבדים ומזי רעב"

אפשר היה אחרת

על נושא זה כתב עכשיו שלמה סלוצקי עבודה סמינריונית בשם „יחסה של ההסתדרות לכניסת פועלי השטחים לעבודה בשוק הישראלי". העבודה נכתבה בהנחיית ד"ר אפשטיין וד"ר שפירא, מן החוג לסוציולוגיה באוניברסיטת תל־אביב. שלמה סלוצקי אינו רק סטודנט לסוציולוגיה, אלא גם אחד מראשי תא הסטודנטים של מפ"ם ומהפעילים המרכזיים בדור הצעיר, והדבר ניכר מאוד הן בתיזה היסודית והן בדרכי הטיעון. שלמה סלוצקי אסף כמעט כל נתון או ממצא או דו"ח שיש להם קשר כלשהו לנושא הנחקר.

הטענה הכללית של סלוצקי נתמכת היטב על־ידי הנתונים שהוא מציג: לעבודת פועלי השטחים בתחומי הקו הירוק יש השלכות שליליות כמעט בכל תחום: ראשית, היא פוגעת בפועלים עצמם הכפופים לשרירות־ליבם של מעבידיהם ומשוללים כל זכויות. עבודתם מתחרה ופוגעת גם בעמיתיהם הישראלים. אינה מסייעת אלא מפריעה ליצירת תנאים חברתיים ופסיכולוגיים להשלמה בין העמים, מונעת פיתוח טכנולוגיות מפותחות ומינהל יעיל, ובעיקר היא מעוותת את דמות החברה הישראלית.

יתר־על־כן, מן העבודה הסמינריונית עולה, כי ניתן היה להחליט אחרת. בימים שבהם התקבלה ההחלטה. ההחלטה התקבלה, הלכה למעשה, על־ידי שר הביטחון דאז, משה דיין, בניגוד לדעת רבים, וגם בניגוד גמור לדעתם של דוד בן־גוריון וגולדה מאיר. שלמה מפרט את כל האופציות השונות שהיו פתוחות אז בפני הממשלה. בין השאר, הוא מביא תוכנית מפורטת, שלא התקבלה, לפיתוח כלכלי של הגדה המערבית באופן שיגביר את הזיקה ההדדית בין שני המשקים, בלי ליצור מעמד של שכירי־יום משוללי זכויות. בראיה לאחור ניתן לקבוע בבטחון רב, כי ההחלטה שהתקבלה היתה הגרועה ביותר מבין כל האלטרנטיבות שעליהן ניתן היה להחליט. השפעתו המרהימה והמזיקה של משה דיין באותו פרק זמן וכור־לדע, שבין מלחמת ששת־הימים לבין מלחמת יום־כיפור — היא שהכריעה את הכף. היכן היו כל האחרים, בייחוד ההסתדרות? לכך בדיוק מתייחסת הטענה העיקרית בעבודה זו. יתרה מזו, הטענה העיקרית של סלוצקי חורגת מעבר לתחומי הדיון של בעיית פועלי השטחים, והיא אקטואלית מאוד גם בימינו אלה.

אשמת ההסתדרות

בצד החלטות הממשלה ודברי שר הביטחון, מציג שלמה סלוצקי, בפירוט ניכר, את הדיונים שהתקיימו בנושא זה בוועדה המרכזת של ההסתדרות. העובדות „כאן חד־משמעיות: מצד אחד, ברור כיום, ללא צל של ספק, שחברי הוועדה המרכזת הבינו את מצב העניינים לאשורו וניתחו את המצב בצורה חכמה ומפוקחת הרבה יותר מכפי שעשו זאת חברי הממשלה, ניסחו תחזיות מרחיקות הרבה יותר מתחזיות הממשלה והצביעו על סכנות שהממשלה התעלמה מהן ועכשיו אנו יודעים שהן ממשיות מאוד. מצד אחר, ההסתדרות הסתלקה מכל רעיונותיה, נמנעה ממאבק, וגילתה צייתנות מרהימה ביחס לממשלה (סלוצקי מכנה תופעה זו בשם „קונפורמיות"). ההסתדרות הסתפקה בהישגים האופייניים לכל איגוד מקצועי חזק, שהם חשובים כשלעצמם אבל לא היו מספיקים בזמן ההוא, ובהחלט לא עמדו ביחס כלשהו לגורליות השעה: ההסתדרות הודיעה כי תילחם נגד עבודה בלתי־מאורגנת, ותיאבק למען השוואת זכויות הפועלים מן השטחים לאלה הקימים בישראל. כאמור, החלטה חיובית וחשובה, אבל חסרת מעוף וחסרת תעוזה ביחס לניתוח הדברים שנעשה על־ידי חברי הוועדה המרכזת עצמם כבר אז, בסוף שנות השישים. ההסתדרות לא אמרה, באותם ימים, דבר וחצי דבר על ההשלכות החברתיות והכלכליות של אלטרנטיבות מדיניות שונות כיחסינו לשטחים החדשים שכבשנו ולתושביהם.

במילים פשוטות וחד־משמעיות: ההסתדרות ויתרה על מעמדה כתנועה חברתית המבטאת את חתירתם של השכירים בישראל לחברה יותר מתוקנת, והסתפקה בתפקיד הצנוע והמסורתי של איגודים מקצועיים בכל הארצות: הגנה על השכיר המצוי. העובדות מלמדות, כי צניעות מסורתית זו בלתי־יעילה לחלוטין: עובדה, שלא נשמרו זכויות השכירים הערבים וירד שכרם של השכירים היהודים באופן יחסי, והתעכב פיתוחם הטכנולוגי של הענפים שבהם מדובר.

„זאת כבר שאלה פוליטית", היו אומרים חברי הוועדה המרכזת של אותם ימים, בסיכום דבריהם בנדון. משמעותו של סיכום זה היתה „זו כבר שאלה שאסור לנו להתערב בה". סיכום זה בא תמיד כדי להימנע מניסוח מסקנה עקבית והגיונית של ניתוח הדברים שלהם־עצמם, אשר בדיעבד הוכח כי הוא היה נכון יותר וצודק יותר מכל גיבובי המליצות השדופות והרעיונות המוזרים של שר הביטחון.

„בריחה מן המאבק הפוליטי" — זו כותרתו של כתב־האשמה, שינסח ההיסטוריון כלפי ההסתדרות של סוף שנות השישים. זה מזכיר לנו, כמובן, את העובדה שאת הדברים שעתיד לכתוב ההיסטוריון לגבי התנהגות ההסתדרות במחצית השניה של שנות השמונים עדיין ניתן לקבוע ולעצב במו־ידינו.

הלקח האירופי

„אירופה משנה את פניה", קובע „ניוזוויק" בגליונו האחרון. „מהגרים מהקולוניות לשעבר, „פועלים־אורחים", שבאו והודחו בעבר להגירה על־ידי ממשלות שביקשו כוח עבודה זול, נוהרים ובאים היום אל אירופה בזרם אדיר של תקווה ובקשת־מיפלט מקומם הקודם. תוך־כדי כך הם מטביעים על יבשתם החדשה חותם ששוב לא ניתן יהיה למחות אותו. השפעתם על חברתם החדשה ניכרת מאוד לעין, והיא גדלה מיום ליום.

„בכמה ארצות עולה שיעור המיעוטים הגדולים על עשרה אחוז מן האוכלוסיה. בכמה מהם אכן הוגשם חלומם על חיים טובים יותר. אולם רבים אחרים נוכחו לדעת שהעולם החדש אינו פחות אכזר מן העולם שהשאירו מאחוריהם על נפשם. השינוי הדמוגרפי הזה ברחבי אירופה מעורר גל גואה של גזענות, שמכתים את החברה האירופית בשנאה ובאלימות בכל אחת מן הקהילות שאליהן הוא מגיע".

מובן מאליו, שאצלנו בישראל, הבעיה מורכבת יותר מן הבעיה האירופית — גם משום ש„הקולוניה" שלנו עדיין שלנו, וגם משום שעדיין קיים איום על ביטחוננו. אף על פי כן, התוצאות החברתיות של המפגש בין פועלים זולים לבין החברה הקולטת באירופה, צריך להילמד אצלנו היטב. צריך לזכור, כי באירופה אמורים הדברים בתקופה שלאחר ביצוע „תוכנית להבראת המשק", כששירותי הרווחה כבר הרוסים, והאבטלה קבועה ברמה של כעשרה אחוז. יתרה מזו: דווקא משום שהבעיה אצלנו מורכבת יותר ובעלת השלכות פוליטיות וביטחוניות, צריך מצב הדברים באירופה להדאיג אותנו מאוד.

בייחוד מדאיגים התיאורים על הקשר בין האבטלה, הפועלים הזרים והגילויים ההולכים ומתרבים של גזענות באירופה. מלבד הולנד, שהקדימה תרופה למכה וכוננה הסדרים יעילים לקליטת המהגרים החדשים, לא הצליחה שום חברה אירופית להימנע מזעזועים חמורים ביותר בעקבות התופעה החדשה.

מעשי אלימות נגד „פועלים זרים" מתרחשים באירופה יום־יום, ורק על מיעוטם מדווחת העיתונות. הגזען הצרפתי, ז'אן־מארי לה־פן, קוצר הצלחות בציבור הצרפתי, ובחודש מארס האחרון צבר 9 אחוזים מן הקולות בבחירות המקומיות. אפילו בז'נבה שבשווייץ זכתה מפלגה גזענית בבחירות המקומיות. בכנס השנתי של השמרנים בבריטניה, אמנם נדחתה הצעה לגירוש כל השחורים מגבולות הממלכה המאוחדת, אבל בכל זאת היתה זו הפעם הראשונה שהצעה כזאת נרשמה בפרוטוקול.

שיעורי האבטלה בקרב הזרים גבוהים יותר משיעורי האבטלה הכלליים. בקרב האלג'ירים בצרפת שיעור האבטלה הוא 25 אחוז, ובקרב הלא־לבנים בבריטניה 20 אחוז. לעומת כ־10 אחוז אבטלה בקרב אוכלוסיית הלבנים של שתי המדינות הללו.

כיוון שכמעט לא נעשה דבר של ממש למציאת פתרונות לבעיה — רווחת פסימיות רבה בקרב האירופים. „בייחוד", קובע כתב ה„ניוזוויק", „בהתחשב בהיסטוריה הלא־רחוקה של אירופה".

„סכנה גדולה"

גולדה מאיר „את בעית הערבים יש לפתור בשטחים"

גולדה מאיר, בהרצאה בפני צעירי „האיחוד" ב־9.3.69:

„אני רוצה מדינה יהודית ועבודה יהודית. אחת הסכנות הגדולות בשבילנו היא עבודה ערבית. יש כבר מקצועות, כמו בניין, למשל, שעובדים בהם רק ערבים. אין כמעט עבודה שחורה שעושים יהודים. זה מרוקן את הציונות מכל תוכן. רק יצירתנו העצמית בארץ הביאה לנו את המדינה. אני נגד זה, שעשרות אלפי ערבים יעבדו בארץ. את בעיית הערבים יש לפתור בשטחים עצמם".

תשובת העיתונאי „פולס" ב„הארץ":

„עבודה ערבית במשק שלנו איננה, כדברי הגברת מאיר, „אחת הסכנות הגדולות בשבילנו", אלא היא עונה במידה מסוימת על בעיה פוליטית ביטחונית. עבודה ערבית במשק הישראלי שוב איננה דבר מגונה ואיננה תופעה אנטי־ציונית, אלא כורח פרגמטי שאין לשוללו".

משה דיין, בפגישה עם רופאים חברי ההסתדרות בבית סוקולוב, תל־אביב, 5.3.69:

„אני יודע שרבים וטובים בינינו מתנגדים לעבודה ערבית מהשטחים בישראל — גם בן־גוריון מתנגד לכך — אבל אני גורס שיש לאפשר להם לעבוד אצלנו, ואין המדובר בשינוי מגורים. מדובר רק בעבודה לא במגורים. לדעתי, יכול המשק הישראלי להרשות לעצמו מתן עבודה לתושבי השטחים. כבר עכשיו עובדים אצלנו בין 15 אלף ל־18 אלף ערבים מהשטחים, וכמצב התעסוקה הקיים, אפשר להכפיל מספר זה ל־35—30 אלף, ולהעניק בדרך זו רמת חיים נאותה לעובדים אלה".

משה דיין „המשק תישר. יכול להרשות לעצמו"

עיתונות הפוגעת בתפקידה

זכורות לכולנו הכותרות השמנות והרעשניות בעמודים הראשיים של העיתונים היומיים, שהבליטו בשבוע שעבר את מעצרם של תושבים ערביים כחשודים ברצח הנתעב של יעקב פפיאשוילי, נהג המונית מרמלה. והנה, הידיעה על שחרורם של שלושת החשודים הערביים ע"י המשטרה, ללא ערבות או כתב אשמה, „נעלמה" מעל דפי העיתונים „ההגונים" הנ"ל, מלבד „על המשמר", שפירסם אותה.

זהו שיעור נוסף ב„אזרחות טובה", הניתן מדי פעם לאוכלוסיה היהודית בארץ ע"י כמה מהעיתונים, הפוגעים בתפקידם ביודעין, כשהדבר נוגע לאזרחי המדינה הערביים או לתושבי השטחים הכבושים.

לטיף דורי,
רכז העניינים הערביים במפ"ם

ורטמן לא הושתק

ברצוני להתייחס לידיעה „ההיסטוריה חוזרת בתפאורה אחרת" ובמדור „חיפה, חיפה!". „על המשמר", 14.1.86.

בידיעה המתייחסת לאסיפת עובדי „מספנות ישראל", מציין כתבכם יואב אביב, כי „הם, הפועלים, לא נתנו לורטמן לדבר".

כמי שנכח באסיפה אני קובע כי פיסקה זו איננה נכונה. מזכיר מועצת פועלי חיפה, משה ורטמן, שהוזמן ע"י ועדי הפועלים והעובדים לאסיפת מחאה זו, נשא דברים בגנות החלטת הממשלה למנות כונס נכסים. האשים את שר התחבורה בהתחמקות מאחריות ובמסירת מידע כוזב לוועדת השרים לענייני כלכלה. ודיווח לעובדים על העלאת הנושא בישיבת הוועדה המרכזת ביום א' 12.1.86.

אינני מכחיש שתוך כדי דברי מזכיר מועצת פועלי חיפה נשמעו קריאות־ביניים של פועלים, שדרשו ממועצת הפועלים נקיטת מעשים כגון „להוציא את פועלי חיפה לרחובות", „לסגור" את העיר חיפה וכד'. אכן, קריאות ביניים היו. אך מזכיר מועצת פועלי חיפה נשא את דבריו במלואם.

משה גוטר,
דובר מועצת פועלי חיפה

הציבור החילוני יותר פגיע

ברצוני לחזק את ידיו של אלי בן־גל ולהביע את מלוא הזדהותי עם טיעוניו בפרשת המורמונים, כפי שמצאו את ביטויים במכתבו ל„רשות הקורא" ו„על המשמר" 15.1.86. עם זאת, אני תמה על כך שכל אלה שנגעו בפרשת הקמת האוניברסיטה המורמונית בירושלים לא העלו כלל נקודה חשובה מאוד, העלולה לפגוע דווקא בנו, היהודים־הישראלים. כוונתי לעובדה שכת מיסיונרית זו, שכל מהותה ברחבי העולם מושתתת על שטיפת מוח הציבור שמסביבם, כדי לצרפו אליהם בכל האמצעים העומדים לרשותם, ללא הבדל לאום, מוצא אתני ומולדת, וכמובן בלי שום פעילות אנטי חוקית.

והנה, כת גדולה זו מייסדת בתוכנו אוניברסיטה מצלה, ממש במרכז הלאומי שלנו בהר הצופים שבבירה, ומאכלסת אותו בהמוני אמריקנים נוצרים, צעירים ברובם, רווקים ופנויים, בגיל התוסס של הקמת משפחות (וסטודנטים), שעיקרם ממשפחות עשירות ובעלות אמצעים, אינטליגנטים, משכילים, ידידותיים מאוד, המקיימים איכות חיים תרבותית ומודרנית, שבית חם שנעים לחיות בו מצפה להם בארצם, אליה הם אמורים לחזור ללא ספק, והם מקרינים על סביבתם, מקיימים קשרים אישיים (ולא דתיים) עם צעירים ישראליים, עימהם הם נפגשים.

היום הם כרגע כמה עשרות, מחר מאות, ומחרתיים אולי אלפים. וכי מי ימנע זאת מהם, מי יגביל את מספרם הנותן מי מאיתנו את דעתו למה שצפוי לצעירים רבים משלנו, המתפתים בתמימותם לקסמי הקשרים הללו ונמשכים בעבותות ידידות ואהבה לגן־העדן האמריקני השופע כל טוב? יהודים דתיים יהיו מחוסנים מפני קשרים אלה ללא ספק. הציבור החילוני־הומניסטי פגיע ביותר. שכן המוני המורמונים שיחיו כאן תקופה ממושכת ייפתחו חיי ציבור תרבותיים ופתוחים ויקצצו בכך בשורשים הישראליים של רבים וטובים.

האומנם אין זה מקור לא אכזב לירידה, לנישואים הדדיים בינינו לבינם ולזרם גובר והולך של נוער ישראלי שדרך החיים האמריקנית־מורמונית תמשוך אותו מכאן לשם, ל„בית החם" הלא־יהודי, המצפה להם מעבר לים.

עזרא ריבליס, יד מרדכי

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים. בשל חוסר מקום קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.

המערכת

תיאטרון

חוצה־שומרון בשינקין

על הבמה דמויות קאריקטוריות נלעגות, תפוחות כרס ועכוז, האמורות להזכיר לנו מציאות אקטואלית. גם השמאל וגם הימין זוכים לאותה מידה של אירוניה ב„הבית ברחוב שינקין" בתיאטרון „הבימה"

„הבית ברחוב שינקין" — הטריו של „כולם היו בני חוץ מנעמי" עושה זאת שוב

מאת ציפי שוחט

רוזנבאום — ראש הממשלה, קקה הרמטכ"ל וחברי הקאבינט לובוביץ וטוורלוביץ מקבלים החלטה חשובה ביותר: לבנות כביש חוצה — חוצה שומרון, שיעבור בלב ליבה של תל־אביב — ברחוב שינקין מס' 13. דיירי הבית מתנגדים לפינוי ומקימים במקום את מדינת „שינקין־לנד". הממשלה נכנסת לפעולה וצרה על הבית. מעצמות־העל מתערבות: ארה"ב מתנגדת להקמת המדינה החדשה, ברה"מ מצביעה בעד. המתיחות הבינגושית עולה. האם תקום לבסוף המדינה החדשה? מבזק חדשות מודיע: „אין יותר חדשות". סוף.

הטריו דני לאפין, יוני להב ומיקי גורביץ עושים זאת שוב. אחרי ההצלחה של „כולם היו בני חוץ מנעמי" הם כתבו קומדיה חדשה, „הבית ברחוב שינקין", העולה בימים אלה באולם מסקין ב„הבימה".

על הבמה דמויות קאריקטוריסטיות, נלעגות, תפוחות כרס ועכוז, האמורות להזכיר לנו מציאות אקטואלית. מי שירצה יוכל לזהות בהן את אריק שרון ורפול, או את יצחק רבין, בזיהוי של אברהם שפירא — איש לא יטעה. הוא מצליח להעביר כל החלטה בין חברי הקאבינט: להפוך את איצטדיון רמת־גן למקווה או להחוקק חוק הנחת תפילין חובה. ההצלפה היא לכל כיוון ולשום כיוון. עובדה: גם השמאל וגם הימין זוכים לאותה מידה של אירוניה. גורביץ: „יש חברי כנסת שהם קאריקטורה וגם חברי ממשלה שהם קאריקטורה וגם אירועים שהם כאלה. הקאריקטורה היא במציאות. כיוון שאנו מקצינים, זה מה שיוצא".

להצגה פן נוסף: הפן של האגדה — בה משתתפים כוחות טבע (סערה, רעמים וברקים) פיות ומלאכים. „למרות שאנו מתעסקים באירועים קונקרטיים מיידיים, ניסינו ליצור קסם — להחדיר את אלמנט האגדה שנראה לי חשוב", אומר גורביץ. „לקחנו את המציאות והפכנו אותה לאגדה. המרחק הזה יוצר אירוניה". אבל, אני מתעקשת, זו אגדה שפועלת על פי חוקים אחרים ממה שאנו מכירים? „בדיוק אותן קונוונציות", ממשיך גורביץ, „אגדה היא דאגר ספרותי. כשהופכים אגדה לתיאטרון הכל נעשה לא ריאליסטי. הזאב אינו ריאליסטי, כך גם האמא בסינדרלה. אגדה היא תמיד הקצנה של כוחות המשחקים במציאות שלנו. הקאריקטורה היא תוצאה של הדמות במציאות. הבעיה היא לא באגדה, כי אם במציאות".

ומה צריך הצופה, שרואה את האגדה הזו, להבין?

„הצופה יבין שפוליטיקה וכלכלה הם לא הדברים היחידים שקיימים בעולם, כך גם העיתונות, שתופסת הרבה יותר מדי מקום. ברגע שמתייחסים למציאות כמו לאגדה, מסתכלים בעיניים של ילד, שהן עיניים תמימות יותר ומבחינות מסויימות נכונות יותר. לא צריך לקחת את הפוליטיקה כל־כך ברצינות. ילד יכול לראות בה משחק. זו ראייה משוחררת".

למרות הטיפול באקטואליה, נמנעים היוצרים ממסרים ומשמעויות. נמנעים, אני אומרת — הרבה יותר מזה. גורביץ מרים קולו (צועק!): „אמירה — זו המצאה של עיתונאים. זה שטויות במיץ עגבניות. בלבול ביצים. קשקוש בקומקום. החם מלים — בזה המסר כפרחז!".

ההצגה מתנהלת בקצב מסחרר של קומדיה מטורפת. גדוש במנות גדולות של קטעי פארסה, גגים ואקרובטיקה. היא בנויה כקולאז' של תמונות. התיכורים נעשים על־ידי מבזקי חדשות ותיאטרון בתוך תיאטרון. „המטרה היא לשחרר", אומר גורביץ, „תיאטרון בתוך תיאטרון מרגיש את העובדה שאתה יושב בהצגה ואתה משוחרר מהאירועים. קטעי החדשות הם חלק בלתי־נפרד מהחיים שלנו".

ויש גם ילד בהצגה, דרכו מתבוננת ההצגה כולה. הוא הדמות השפויה היחידה, המשמשת כ„מר רציונות" לחבורה כולה. הילד הוא מר הגוגה של האינפאנטיליזם", אומר לאפין. „האינפאנטיליות היא בכל תמונה ותמונה. בממשלה הזו מעבירים את החוקים הכי ראקציוניים וחבריה חייבים לבחור נטעות כל הזמן".

איך היה תהליך העבודה?

דני לאפין: „ב„נעמי" באנו עם עלילה. מאוחר יותר פיתחנו אותה עם גורביץ. כאן, מההתחלה גורביץ היה חלק בלתי־נפרד מתהליך הכתיבה. השחקנים גם השפיעו על מהלך הכתיבה. לא הבאנו מחזה גמור. דברים השתנו במהלך החזרות. נעזרנו בעבודת השחקנים".

אוהד שחר (בתפקיד טוביה דוגביץ): „אין ספק שזו עבודת צוות. השחקנים הביאו משלהם לדמויות. יחד עם עבודת הבמאי הידרדו דברים שלא היו. סצינות נכתבו וסצינות ירדו עד לימים האחרונים של החזרות. לסצינות שלי נכתבו 6־7 גירסאות".

לשחר זהו תפקיד שני ב„הבימה", אחרי ששיחק את יוסף ק. ב„המשפט". ל„הבימה" הגיע מתיאטרון באר־שבע אחרי שורה ארוכה של תפקידים, לאו־דווקא קומיים. „התפקיד שלי במחזה כשרי טובה, כי הוא כתוב כדמות סטריים. זוהי קומדיה מטורפת והדמות לא מצחיקה. היא לא קאריקטורה של אף לא אחד מוכר. ברור שזה תפקיד שלשחקן קשה ליהנות ממנו. ראיתי אתגר גדול לשלב את התפקיד בקומדיה בצורה לא משעממת. נזכרתי בילד די דומה שהכרתי בילדותי. ניסיתי לבנות על הדימוי שהכרתי".

ההשוואה עם „נעמי" בלתי־נמנעת. „ב„נעמי" יש סיפור מטורף שעובר על גגים", אומר דני. „פה יש סיפור שמוביל למשהו — קו תחתון שהתעקשנו עליו". וגורביץ: „ההבדל הוא, שהמחזה הזה הרבה יותר מורכב. כתוב בסיפוריות גדולה. חלק מהקסם של „נעמי" היה בכך שההצגה היתה עשויה מסמרטוטים. ההצגה הזו הרבה יותר מבוססת, כלכלית ועניינית. עושים ועושים ומה שיצא — יצא".

משתתפים בהצגה: אורי אברהמי, אבי אוריה, אליעזר אפלבוים, רבקה גור, אבי חרש, עדית טפרסון, שמעון [illegible] צבי פישזון, אבי פניני ואוהד שחר.

מאחורי [illegible] מסך מי [illegible] (קלידיס), יורם לב [illegible] ינה גיא מרוז [illegible]) וכנר.

מסך ראשון

לינדסי קמפ כשמרן

מאת גיורא מנור

„חלום ליל קיץ" — קוקטייל צבעוני מרנין

ללינדסי קמפ כבר הדביקו תוויות מתוויות שונות ומשונות. אבל דומני, שאיש עוד לא הדביק לו תואר של שמרן. לפני שהלכתי אמש לחזות שוב ב„חלום ליל קיץ" שלו, שוחחתי עם עמית. במקרה זה גם במובן קולגה וזה גם שמו של הבחור וניסינו להגדיר את תיאטרונו של האורח מאנגליה, שהפך לאופנה בארץ.

האם אין איזה יסוד של קלאסיקה בצורות שבונה לינדסי קמפ על הבימה? — הקשה עמית. למשל, בדמויות הרוקדות כמו בתבליט ברקע תמונות היער.

איני יודע אם המונח „קלאסי" הולם מה שהתכוון אליו עמית. אבל נראה לי שהוא צודק לפחות במובן זה, שתיאטרונו של קמפ משתמש בהרבה צורות ואמצעים של תיאטרון, כפי שהיו נהוגים במאה ה־19 ואף קודם. אופני־ביטוי שהם, בעצם, מאוד לא אופנתיים.

כוונתי לאהבתו לקסם הבימתי, לעשן ולאש, לצבעוניות עזה בתאורה, לשימוש בזהב ונוצצים, לוולגאריות מסויימת במשחק. ממה שאני יודע על התיאטרון הוויקטוריאני האנגלי, ובייחוד בהצגות השקספיריות של אותה תקופה, יש כנראה לא מעט מהסגנון המלודראמטי ההוא בבימוי של קמפ.

ב„חלום ליל קיץ", למשל, אפילו המעלית המורידה אל הבימה את טיטניה, התלויה כעל מין נדנדה במרכז הבימה, היא אמצעי כביכול אנאכרוניסטי שכזה. בעזרת מעלית כזו היו האלים יורדים אל הבימה בתקופת הבארוק, ומכונות כאלה שימשו את ה־DEVS EX MACHINA, „האל מן המכונה", שסיים בתבונתו העל־טבעית את העלילות הסבוכות ודאג לצדק הפיוטי בסיומם של מחזות. גם יצירת „גליים" סוערים בעזרת יריעת בד, שארבעה שחקנים מניפים אותה, היא אמצעי בימתי מתיאטרון המאות הקודמות. יש אפילו קריקטורה בנושא זה מאת דומייה.

כמובן, האופנה של אתמול היא מיושנת, ואילו זאת של שלשום חידוש מהפכני...

ואני מניח שלינדסי לא היה נעלב כלל, אם מישהו היה קורא לו „שמרן" במובן זה.

בראייה מחודשת של „חלום ליל קיץ" שלו בולט קודם כל כשרונו הרב בשימוש בגופות אדם, עירומים לרוב, בעיצוב המיזאנסצינה. מלבד הדמויות אין למעשה על הבימה אלא כמה סמרטוטים תלויים על רשתות חבלים, והיופי הצורני כולו נוצר מתנועתם של השחקנים־הרקדנים שלו.

מבחינה דראמאטורגית והעיבוד שלו לקומדיה השקספירית יש כמה וכמה פרטים, שאולי אין שמים לב אליהם בראייה ראשונה. ההצגה מתחילה ממילות־הסיום של המחזה, דווקא מהתנצלותו של פוק, על כך שאולי נעלבו הצופים מחזיונות התעתועים הללו, ואז הוא מבקש מחילה, כי הכל לא היה אלא חלום. סיום זה יש בו לא מעט תנופה והתחנחנות, שעה שהוא בא בסוף, והוא מכיל אפילו בקשה מפורשת למחוא כף. שעה שהוא הופך לפרולוג, הוא יותר מחווה של נימוס ואזהרה לאלה „אניני הטעם" כביכול, שעלולים להיפגע מחיספוסו של החזיון העומד להתרחש. כך יש בנאום המפורסם הזה קריצה שובבית, פוקית, ואפילו מעט לעג לטעמו השמרני של הקהל.

בסצינות בלבול האוהבים מצא לינדסי דרך להתגבר על היעדר הטקסט, המסביר את חלפת אהבתם של ליסנדר, דמטריוס, הלנה והרמיה אלה באלה, על־ידי הפעלת פרחי הקסמים, הגורם הפעם להתאהבותם של שני הבחורים זה בזה ושתי הנשים זו בזו. וזה מובן ללא הסבר כלשהו.

פחות מובן מדוע ב„מחזה־בתוך־מחזה" על פיראמוס ותיסבי החליט קמפ להשתמש בשמות „רומיאו ויוליה" במקום השמות המקוריים. אמנם יש הצדקה לכך, בשל הדמיון המרהים בין המערכה האחרונה של „רומיאו ויוליה" ותיסבי ופירמוס שלה. האריה כביכול טורף אותה, אהובה חוזר ומאמין שמתה, מתאבד, ואז היא חוזרת ומוצאת אותו מת, ואף היא שולחת יד בנפשה. וכבר העיר גוסטאב לנדאואר, שלמעשה מבנה מקביל במרוייק זה שבין טראגדיה ופארסה מוכיח, שאין הבדל בעלילה בין הסוגים הבימתיים־ספרותיים השונים, אלא בנקודת הראות של הכותב. לדבריו, „רומיאו ויוליה" היא [illegible] כפי שחשים אותה האוהבים, ולכן היא טראגית, ואילו ב„חלום" מתוארת [illegible] ההתאהבות, כפי שהעולם רואה האוהבים, ועל כן זו פארסה מגוחכת. [illegible] חוששני שלינדסי קמפ פשוט [illegible] שכל אחד מכיר את רומיאו ויוליה ולא שמותיהם של פיראמוס ותיסבי. [illegible] נאהבים מן המסורת היוונית הקלאסית ידועים. בימי שקספיר כל אחד [illegible] כסמל האהבה הטראגית ואילו [illegible] האיטלקית, עליה בנה את „רומיאו" שלו, היתה בגדר משהו מודרני. [illegible] לצופים של ימיו.

הקומדיאנטיות הקירקסית של קמפ [illegible] את תיאטרונו לתקופה הוויקטוריאנית ומסורת הפאנטומימה הבריטית, שאין [illegible] עם ה„מים" המודרני. גם החלפת [illegible] גילום דמויות נשיות על־ידי גברים [illegible] היא חלק ממסורת בימתית זו, שניתן [illegible] בה בכל עונת חג־המולד בלונדון.

תפקיד השרון פוק ממש נועד [illegible] לינדסי. ממש כשם שהוא [illegible] הקוסמים כדי להשתעשע בבלבול [illegible] שהוא יוצר, כך נהנה קמפ [illegible] שלו, המערבלים את הרמזיות [illegible] בימתי לקוקטייל צבעוני מרנין.

קולנוע

מילכוד הסרט המוזמן

מאת יעל ישראל

„טרף קל" — סרט שגם הצעירים ירצו לראות. בתמונה: אלי חרגיל ומתי [illegible]

ב„דף הירוק" מלפני חודשים ספורים פורסמה סצינה מתסריט לסרט־הסברה של מפ"ם: כתב וצלמת של השבועון „חותם" מבלים משכב־דודים חושפני ונועז ותוך כדי מעשה מדברים על עתידה של מפ"ם. הזוהי מפ"ם?! — שאל מי שקרא. כן, זוהי בהחלט מפ"ם. על־סף התרדמות החדשה של מחלקת ההסברה שלה. לא עוד סרטים יבשים מלאים בראיונות אינטימיים עם מנהיגים ותיקים בצמרת, אלא סרט שגם צעירים ירצו לראות.

עכשיו הושלם הסרט. הסצינה שנזכרה לעיל לא נכנסה. השחקנית כנראה לא התלהבה לכבוש במיני־סרט כחול. הרי יש גבול גם למה שעושים למען המפלגה. אך התסריטאי־עורך־מפיק אמנון גולץ מקיבוץ רוחמה, והבמאי גדי קסטל, שכבר עשה הרבה סרטי תעמולה למערך, ניסו לשוות לסרט גוון צעיר, זרוק, ובעיקר להשתדל להישאר בגבולות הסרט העלילתי, שלא יצוף ריח כבד של הסברה מגוייסת.

„טרף קל", הוא שם הסרט, מעיד על כפל משמעות. מתי (מתי ליברמן), כתב צעיר, גמיש וחרמן של „חותם", נשלח לעשות כתבה על מפ"ם ומתכוון לחשוף את המפלגה הקשישה במערומיה. בדרך הוא גם רוצה לחשוף את גופה ונשמתה של הצלמת היפהפיה (יולי הרגיל), נערה חסרת חוט־שדרה מפלגתי, שאפשר לכנותה אחת מה„קולות הצפים". האם תהיה יולי טרף קל למיטתו של מתי וגם לערכי מפ"ם?

קהל היעד של הסרט הוא בעיקר הדור הצעיר והרוב הדומם, שלא ידעו את המנהיגות המפ"מניקית הוותיקה, אותו רוב שלא החליט באיזה צד לבחור. כבר עתה ברור שהסרט לא ישכנע את נוער כהנא לנטוש את מנהיגם למען מפ"ם בקרב נוער קיבוצים חסר חוט־שדרה פוליטי, ממש כמו יולי צלמת־המערכת החמודה שהופכת למפ"מניקית שרופה. וכדי שהנוער הזה יישב ארבעים־וחמש דקות ולא יברח מאולם ההקרנה, יש בדראמה הרומאנטית מכל טוב: כאילוזיוהר של צמד עיתונאים שמתחככים בחדשות ובעושי החדשות, קומזיצים בפסטיבאל שלום בערבה, כשברקע מתנגן קולו של אריאל זילבר, נופים מרהיבי־לב של ארץ ישראל השלמה, שקיעות יפות, ומתי ויולי מחזיקים ידיים ומתנשקים נשיקה ראשונה. (אחר־כך הם גם יגיעו למיטה).

אך מאחר שהסרט נועד בראש וראשונה להסברה, אי־אפשר בלי ראיונות על קצה המזלג עם אישים ממפ"ם או מהשמאל המתון: יעקב חזן המבוגר, שיושב כמו סבא טוב בגינה כשהנכדה על הברכיים, יאיר צבן, ואבו וילן, מראשי תנועת שלום־עכשיו, הכל כדי להכניס לצעירים קצת ערכים בדלת האחורית.

חולשתו של הסרט במקום שבו נכשל כמעט כל סרט מגוייס או מוזמן: תפרים גסים משלבים את הדראמה הרומאנטית והמתקתקת עם קטעי הראיונות הדוקומנטריים. גם צמד השחקנים החביבים, שניהם בני קיבוץ שאינם שחקנים מקצועיים, לא יגיעו לתחרות האוסקר.

מסביר אמנון גולץ: „הסרט נעשה למטרה מסויימת: שצעירים יתעניינו במפ"ם. ואם יש מטרה מראש, השיקולים האמנותיים משתנים. לא רצינו לעשות דראמה שבה יראו כל מיני דברים חוץ מהסברה למפ"ם. השיקול שלנו היה עם הרבה סיכון, ידענו שיכול לצאת משהו מורבק, אך רצינו שהסרט יחזיק את הצופה עד הסוף. בצורה זאת יראה [illegible] הצעיר סרט שבדרך אחרת לא היה [illegible]".

כן, גם זה שיקול חשוב ולאחר [illegible] הארוכה של מפ"ם בתחום סרטי ההסברה [illegible] זה משהו. אך אי־אפשר שלא להשוות [illegible] „טרף־קל" לסרטים דוקומנטריים [illegible] עלילתיים כמעט־מגוייסים, שלא נפלו [illegible]. רק בחודש שעבר ראינו סרט [illegible] מעניינים של הקולנוע הקובאני [illegible] המהפכה, רובם ככולם נעשו [illegible] מגוייסים, אך יש ביניהם כמה [illegible] עשייה קולנועית. אחד מהם [illegible] בסינמאטקים של תל־אביב וירושלים [illegible] על צ'ילה" — סרט דוקומנטרי [illegible] פרודוקציה של צ'ילה וקובה [illegible] פאטריסיו גוזמן. הסרט בן ארבע השעות [illegible] בשלושה חלקים, מדי יום בין 21.1—29.1 בירושלים ובין 2.2—4.2 בת"א. [illegible] שלושת חלקיו של יומן קולנועי [illegible] השנה האחרונה של המשטר הדמוקרטי [illegible] בצ'ילה, לפני המהפכה הפאשיסטית [illegible] החל בהתקוממות הבורגנות, דרך [illegible] הצבאית ועד לשינוי שהביא למותו [illegible] מכות העם.

על־פי סרטים אלה נראה שגם [illegible] המגבילה של מה שקרוי סרט [illegible] מגוייס או שנעשה תחת מכבש [illegible] — אפשר גם אפשר לעשות קולנוע [illegible] חדשני ומעניין. ומעניין מתי זה יקרה [illegible]

בעריכת צביה בן־שלום

על קצה הזנב

אל תיגע בחתול

חתולים שונאים מים. זה ידוע. התמונה [illegible] לי ביותר מזיקו (סיאמי יפה אחד [illegible] למשך כמה שנים) היא זו: זיקו [illegible] על שלוש, זאת משום שכף קדמית אחת [illegible] קלות באוויר וכולה עוויתות של [illegible] נרגזות. רסיסי מים ניתזים לכל עבר [illegible], שהחליקה בשוגג אל כלי [illegible] שלו. הבעת פניו של זיקו — התגלמות [illegible] ושאט הנפש. אחר־כך — שעות [illegible] על ליקוקים יסודיים בכל חלקת [illegible] שפגעו בה ריקושטים מהמגעיל [illegible] הרטוב הזה.

ד"ר קמון אומר שזה נכון לגבי רוב [illegible], אבל לא כולם. יש גם כאלה שלא [illegible] מים והוא אישית מכיר מקרה או [illegible] של חתולים שוחרי מים ממש. אחד [illegible] המקרים האלה (ולמזלו הטוב של החתול) [illegible] לבעלים הגורסים כי יש לרחוץ חתולים. [illegible] אין להם שמץ של מושג, [illegible] האלה, עד כמה שפר גורלם בכך [illegible] חתול אוהב מים. שכן כל [illegible] מעמד סוציו־אקונומי ממוצע ומטה, [illegible] על הרוב הנורמלי והשכיח של [illegible] החתולים העולמית. היה מוחה [illegible] על מדיניות היד הרטובה הזו, ואולי גם [illegible] לבלי שוב.

ש.: צריך לרחוץ חתולים?

ד"ר קמון: לא. למעשה אין כל סיבה או [illegible] לרחוץ חתול. הם אלופים בנקיון [illegible] והם מנקים את עצמם בצורה [illegible] כך שעקרונית — לא צריך אף [illegible] לרחוץ אותם.

ש.: מה מידת האמת בסברות השונות [illegible] לגבי הנזק שייגרם לחתול אם [illegible] אותו ומישהו אפילו אמר לי פעם [illegible] צעיר יכול למות ממים?

ת.: שטויות. לא יקרה דבר לחתול שירחצו [illegible] אם הוא לא התלכלך באופן חריג או אם [illegible] שיש סיבה טובה לרחוץ [illegible] יכולים לעשות זאת ללא כל חשש. [illegible] בחשבון שהוא עשוי להתפרע [illegible] לא תהיה זו חוויה סימפאטית [illegible].

ש.: מה עושים אם החתול התמלש לו [illegible] ביום חורף קר?

ת.: אפשר לרחוץ אותו במים חמימים, אבל לייבש היטב מייד אחרי המקלחת.

ש.: חתולים מצטננים?

ת.: כמובן. אמנם, לא לעיתים קרובות, אבל זה בהחלט יכול לקרות.

ש.: מה הסימפטומים הבולטים במקרה של התקררות?

ת.: 1. דלקת עיניים. 2. דלקת אף — נזלת ועיטושים. 3. דלקת בגרון — כחכוחים ושיעולים. לא קשה להבחין. הטמפרטורה הנורמאלית אצל חתול בריא היא 38 מעלות צלזיוס. מעל ל־39 החתול חולה. אם יש לחתול חום גבוה, הוא אפאטי, מסרב לאכול, ונעשה שקט מאד — רב הסיכוי שלקה בדלקת ריאות. יש למהר אל הווטרינר.

ש.: מה הם התנאים האופטימליים לגידול חתול?

ת.: חתולים אוהבים מאד חום. אם את רוצה לדעת מהי הפינה הכי חמה בבית שלך, תבדקי איפה הוא בוחר לישון. נכון שיש חתולי רחוב ויש גם אנשים שמחזיקים את החתול בחצר או במרפסת. הוא לא ימות מזה, אבל יהיה די מסכן בחורף. רצוי לחתול שתהיה לו פינה מקורה וחמימה יותר מאשר לכלב. חיים בחוץ בחורף, הם מצב מאד לא סימפאטי לגבי חתול.

ש.: צריך לחמם בחורף את החדר שבו הוא נמצא?

ת.: רק לגבי גורים ורק בימים הראשונים לחייהם. בדרך כלל הפרווה שלהם עושה יפה את המלאכה והם אינם זקוקים לחימום מלאכותי. יש להקצות לחתול פינה מרופדת והוא, בהתכרבלותו החתולית, יפיק כבר את החום הדרוש לו.

ש.: מזון מומלץ?

ת.: הכי חשוב להקפיד על מזון מגוון. אני ממליץ תמיד — לא להיכנע לגחמות החתולים ולא להשתית את התפריט על סוג מזון אחד האהוב עליהם במיוחד. כמו דגים או בשר. זהו פינוק מיותר, שפוגע במוקדם או במאוחר בבריאותו של החתול. סוג מזון אחד הוא תזונה לקויה היוצרת מחסור בוויטמינים או במרכיבים אחרים ובגיל מבוגר — גורמת לסיבוכים ומחלות. לכן רצוי להרגיל חתול מהתחלה לבשר, לגבינה, לחלב, לדגים, לירקות, לאורז, ללחם, ולכל דבר הנאכל בבית. אם זה קצת 'מאוחר מדי' והוא מצוי כבר במצב ששום דבר מלבד פורל בחמאה לא יתקבל על דעתו כמזון פוטנציאלי, אני בפירוש מציע להפסיק את המזון האהוב. לשים משהו אחר בכלי ולהמתין עד שיישבר. בסופו של דבר הוא יהיה רעב מאד ויאכל. רצוי גם להימנע מלתת לחתולים בשר נא או דגים חיים. זוהי קרקע בלתי־נדלית להעברת נגיפים.

ש.: בני אדם יכולים להידבק מחתולים חולים? ולהיפך?

ת.: אדם לא יידבק מחתול וככל הידוע לי גם לא חתול מאדם.

על כל פנים — זה נדיר מאד. ואגב, זה נכון גם לגבי כלבים וחתולים. כלב לא יידבק מחתול חולה השוהה במחיצתו ולהיפך.

ורד לוי

שומר העצמות

אנשים רבים יודעים שסידן הוא המרכיב העיקרי של העצמות. אבל אולי אינם יודעים שהעצמות נמצאות במצב של תנועה מתמדת. [illegible] שונים המרכיבים אותן, כולל סידן, נכנסים ויוצאים מהעצמות במשך כל חיינו. 99 אחוז מכלל הסידן בגוף נמצא בעצמות ובשיניים. האחוז הנותר הוא כמיעוט, אבל חשיבותו אינה פחותה. לסידן זה תפקידים [illegible] בגוף, ביניהם בכיווץ שרירים, [illegible] בקרישת דם וכו'.

ספיגת הסידן מהמזון במערכת העיכול [illegible] במשך החיים. הספיגה גדולה אצל ילדים ונשים בהריון וקטנה במצבים אחרים. [illegible] מושגים של סידן הוא 400 מ"ג ליום. סידן זה הולך להתפתחות העובר. [illegible] מספיק, יבוא הסידן הנדרש [illegible] העצמות של האם. ויטמין די [illegible] והכנסתו לעצמות. כשיש [illegible] די מתפתחת רככת אצל ילדים [illegible] אצל מבוגרים. בשתי [illegible] האלה סידן יוצא מהעצמות, וגם אם [illegible] סידן בריאתה הוא יחסר בעצמות, בגלל [illegible] של ויטמין די.

[illegible] הקשור לסידן הוא מחלה ששמה אוסטאופורוזיס. לא פעם אנו שומעים על [illegible] משפחה או מכרה בגיל מתקדם, [illegible] עצם ושוכבת בבית־חולים. האם יש [illegible] לחשוב שנשים מבוגרות מועדות יותר [illegible] מתברר שכן. עם תהליך ההזדקנות [illegible] עובר שינויים רבים, ביניהם גם שינויים [illegible] העצמות. במרוצת השנים העצמות [illegible] שבירות יותר. וזהו האוסטאופורוזיס. [illegible] שכיחה אצל נשים יותר מאשר אצל [illegible] (שוויון הזכויות?) ואצל נשים [illegible] הפסקת הווסת יותר מאשר נשים [illegible] פוריותן. יש מספר סיבות לאוסטאופורוזיס. [illegible] אחת מהן היא שינויים הורמונליים [illegible] בגוף האישה לאחר הפסקת [illegible] סיבה אחרת מחסור בסידן במזון בשנים [illegible] הפסקת הווסת. סיבה חשובה מאד היא [illegible] פעילות גופנית. אי הפעלתה של העצם [illegible] שינויים בה.

— אבל דוקטור! אני 89—66—89 ואתה אומר שחסר לי איזה סידן!

אוסטאופורוזיס גורמת להופעת שברים אצל כ־30% אחוזים מהאוכלוסיה מעל לגיל 65. מאחר ששינויים הורמונליים אין באפשרותנו לשנות, נתמקד בשינויים במזון. לצערי, יש הרבה נשים צעירות שלא צורכות מספיק סידן, דבר זה כדאי לשנות. יש לצרוך סידן בכמויות מתאימות כבר מגיל צעיר. גברים מבוגרים זקוקים לכ־800 מ"ג סידן ביום. נשים בגיל הפוריות זקוקות לאותה כמות. נשים הרות ומניקות ל־1200 מ"ג סידן ליום.

היום גם חושבים שנשים לאחר הפסקת הווסת זקוקות לכ־800 — 1000 מ"ג סידן ביום. איך עושים זאת? המקור העיקרי לסידן בתפריט יומי הוא חלב ומוצריו.

ב־100 גרם חלב — 100 מ"ג סידן

ב־100 ג' גבינה מותכת חצי שמנה — 450 מ"ג סידן

ב־100 ג' גבינה מלוחה 200 מ"ג סידן

ב־100 גר' גבינות צהובות קשות־כ — 600 גרם.

ב־100 גר' גבינות לבנות — 115 מ"ג

ב־100 גר' לבן — 155 מ"ג

יש כמויות גדולות של סידן גם במזונות אחרים. גרעיני חמניות, 100 גר' — 100 מ"ג סידן, טחינה, 100 גר' — 100 מ"ג סידן. כרוב עלים חי, 100 גר' — 225 מ"ג סידן. כרפס, גבעולים חיים, 100 גר' — 240 מ"ג ומבושל — 200 מ"ג. מישמש יבש 100 גר' — 170 מ"ג סידן, שומשום גרעינים בלי קרום — 100 מ"ג סידן, עם קרום — 1150 מ"ג סידן ב־100 גרם. דגים מעושנים ומשומרים עם עצמות — 350 מ"ג ב־100 גר'. תכשירי סויה ב־100 גר' — 250 מ"ג. פרט לזה יש סידן בהרבה מאד מזונות אחרים. אם אדם אוכל ביום שני גביעי לבן, לדוגמה, חצי כוס חלב בכוס קפה ו־100 גר' גבינה לבנה — הוא כבר עבר את מחצית מקצובת הסידן היומית. את היתר הוא מקבל ממזון אחר.

אשה הרה זקוקה, ליעוץ תזונתי אצל בעל מקצוע, כדי לקבל תפריט מתאים לצרכיה, גם בנוגע לסידן וגם בנוגע למזונות אחרים.

דיאטה מאוזנת המכילה מספיק סידן במשך כל שנות חיינו יכולה לדחות התפתחות של אוסטאופורוזיס בזיקנה. אך כאשר האוסטאופורוזיס כבר מופיע, אין שום תועלת בהצפת הגוף בסידן. סידן זה יופרש החוצה דרך הכליות. הדבר מסוכן ביותר לאנשים שיש להם נטיה ליצור אבני כליות.

לאחר כל האמור, הנה כמה עצות: לספק לגוף כמות קצובה של סידן מילדות; להתרגל לצרוך מזון המכיל סידן; להגדיל כמות סידן אצל נשים הרות ומניקות; להמשיך לצרוך כמות קבועה של סידן לאחר הפסקת הווסת. לנהל חיים פעילים עם הרבה תנועה. פעילות גופנית, עניין בחיים גם כשמזדקנים. כל אלה בהחלט אפשריים וגם הכרחיים לבריאותנו.

אולגה רז, MSC
דיאטנית קלינית

זה מה שיש

נפתח מחודש בוטיק „המציאות" של מיח"א

בימים אלה פתחה מיח"א (מחנכי ילדים חרשים־אילמים) מחדש בוטיק „מציאות" של ביגוד אופנתי לנשים, יד שנייה וחדש, ברח' אלנבי 111, ת"א (בפסג').

בבוטיק נמכרים פרטי לבוש אופנתיים ואלגנטיים תוצרת הארץ ותוצרת חוץ, במחירי מציאה, וכן אביזרי אופנה כגון: סוודרים (עבודות יד) במחיר 60 ש"ח חגורות עור 35 ש"ח, שמלות צמר 80—120 ש"ח, מעילים 40—80 ש"ח, תכשיטים ישנים וחדשים במחירים מוזלים וכיו"ב.

את הקולקציה לבוטיק אספו מתנדבות מיח"א מבוטיקים ידועי שם מת"א וכן מנשות החברה הגבוהה בארץ. תמורת המכירות תוקדש לילדים בגיל הרך הלוקים בשמיעתם.

מתי רושמים בטאבו?

הרשות להגנת הצרכן דורשת חקיקה מיוחדת, שתפשט את הליכי רישום דירות במשרד ספרי האחוזה, על מנת להגן על רכושם של מאות אלפי צרכנים הגרים בדירות שרכשו וטרם נרשמו בטאבו. מתלונות שהגיעו לרשות התברר, שבמקרים רבים הצרכנים שילמו את מלוא שכר־הטרחה בעד רישום הדירה, בהנחה שהדירות תרשמנה בטאבו תוך זמן סביר. מאז עברו שנים רבות והדירות טרם נרשמו. בפשיטות רגל של קבלנים שהיו לאחרונה, נדרשו צרכנים לשלם סכומי עתק בשל חובות הקבלנים, למרות שהרוכשים מתגוררים בדירות אלו עשר שנים ויותר. פסיקת בית־המשפט העליון גם איפשרה פנוי רוכשי דירות מדירותיהם בשל תקלות שהיו באחד משלבי המכירה.

רק רישום מסודר של רוכשי הדירות בישראל יפתור פעם ולתמיד בעיה כאובה זו — אומרת הרשות ודורשת לעגן את הנושא בחוק.

טלפון מתנגד לוואנדליזם

מאז החלה חברת בזק להתקין את הטלפונים הציבוריים שלה בתאים מתוצרת „אלמת" — ירדו כמעט לאפס פגעי הוואנדליזם. התאים — התברר — עמידים בתנאי מזג־האוויר, פגעי האקלים ופגעי

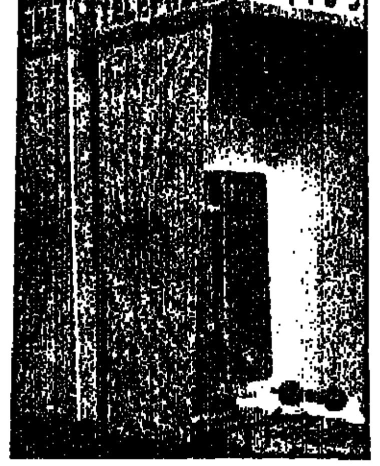

הוואנדלים למיניהם. על כל פנים — צריך הרבה מאד מאמץ כדי לפגוע בהם. בזק מתכוננת להתקין 700 טלפונים ציבוריים בתל־אביב וגוש דן, וכולם בתאים של „אלמת" והם יותקנו בזוגות, שלישיות או רביעיות, כדי למנוע תורים.

שלא נצטרך

ירחון נעמת, בשיתוף האגף למעמד האשה בנעמת, הפיק חוברת „מורה נבוכות" מדריך בדיני אישות. נמכר תמורת 4 שקל וניתן כשי לכל החותם לשנה על ירחון נעמת. זה כמו מרי־חום — טוב שיש בבית...

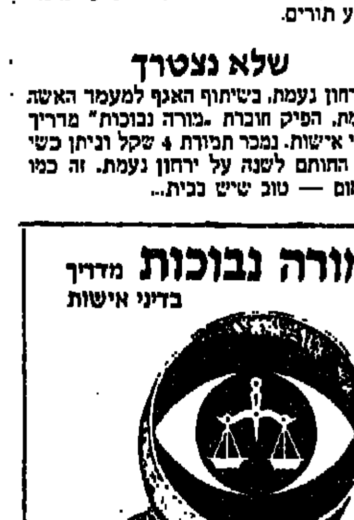

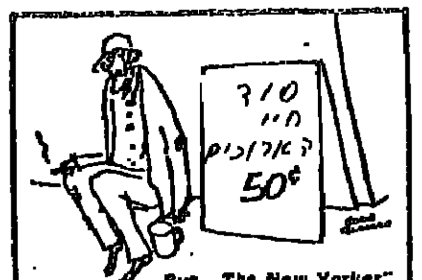

Rye, „The New Yorker"

מתנה לגבר שיש לו הכל

זה רעיון שניתן להגשים ברנישיפלוש, תמורת 21 שקלים בלבד: כפית במקום קרח. הכפית עשויה מתכת אל־חלד ובתוכה כספית. שומרים אותה במקפיא ובבוא העת בוחשים בה את המשקה. מיובאת משוודיה ונמכרת בצורת מחבט טניס או מחבט גולף — לפי ההתעניינות של הגבר שכבר יש לו הכל.

אל תקברו דולרים — אספו נייר!

פסולת נייר וקרטון הנקברים באדמה, כמוהם כקבורת דולרים. מיחזור הפסולת יכול לחסוך מיליוני דולרים למשק המדינה וגם לשפר את איכות הסביבה. האיסוף למיחזור מחנך לאורחות טובה.

הרדיו ותב' „אמניר" פותחים במבצע הסברה כלל ארצי לאיסוף פסולת נייר, קרטון וזכוכית למיחזור. המבצע התחיל ב־22 בינואר 86' ביוזמת חב' „אמניר" וחטיבת המיחזור של קבוצת מפעלי נייר אמריקנים ישראליים בשיתוף תכנית הרדיו „משחקי לילה" בעריכת זאב ענר. מטרת המבצע להגביר את המודעות בקרב הציבור בארץ, לחשיבות הרבה לאיסוף הפסולת למיחזור, מהאספקט הכלכלי והחינוכי.

המבצע יימשך 8 שבועות ברציפות ובמהלכו יתבקש הציבור לאסוף פסולת נייר, קרטון וזכוכית ולהביאה למרכזי האיסוף של אמניר. בתום המבצע תיערך הגרלה בין כל משתתפיו. והפרס הוא טלוויזיה צבעונית ניידת.

עצה טובה

כתמי קפה (שחור) תה, שוקולד, בירה או יין מסירים על־ידי שטיפה במים פושרים. אחר כך משפשפים את המקום המוכתם במטלית ספוגה מי חמצן ואם יש צורך — במטלית ספוגה באמוניה. שוטפים היטב.

כתמי פירות מסירים על־ידי שיפשוף בחלב או לבן ואחר־כך בצמר גפן טבול באלכוהול. כתם עיקש טובלים במי חמצן.

כתמי שמן טובלים בדטרגנט ואחר כך מכבסים במים פושרים.

המור המקציף

שמתם לב שיש בשוק סבון חדש? זה משהו שנועד להתחרות בכל המיובאים ועשוי מקורי מהמקרא, „מור". הסבון מתוצרת „יוהר", משקל כל חפיסה 140 גרם והוא מיוצר בשלושה צבעים שלכל אחד מהם ניחוח משלו. הניחוח נבחר על סמך סקר שנערך בקרב כמה עשרות נשים, כי „מור" כמובן, מיועד לנשים. או לפחות הן קונות אותו.

קורס תיעוד תכנה

המכללה למינהל בשיתוף המרכז להסבת אקדמאים פתחו בימים אלה קורס ראשון מסוגו בארץ להכשרת מתעדי תכנה. בקורס משתתפים 25 אקדמאים העוברים הסבה מקצועית, לתחום של תיעוד תכנה, ועתידים להיקלט בחברות מחשבים ובבתי תכנה. הקורס משתרע על פני 9 חודשים וכולל 600 שעות לימודים עיוניים ומעשיים ו־4 חודשי הכשרה תוך כדי עבודה. חניכי הקורס ילמדו במהלך הקורס מיגוון מקצועות מתחום המחשבים ומקצועות רקע נלווים. מטרת הקורס להכשיר כתבי תיעוד שיעבדו בחברות מחשבים ובבתי תכנה והמסוגלים להתמודד עם דרישות השוק בהכנת תיעוד יעיל ואמין בשפות עברית ואנגלית.

הפועל באר־שבע הפתיעה בנצחון בבלומפילד – 0:1 אך לא שינתה הפיסגה הלאומית

הפועל ת"א: אחרי 13 משחקים – הפסד!

★ גם השנייה, מכבי חיפה, נוצחה ברמת־גן על־ידי מכבי ת"א 1:0 ★ בשבת: מכבי חיפה – הפועל ת"א

★ בית"ר ירושלים חזרה לתמונת המאבק בצמרת – ניצחה את כפר־סבא 1:2 ★ יבנה – הפועל פ"ת 0:2

★ נתניה מתחת לקו־האדום – הפסידה ביפו 1:0 ★ שמשון – הפועל חיפה 1:3 ★ מכבי פ"ת – שעריים 0:4 ★ בני־יהודה – הפועל י־ם 0:1

טבלה לאומית

1. הפועל ת"א	14	9	4	1	12-28	31
2. מכבי חיפה	14	9	2	3	10-21	29
3. בית"ר ירושלים	14	8	3	3	15-25	27
4. בני־יהודה ת"א	14	7	4	3	5-7	25
5. מכבי ת"א	14	6	5	3	14-21	23
6. הפועל כפר־סבא	14	6	4	4	18-22	22
7. הפועל פ"ת	14	5	5	4	17-19	20
8. הפועל באר־שבע	14	5	4	5	11-12	19
9. מכבי פ"ת	14	5	2	7	21-19	17
10. הפועל ירושלים	14	5	2	7	23-18	17
11. מכבי יבנה	14	5	1	8	16-9	16
12. שמשון ת"א	14	2	8	4	20-16	14
13. הפועל חיפה	14	3	5	6	18-9	14
14. מכבי נתניה	14	3	3	8	20-17	12
15. מכבי יפו	14	3	2	9	24-12	11
16. מכבי שעריים	14	1	6	7	17-6	9

כדורגל

תור הזהב של הפועל תל־אביב הופסק אתמול. במחזור הי"4 בליגה הלאומית בכדורגל, אחרי 13 משחקים, בהם לא נוצחה הקבוצה נחלה הפסד צורב, דווקא בבלומפילד, מרגלי שחקניה הנמרצים של הפועל באר־שבע — 1:0. למזלה של הפועל ת"א הפסידה גם השנייה בטבלה, האלופה ממכבי חיפה, באיצטדיון ברמת־גן, במשחקה עם מכבי תל־אביב — 1:0. הפסד שתי הראשונות הותיר מצב של סטאטוס־קוו בצמרת הגבוהה.

שתי הראשונות, הפועל ת"א ומכבי חיפה, גילו חולשה במשחקיהן ערב הקרב־קרב הגדול ביניהן, בשבת, באיצטדיון בקרית־אליעזר, שיקבע את אלופת הסיבוב. קרב־העונה ייערך במחזור האחרון של הסיבוב הראשון (15).

שתי הקבוצות המנצחות עלו בטבלה: מכבי ת"א מהמקום הי"6 ל־5 והפועל באר־שבע מהמקום הי"9 ל־8.

קבוצת בית"ר ירושלים, השלישית, שגברה בימק"א על הפועל כפר־סבא 1:2, התקרבה לשתי המובילות — 4 נקודות מהפועל ת"א ו־2 ממכבי חיפה. הפועל כפר־סבא ירדה מהמקום הי"4 ל־6.

כדורגלני בני־יהודה ת"א חזרו מהמקום הי"5, ל־4, לאחר נצחון ביתי 0:1 על הפועל ירושלים, שנסוגה מהמקום הי"8 ל־10.

נצחון־בית נאה קצרה מכבי יבנה על הפועל פ"ת — 0:2. יבנה טיפסה מהמקום הי"12 ל־11, והפועל פ"ת נותרה במקומה הי"7.

"מהפכה" בתחתית: קבוצת מכבי נתניה, הנמצאת במשבר חמור, נוצחה ביפו ע"י מכבי יפו 1:0, וירדה מהמקום הי"13 ל־14, מתחת לקו־האדום. בעוד שיפו נחלצה, לאחר מחזורים רבים, מהמקום האחרון, ועלתה למקום הי"15. לקרקעית נשרה קבוצת מכבי שעריים שהובסה בפ"ת ע"י מכבי פ"ת 4:0. הפתח־תקואים זינקו מהמקום הי"10 ל־9.

קבוצת שמשון ת"א השתחררה מהאזור המסוכן לאחר נצחונה המשכנע בקרית־אליעזר על הפועל חיפה — 1:3. שמשון טיפסה מהמקום הי"14 ל־12, והפועל חיפה בצרות — ירדה מהמקום הי"11 ל־13.

שתי הקבוצות התל־אביביות איבדו שחקנים: גבי לסרי מהפועל ת"א הורחק נגד הפועל באר־שבע, וחיים גולדברג ממכבי ת"א הוצא במשחק עם מכבי חיפה. מעניין לציין שעד כה הורחקו ב־14 המחזורים עשרה כדורגלנים. חמישה מהם ע"י השופט יעקב שיינר.

רפי בן־חמו, מגן הפועל באר־שבע, חודף את שבתאי לוי מהפועל ת"א (0:1)
צילם: רוני קנפר

באר־שבע צוהלת: המבקיע שלמה אילוז (משמאל) והמציל השוער מריו זוכוביצקי
צילם: רוני קנפר

באר־שבע — "הכבשה השחורה" של כדורגלני הפועל תל־אביב

זו הכותרת שפורסמה ביום שישי במדור הספורט ב"על המשמר". אכן, קליע ת בול!

המשחק המרכזי

אילוז: סוף לאילוזיה!?...

הפועל באר־שבע — הפועל תל־אביב 0:1 (0:1)

מאת משה רוזנברג

שער־נגיחה של בלם הפועל באר־שבע, שלמה אילוז, בדקה הי"27, קטע את סדרת שש הנצחונות הרצופים של הפועל תל־אביב, ובעקבות כך הנחילו שחקני הנגב הפסד ראשון העונה למובילה — 0:1.

4000 הצופים לא נהנו מהמשחק. לשתי הקבוצות היו דקות חלשות ובלתי־מלהיבות. באר־שבע, שבאה במערך נסוג, במטרה לחלץ נקודה, היתה מופתעת בסיום מנצחון־החוץ באיצטדיון בלומפילד, המאיר לה פניו בשנים האחרונות. אגב, היה זה נצחון שלישי העונה להפועל באר־שבע על הפועל ת"א 0:1. בפעמיים הקודמות זה היה בגביע־הטוטו.

מאמן באר־שבע, נחום סטלמך, הכין היטב את שעורי־הבית. הוא הצמיד שמירה אישית על ארבעה משחקני היריב: על שני הקשרים המסוכנים, משה סיני ומוריס ז'אנו, ועל שני החלוצים, שבתאי לוי

השחקן המצטיין: אלי ויצמן

ואלי יאני, עד לפציעתו בדקה הי"19 ולאחר־מכן על מחליפו, גיל לנדאו. נוסף לשמירות האישיות הורה סטלמך לשני מגיניו, רפי בן־חמו ומוטי דאהן, לתמוך בשחקני החוץ, ולירים התל־אביבי לא היה מענה לפריצות הסוחפות של מגיני באר־שבע.

הקבוצה מבאר־שבע לא חששה מהיריב. מריו זוכוביצקי נשער גילה יכולת נאה, בעיקר במחצית השנייה, כשעצר שני כדורים מסוכנים שנבעטו לעברו מרגלי שבתאי לוי (60) ומשה סיני (74). הבלמים אפרים דוידי ושלמה אילוז עשו את המוטל עליהם. הם הרחיקו בקלות את כדורי־הגובה הרבים וכל אחד כיסה כהלכה את חברו.

במחצית הראשונה צרו את העין בבאר־שבע משה אבוגזיר ויוסי בן־יעקב. השניים דחפו את חבריהם לחזור להסתער על שער הפועל ת"א. החלוץ המצטיין במשחק היה אלי וייצמן. כל אימת שהכדור היה ברגלו סוכן שער היריב.

הפועל ת"א תעדיף בוודאי לשכוח את משחק־הנפל שלה. לפי לשוער אריה אלטר. קשה לציין איש בשורותיה. ההגנה היתה תויה ובלתי־יציבה. הקשרים אלי כהן, יהודה עמר, משה סיני ומוריס ז'אנו כבר גילו העונה יכולת מעוררת יותר, והחוד, ובעיקר שבתאי לוי, איכזב כליל.

יתרון קל היה לכדורגלני הפועל ת"א בדקות הפתיחה ובדקה הי"8 החטיא אלי יאני מקרוב.

בהמשך לא היו אירועים ברחבות השערים עד לכיבוש שער הנצחון לבאר־שבע בדקה הי"27: יוסי עזרן בעט לשער, הכדור נהדף מהקו הישר לעברו של שלמה אילוז שנגח פנימה — 0:1.

במחצית השנייה נסוגה באר־שבע לרחבת שערה. הפועל ת"א תקפה אבל הפעם לא עלה ברגליו של משה סיני לנצל את כדורי הקרן המסוכנים שלו לשער שוויון. באר־שבע, בהתקפות מתפרצות, יכלה להגדיל את התוצאה בדקה הי"66, אך עזרן נכשל ברחבת היריב.

שמונה דקות לסיום נותרו התל־אביבים עם עשרה כדורגלנים לאחר שהשופט יעקב שיינר הרחיק את גבי לסרי, שפגע ללא כדור במאיר אלמליח, שנכנס לשחק רק ארבע דקות קודם־לכן. הרחקה זו מנעה כל סיכוי מהתל־אביבים לזכות בשוויון.

● הפועל ת"א: אלטר, שוקרון, אקהייזר, זאנה, לסרי (הורחק), אלי כהן, עמר, סיני, ז'אנו, יאני (לנדאו), שבתאי לוי.

● הפועל באר־שבע: זוכוביצקי, בן־חמו, דוידי, אילוז, דאהן, אבוגזיר, בן־יעקב, עזרן, סולטן (שורשני), וייצמן, יובל אוחנה (אלמליח).

שתי מחזיקות גביע בדו־קרב בסיבוב הז'

קבוצות הפועל לוד והפועל יהוד, שזכו כבר בעבר בגביע־המדינה בכדורגל, יתמודדו ביניהן בסיבוב השביעי שייערך ב־15 בפברואר — על־כך נקבע ביום שישי בהגרלה שנערכה באולפני קול־ישראל בת"א.

שלושה משחקים נוספים יפגישו קבוצות מהליגה הארצית: הכוח רמת־גן — הפועל רמת־גן; בית"ר חיפה — בית"ר רמלה; הפועל מרמורק — הפועל עכו.

שאר 12 המשחקים יהיו: הפועל חולון (ארצית) — הפועל בת־ים (א'); הפועל כפר־שלם (ב') — הפועל בית־שמש (ארצית); ס.ק. נס־ציונה (ב') — בית"ר נתניה (ארצית); הפועל ירוחם (א') — מכבי רמת־עמידר (ארצית); הפועל עליה כפר־סבא (א') — בית"ר ת"א (ארצית); מכבי שפרעם (א') — הפועל חדרה (ארצית); בית"ר קרית־שמונה (ב') — הפועל קרית־אתא (א'); הפועל אור־יהודה (א') — הפועל עדו (ג'); הפועל טבריה (ארצית) — הפועל קרית־שמונה (א'); בית"ר באר־שבע (א') — מכבי עפולה (א'); בני חדרה (א') — הפועל רמת־השרון (ארצית); בית"ר פרדס־כץ (ג') — הפועל מג'דל־כרום (ב').

● הישראלי יעקב שאולזון יהיה משקיף ב־13 בפברואר במשחק הבין־ארצי בין איטליה ומערב־גרמניה, במוקדמות אליפות העולם. שתי הנבחרות הבטיחו כבר את עלייתן לספרה.

שים לב

קשרים עם ספרד

היחסים הדיפלומטיים החדשים בין ספרד וישראל עשויים לסייע לנו גם בזירת הספורט הבין־לאומית. אמנם מיפגשים רבים היו בשנים האחרונות בין ספורטאי שתי המדינות, בעיקר התמודדויות בגביעי־אירופה ובין באליפויות בין־לאומיות שונות. ראויים לציון המשחקים בין מכבי ת"א וריאל מדריד בכדורסל. שתי הקבוצות קיימו 29 מיפגשים, מהם 24 בגביע־אירופה מאז 1968.

נראה שיחסי הספורט בין שתי המדינות הקדימו את היחסים הדיפלומטיים הרשמיים. בכל זאת יש להניח כי בעתיד, בעקבות הידוק היחסים, נזכה לסיוע רב יותר של נציגי ספרד בהצבעות בהתאחדויות שונות. התהודה לישראל במדינה זו תהיה רבה יותר. בעבר תמכו נציגי ספרד במדינות ערב, שניסו להצר את צעדינו.

ספרד היא אחת המדינות המצטיינות ביבשת אירופה. יש לה עוצמה בענפי ספורט רבים ומגוונים. היא למעשה מדינת־מפתח.

כראי, איפוא, שדווקא בימים אלה, של חג בין שתי המדינות, יחשבו ראשי הספורט הישראלי על ארגון מיפגשים חגיגיים. הצעות, בבקשה!

נבחרת הכדורגל של ספרד עלתה לגמר הגביע העולמי במקסיקו. האם לא היה נאה להזמין את הספרדים למשחקי־רעים בחודש אפריל או מאי? גם בכדורסל יש לשתי הנבחרות אתגרים בין־לאומיים. אולי ניתן לקיים בחודש אפריל, לפני הופעת ישראל באליפות אירופה, דרגה ב', משחק מבחן עם ספרד ביד־אליהו.

זה אמנם לא בטוח שהספרדים יקפצו מהתלהבות אבל קצת יוזמה לא תזיק!

* * *

למפרט אינו קוסם

היו שסברו שבואו של המומחה היהודי־גרמני תומאס למפרט לישראל, כדי להשתית את הספורט שלנו על יסודות בריאים, תזניק אותנו הישר למדליה במשחקים האולימפיים בסיאול ב־1988. עתה בא המומחה הבין־לאומי והעמיד אותנו על מצבנו האמיתי. אין הוקוס־פוקוס בספורט. מי שטורח בערב שבת אוכל בשבת. העובדה שלא טרחנו עד לבואו של למפרט גורמת שעדיין אין התבשיל מוכן.

"שמונה ענפי ספורט הם בעלי סיכויים להתברג בין 20 המקומות הראשונים בעולם באולימפיאדת סיאול, אולם לאף אחד אין סיכוי למדליה" — דברי תומאס למפרט בשבוע שעבר.

דברים אלה חשובים במיוחד משום שאסור לנו להשלות את עצמנו שבסיאול נקצור הישגים שלא היו מנת־חלקנו בעבר. בסוף השבוע שעבר כבר שמענו "השגות": מדוע הביאו את למפרט, שאינו מסוגל להצעיד אותנו למדליה אולימפית. בדברים אלה טמון אסונו של הספורט הישראלי. אנו קצרי־רוח, חסרי סבלנות, חושבים שתוך שנתיים־שלוש אפשר להביא ספורטאים לצמרת הבין־לאומית.

גדולתו של למפרט היא בכך שהכניס כמה ענפי ספורט למסגרת פעולה מסודרת, מדעית, מתוחכמת. אבל כל עבודתו לא תשא פרי באין לנו מועדונים שיטפחו את הספורט האישי. הפעילות הבין־אגודתית מצומצמת. האגודות עצמן מרכזות להשקיע בכדורגל או בכדורסל, אבל את מי זה מעניין אתלטיקה, שחייה או התעמלות?

בהעדר תשתית בריאה של ספורט לא יוכל גם הקוסם הגדול ביותר להצעיד אותנו למדליה. וטוב שתומאס למפרט, איש רציני ויסודי, העמיד אותנו במקום.

* * *

ללא נציגות במקסיקו

ישראל לא תהיה מוצגת במשחקי הגביע העולמי בכדורגל במקסיקו. הנבחרת הלאומית שלנו כשלה במוקדמות. בשבוע שעבר הסתבר שלא יהיה לנו גם שופט באותו אירוע־שיא בכדורגל.

36 שופטים הוזמנו למשחקי מקסיקו. לישראל אין נציג. אין לנו אברהם קליין חדש. עוד סטירת־לחי לכדורגל הישראלי.

אין הערכה לכדורגל שלנו. בעצם, למה שיהיה? האם אנו ראויים להוקרה בפיפ"א? בקושי מזמינים שופטים ישראליים למשחקים בין־ארציים מדי פעם וזורקים עצם. הסיבה פשוטה. כל עוד יהיה הכדורגל הישראלי בדרג ב' או ג', ולא יהיו לנו "פיגורות" רציניות בשדה השיפוט כמו בעבר, אסור שנבוא בטענות לאיש. רק לעצמנו.

איוניר חזר — והבקיע

מכבי תל־אביב — מכבי חיפה 0:1 (0:1)

מי שהיה זקוק להוכחה נוספת כי משהו חורק במשחקה של האלופה, מכבי חיפה, היה צריך לחזות במשחקה אתמול ברמת־גן, כשנוצחה 1:0 ע"י כדורגלני מכבי ת"א.

מכבי חיפה, שחסרה את עושה־המשחק שלה, ברוך ממן הפצוע, התקשתה לבנות התקפות. קשרי הקבוצה התרכזו בעיקר בהריסת התקפות מכבי ת"א ושכחו כי גם להם יש חלוצים.

מנגד התכנסו שחקני מכבי ת"א על התקפות מתפרצות, שרק בנס

השחקן המצטיין: אבי כהן

הסתיימו בכיבוש שער אחד בלבד מרגלי מוטי איוניר, ששב לשחק אחרי פציעה ממושכת.

שתי הקבוצות שיחקו במערכים פתוחים, והמאמנים שמעון שנהר (מכבי ת"א) ושלמה שרף (מכבי חיפה) ויתרו על שמירות אישיות. וצפוי היה משחק מהנה. מכבי חיפה קילקלה את התסריט, שחלוציה הירבו להסתבך סמוך לרחבת שער מכבי ת"א, העבירו את הכדור משחקן לשחקן, כאשר איש מהם לא נטל על עצמו את האחריות לבעוט את הבעיטה האחרונה. עובדה נוספת שהוסיפה את העוקץ ממשחקה של מכבי חיפה היתה העובדה שזאהי ארמלי שיחק מאחור ומיעט, בעיקר במחצית השנייה, לאיים על שער מכבי ת"א.

מכבי ת"א תקפה אולי פחות את שערו של החיפאי אבי רן, אבל כל התקפה שלה היתה מסוכנת ורק חוסר ריכוזו של אלי דריקס, אלון נתן וירון גוזלי, במחצית השנייה, מנע שערים נוספים.

המשחק שגלש בדקות הסיום לנוקשות הגיע לשיאו בדקה הי"87 כשחיים גולדברג הורחק לאחר שפגע בגסות בארמלי. עוד במחצית הראשונה ספג גולדברג כרטיס צהוב ולשופט עובדיה בן־יצחק לא נותרה ברירה אלא להרחיקו.

כבר בדקות הפתיחה ניתן היה להבחין כי מכבי ת"א מאורגנת יותר מיריבתה. לאחר מספר החטאות של חלוציה החמיץ ארמלי (18) מול גינצבורג כשבעט חלש לידי השוער.

כשנדמה היה שמכבי חיפה מתאוששת הגיעה הדקה הי"23, ומוטי איוניר כבש שער, שהסתבר בסיום שהיה זה שער הנצחון: כדור ארוך לרחבת מכבי חיפה פגש את ראשו של אלי דריקס; זה הוריד את הכדור בתוך הרחבה לאיוניר, שבעט שטוח ומדוייק, ללא היסוס, לרשת — 0:1.

מכבי חיפה ניסתה להשוות, אולם חלוציה סבלו מחוסר ריכוז וההזדמנויות הרציניות היו דווקא לשחקני מכבי ת"א. דריקס החטיא בדקה הי"66 וגוזלי בדקות הי"68 והי"75.

רבבת צופים חזתה במשחק שנערך באיצטדיון ברמת־גן.

● מכבי ת"א: גינצבורג, קרמר, איתן לוי, אבי כהן, מנשה שמעונוב, גולדברג (הורחק), גריאני, אלון נתן, דריקס, איוניר, טבק (גוזלי).

● מכבי חיפה: רן, אהרוני, אוסמו הגדול (אוסמו הקטן), אלי כהן, מרילי, אבוקרט, גבעול, קלינגר (עופר מזרחי), סלקטור, ארמלי, רוני רוזנטל.

יצחק ויסהוף

שחקני מכבי ת"א עולזים אחרי הבקעת שער מכבי חיפה. משמאל – המבקיע מוטי איוניר
צילם: אריה קנפר

מלמיליאן הפך פיגור לנצחון

בית"ר ירושלים — הפועל כפר־סבא 1:2 (1:0)

גוזולי של ניסים בכר, מאמנה של הפועל כפר־סבא, שהסבו את קבוצתם למהלכה של המחזורים האחרונים, הגיעו אתמול לירושלים במוטיבציה גבוהה, במטרה לנצח ולהמשיך בשרשרת הישגיהם. כפר־סבא לחצה במשחק התקפי את שחקני בית"ר ירושלים מדקות הפתיחה, אולם בסיום צהלו דווקא המארחים, שניצחו 1:2, מצמד שערים של אורי מלמיליאן.

בית"ר נלחצה לשערה ברוב דקות המחצית הראשונה. הסיבה לכך נעוצה במרכז שדה נטול־יכולת, כשאורי מלמיליאן שיחק כחלוץ רביעי ולא בלט.

במחצית זו נרשמו שני אירועים בולטים: בדקה הי"27 נגח אלי אוחנה כדור מצויין לשער, אך אבי ששון, שוער כפר־סבא, הדף בצורה לא־פחות מוצלחת. באירוע השני הובקע שער. היה זה בדקה הי"43: גדי מרגון והעלתון הכניע את השוער יוסי מורחי, בבעיטה שטוחה מ־18 מטר — 0:1.

בפתיחת המחצית השנייה המשיכה כפר־סבא ללחוץ. בדקה ה־47 החמיץ ניזהר. כעבור דקה החטיא בואחון מול שער חשוף כשחנן אוזלאי הרחיק מהקו. מימוני, החטיא גם הוא בדקה הי"51.

בדקה זו ביצע דרור קשטן, מאמן בית"ר ירושלים, חילוף. מאיר קדוש הוצא וסמי מלכה נכנס במקומו.

החילוף הוכיח את עצמו. מלכה השתלט על מרכז השדה, שילח את חלוצי קבוצתו להתקפות ובדקה הי"57 נכבש גם שער השיוון: סמי מלכה מסר כדור ממרכז המגרש לאלי אוחנה; אוחנה ושוער כפר־סבא, אבי ששון, נתקלו זה בזה, והכדור ניתן למרכז הרחבה, שם ניצב אורי מלמיליאן, שחלף על פני מגן ובעט כדור קשתי פנימה — 1:1.

בית"ר תקפה במטרה לכבוש שער־נצחון. לאחר החמצות של מלכה ואוחנה הובקע השער המכריע בדקה הי"77: סמי מלכה מצא את אבי גולדר; גולדר פרץ, עבר שני מגינים

השחקן המצטיין: אבי גולדר

ומסר כדור־רוחב למלמיליאן; זה עצר את הכדור, בעט ושוב הודף: מלמיליאן בעט שוב והפעם הכניע את ששון — 1:2 לבית"ר.

השופט עובדיה צבי שלף כרטיסים צהובים למאיר קדוש (בית"ר) ולאידינגר (כפר־סבא). 4500 צופים חזו במשחק בימק"א.

● בית"ר ירושלים: יוסי מורחי, שירזי, חנן אזולאי, אשש, דוד אזולאי, קדוש (סמי מלכה), שוורץ, מלמיליאן, גולדר, ירדן כהן (בן־אליהו), אוחנה.

● הפועל כפר־סבא: ששון, אידינגר, מרגון, אוקנין, אינשטיין, גדמיש, בואחון, מימוני, סיימון, יפה, ניזהר.

נפתלי קורן

ג'רבי טעה ונכנע פעמיים

מכבי יבנה — הפועל פ"ת 0:2 (0:1)

שתי טעויות של שוער הפועל פ"ת, רוני ג'רבי, העניקו למכבי יבנה נצחון ביתי — 0:2.

למרות הטעויות קשה להאשים את השוער הפתח־תקואי בהפסד קבוצתו. שחקני יבנה תקפו במרבית דקות המשחק, הם הפעילו לחץ כבד על שער הפועל פ"ת, ולאחר פתיחה

השחקן המצטיין: שלום זגורי

מוחצת, בה ננעץ הכדור פעמיים בקורה ובמשקוף, מבעיטותיהם של דוד ועקנין וציון יעקב, "תורגם" הלחץ הכבד בשער יתרון: יהודה זגורי, קשרה של מכבי יבנה, חלף בדקה הי"43 על־פני אבינועם קייסי ומרחק של 14 מטר, הכניע את ג'רבי המופתע — 0:1.

גם במחצית השנייה המשיכו חלוצי יבנה לתקוף. הפועל פ"ת, לאחר שני נצחונות רצופים, התנוונה. ואכן, בדקה הי"55 ניצל דוד ועקנין השתהות של מגיני הפועל פ"ת, שציפו לשריקה לנבדל של השופט יצחק יחבס. אבל השופט הורה להמשיך ועקנין, בכדור לא חזק, הכניע שוב את ג'רבי — 0:2.

רק בדקות הסיום התעוררו שחקני הפועל פ"ת. חיים בן־שאנן, עושה המשחק, שהיה רדום עד לדקות אלה, החל לשגר כדורי־עומק לחלוציו. אולם ניר לוין, רונן הלל, מני בסון ואלי מחפוד לא בעטו מספיק לעברו של השוער יצחק לוי, שנותר חסר תעסוקה.

בסיום היו לשחקני הפועל פ"ת טענות על משחקם הנוקשה והברוטלי של שחקני מכבי יבנה. נוקשות שלא זכתה לתגובה הולמת מצידו של השופט יחבס.

700 צופים חזו במשחק ביבנה.

● מכבי יבנה: יצחק לוי, אבי סרין, אלקבין, סלמון, בואריון, עלואה, בן־שמעון, זגורי, ציון יעקב, שמעון מרין, ועקנין.

● הפועל פ"ת: רוני ג'רבי, יוסף, בורדניוק, אלון, דוד לוי, קייסי, בן־שאנן, חזן, בסון (מחפוד), לוין, הלל.

אברהם בין

שעריים נוקבה ככברה

מכבי פ"ת — מכבי שעריים 0:4 (0:1)

שבוע לאחר ההפסד הצורם (3:0 להפועל כפר־סבא) התאוששה אתמול מכבי פ"ת והביסה ללא תנאי את קבוצת התחתית של מכבי שעריים — 0:4.

הפרש השערים אינו משקף נכונה את שהתרחש במגרש. מכבי שעריים היוותה יריב שקול לפתח־תקואים, ובמחצית השנייה, עד להבקעת השער השני, היה אפילו לאורחים משעריים יתרון קל במגרש. אולם יכולת טובה של חלוצי מכבי פ"ת בסיום, למרות החמצותיו של דורון רבינזון מארבעה מצבים קורצים, היטו את הכף לזכות המארחים.

חלפו 13 דקות משריקת הפתיחה ומכבי פ"ת עלתה ליתרון ראשון: השופט יוסף גרוסמן שרק לבעיטה בלתי־ישירה בתוך הרחבה; עודד מכנס הסיט לאייל בגלייבטר, שבעט כדור קשתי לפינה השמאלית — 0:1.

בעבר השני החטיא צומן מול השוער הפתח־תקואי, מרכוס.

הדקות הי"35, 45 ו־47 היו שייכות לרבינזון, שהחמיץ בזה אחר זה מול אריר שמיר. בשני מקרים חלף כבר על פני השוער אך בעט לרשת החיצונית.

תוך כדי התקפות של חניכי המאמן אליהו עופר משעריים על שער מכבי פ"ת נפסקה בעיטת־קרן לזכות המארחים. בגלייבטר העלה את הכדור והמגן יעקב אז'ובל, שעלה לעזרת חבריו, בעט מתוך עירבוביה לרשת — 0:2.

בדקה הי"81 הזכיר עודד מכנס את ימיו הטובים כשבאחת

השחקן המצטיין: משה מרכוס

מפעולותיו החיוביות היתל בשומרו, יצחק צבי, ומזווית קשה הכניע את השוער אריר שמיר — 0:3.

חלפו שתי דקות ושילוב פעולה בין המגן אז'ובל וטל בניה, שהגביה כדור לרחבה, איפשרה לרבינזון לנגוח פנימה — 0:4.

שפט יוסף גרוסמן, לעיני 700 צופים, באיצטדיון הפועל פ"ת.

● מכבי פ"ת: מרכוס, אז'ובל, נוריאל, פרלמוני, אליהו־ויל (אליאספור), אלישע לוי, גדי מכנס, בגלייבטר, בניה, עודד מכנס, רבינזון.

● מכבי שעריים: שמיר, קופר, קורט יצחק צבי, נחמני, חיימוביץ, אבי כהן (איתן שלום), עירן (גומברג), צומן, זיתון, אבי בהן.

עמי רוזנברג

הניחוש הנכון

1. בני־יהודה — הפועל י־ם	1
2. מכבי יבנה — הפועל פ"ת	1
3. מכ. ת"א — מכבי חיפה	1
4. הפ. ת"א — הפ. באר־שבע	2
5. מכבי יפו — מכבי נתניה	1
6. הפ. חיפה — שמשון ת"א	2
7. מכ. פ"ת — מכבי שעריים	1
8. בית"ר י־ם — הפ. כפ"ס	1
9. הפ. חדרה — מכבי עמידר	x
10. בית"ר ת"א — הפ. עכו	1
11. בית"ר נתניה — הפ. חולון	1
12. הפ. לוד — הפ. ר. השרון	x
13. הכח ר"ג — בית"ר רמלה	x

חביב: החטא ועונשו

מכבי יפו — מכבי נתניה 0:1 (0:1)

בעיטת־11 שנקבעה כבר בדקה הי"3 במשחק־התחתית בין מכבי יפו ומכבי נתניה, הכריעה את גורל המאבק בין שתי הקבוצות — 0:1 למכבי יפו.

כדור הי"11 נקבע לאחר פגיעה חסרת־אחריות של שוער מכבי

השחקן המצטיין: אבי ליברמן

נתניה והנבחרת הלאומית, אריה חביב, שסטר לחלוץ הצעיר של מכבי יפו, עופר דיגמי, כשזה ניסה להפריע לו לבעוט בכדור. האירוע לא נעלם מעיני השופט הבין־לאומי צבי שריה, ששרק לבעיטת־העונשין, אותה ביצע ללא־דופי היפואי אלישע צ'יפרוט — 0:1.

בנוסף לכדור הי"11 הוזהר השוער חביב בכרטיס־צהוב (ומדוע לא באדום?).

המשחק, לאחר האירוע יוצא־הדופן, הפך להיות מתוח ונוקשה עד שהשופט צבי שריה נאלץ לקרוא לשני הקפטנים ולהזהירם שינהג בחומרה בשחקנים, שישחקו בנוקשות. האזהרה הרגיעה מעט את המשחק.

אירועים מיוחדים לא נרשמו במחצית הראשונה. מכבי נתניה היתה טובה יותר במרכז השדה, בזכות קשריה — בני לם, חיים לוי והצעיר, בהופעת־בכורה בליגה הלאומית, לוזון.

במחצית השנייה המשיכה מכבי נתניה, משורותיה נעדרו שמעון מנחם, ברדה, גואטה, עציוני ותקוה, בלחצה על שער מכבי יפו, ובדקות הי"64 ו־83 הצליח שוער מכבי יפו, אבי ליברמן המצויין, להדוף ולהרחיק את בעיטותיהם המסוכנות של דוד לביא ויגאל מנחם.

מכבי יפו כמעט שלא סיכנה במחצית זו את שערו של אריה חביב, ורוב התקפותיה נבלמו על־ידי הגנת מכבי נתניה, בראשותם של ברוך חסן וחיים בר, שחזר להרכב לאחר היעדרות.

שפט צבי שריה, לעיני 1000 צופים, באיצטדיון גאון ביפו.

● מכבי יפו: ליברמן, כהן־צדק, בוטסיקה (לניארו), דניאל, סליכה, אלקולומברה, רמי לוי, מנשה מזרחי, צ'יפרוט, אמיגה, דגמי.

● מכבי נתניה: אריה חביב, סליטמן (בראל), בר, חסן, קרין, לם, גבאי, חיים לוי, לוזון, יגאל מנחם, לביא.

אלכס קליין

יום־טוב לשמשון בחיפה

שמשון ת"א — הפועל חיפה 1:3 (0:2)

מי שסבר כי חסרונם של שלושת כוכבי שמשון ת"א — שלמה מזרחי ואבינועם עובדיה המוצהבים וגדעון דמתי הפצוע — יקל את המלאכה על הפועל חיפה, נוכח חיש בטעותו. כבר לאחר 14 דקות הדהימה שמשון ביתרון 0:2, תוך שהציגה כדורגל פשוט, אך יעיל ותכליתי.

שניים בלטו מעל כל הייתר בשורות המנצחים: השוער אבי חדד הוכיח, דווקא מול קבוצת נעוריו, כי למרות הביקורות שנמתחו עליו, הוא ניחן בתכונות של שוער גמיש

(המשך בעמוד 12)

מלך השערים

1. איוניר (מכבי ת"א)	8
- ארמלי (מכבי חיפה)	8
- מלמיליאן (בית"ר י־ם)	8
- רבינזון (מכבי פ"ת)	8
5. א. כהן (הפועל ת"א)	7
- לביא (מכבי נתניה)	7
- לוין (הפועל פ"ת)	7
8. דיין (הפ. ירושלים)	6
- סיימון (הפ. כפר־סבא)	6

רק איזנברג מצא הרשת

בני־יהודה ת"א — הפועל ירושלים 0:1 (0:0)

קשר נבחרת הנוער, דור גורדנה, יכול היה אתמול להוריש ב"ספר השיאים" של בני־יהודה כאשר בדקה הי"90 נגח לשער חשוף; רק בשנייה האחרונה צצה רגלו של הבלם תא־שמע ומנעה שער שני, היסטורי, לבני־יהודה, אחרי שמלך־השערים של הקבוצה, החלוץ משה אייזנברג, קבע קודם־לכן — 0:1 מול הפועל ירושלים. בני־יהודה טרם הבקיעה שני שערים במשחק.

המשחק לא התעלה. שתי הקבוצות גילו משחק זהיר, שהיקשה מאד על שחקני־החוד. בהפועל ירושלים הציגו יכולת סבירה בדקות רבות הבלמים תא־שמע וטורק והקשר מישל דיין.

שני ההפסדים הרצופים גרמו לבילבול בקבוצת בני־יהודה. יכולתו החלשה של הקשר ניסים כהן,

השחקן המצטיין: משה איזנברג

בעקבות פציעה מתמשכת, במיוחד בחלקו הראשון של המשחק, לא תרמה מאומה ובהמשך הוחלף.

התקפה מסוכנת של חלוצי בני־יהודה בדקה הי"7: גורדנה קיבל כדור מדוייק מהקשר דוד סלמן, עבר שני שחקני ירושלים בתוך הרחבה, מסר מצויין לבן־טובים שמשישה מטר בעט מעל הקורה.

הקשר דוד סלמן מצא את עצמו בדקה הי"32 מול השוער הוותיק אריה בז'רנו, אך בעט לגופו המזנק של השוער.

הפועל ירושלים התעוררה והחלה לתקוף. בדקה הי"39 כדור־עונשין לזכות ירושלים כ־40 מטר משער בני־יהודה; טורק בעט כדור אדיר שטס לכיוון החיבורים והשוער אסייג, בזינוק התאבדות, הדף.

כניסתו של החלוץ הצעיר צחי קוסטיקה במחצית השנייה במקומו של ניסים כהן הגבירה את לחץ "הזהובים". בדקה הי"47 הגביה דור סלמן כדור־עונשין מ־20 מטר ישר לרגלו של החלוץ משה אייזנברג; זה עבר את הגנת ירושלים ומקרוב בעט פנימה — 0:1 לבני־יהודה.

שפט אורגד, לעיני 1500 צופים, בשכונת־התקווה. הוא שלף כרטיסים צהובים לציון אוחנה, מישל דיין ויעקב בוזגלו מהפועל ירושלים.

● בני־יהודה ת"א: אסייג, מזוקה, אזיב, סגל, עלו, סלמן, רוני מאיר, ניסים כהן (קוסטיקה), גורדנה, אייזנברג, בן־טובים.

● הפועל ירושלים: בז'רנו, תא־שמע, טורק, נחמיאס, ציון אוחנה, דיין, שלומי מלכה, שפירא, אכויג, בוזגלו, חלפון (בסון).

נפתלי כהן

● קלעי הפועל אשקלון ניצחו אתמול בתחרות הליגה באקדח אויר לאחר שצברו 1083 נקודות. לפני הפועל ערד — 1068 והפועל מצובה — 1054.

ליגה א'

דרום

● חולון: לורוס חולון — הפועל דימונה 1:1 (0:1). לדימונה כבש דורון כהן (15). לחולון: יחזקאל דעבול (62). שפט דנן, לעיני 1000 צופים.

● בת־ים: הפועל בת־ים — הפועל אזור 0:1 (0:0). שער הנצחון: יוסף נחום (55). שפט יהודה גלעדי, לעיני 100 צופים.

● ראשל"צ: הפועל ראשון לציון — הפועל קרית־אונו 1:2 (1:1). לראשל"צ הבקיעו: דהאן (22) וחג'ג' (48). לקרית־אונו: חביב (24). שפט בן־ברוך, לעיני 200 צופים.

● אור־יהודה: מכבי השקמה ר"ג — הפועל אור־יהודה 1:2 (1:2). שערים להשקמה: אורי סלימן (22) וחיים מורד (23). לאור־יהודה: ניסים סיטבון (16). שפט עמית קליין, לעיני 700 צופים.

● קרית־מלאכי: בית"ר באר־שבע — הפועל קרית־מלאכי 0:1 (0:0). שער־נצחון: חיים פרנקו (78), בבעיטת 11. שפט יעקב שמש, לעיני 4000 צופים.

● ירוחם: הפועל ירוחם — מכבי קרית־גת 1:1 (1:0). לקרית־גת כבש: עזרי (5). לירוחם: גבי אפריאט (60). לילו פרץ מירוחם הורחק לאחר סיום המשחק. שפט אהרון שרעבי, לעיני 100 צופים.

הטבלה הדרומית
(לאחר המחזור הי"13)

1. הפ. דימונה	7-14	19
2. הפ. ראשון־לציון	8-13	16
3. הפ. קרית־מלאכי	7-11	15
4. בית"ר באר־שבע	12-15	15
5. לורוס חולון	10-11	15
6. מכבי קרית־גת	9-11	12
7. הפועל אשקלון*	6-7	12
8. מכ. רמת־השקמה	9-8	12
9. הפועל בת־ים	10-7	11
10. הפ. קרית־אונו	11-7	11
11. הפועל ירוחם	11-7	11
12. הפועל אזור	9-6	10
13. הפ. אור־יהודה	15-8	9

* משחק חסר

צפון

● עפולה: מכבי עפולה — הפועל בית־שאן 1:2 (0:2). לעפולה כבש: יצחק כהן (9, 37). לבית־שאן: שאול אוחנה (70, בבעיטת־11). שפט יעקב בן־חמו, לעיני 400 צופים.

● כפר־סבא: הפועל עליה כפר־סבא — הפועל רעננה 2:2 (0:1). המשחק הופסק בדקה הי"88, לאחר שאבן נזרקה לעבר הקוון מתתיהו ניסני. השופט ישראל ביבי החליט להפסיק את המשחק. לכפר־סבא כבשו: דני אלגאווי (21) ומשה פישר (73). לרעננה: אברהם חזן (69, 71 בבעיטת־11). 250 צופים חזו במשחק.

● קרית־אתא: מכבי אור־עקיבא — הפועל קרית־אתא 0:2 (0:1). לאור עקיבא הבקיעו: נתן פרר (2) וויקטור ארביב (60). שפט זועבי, לעיני 500 צופים.

● שפרעם: מכבי שפרעם — הפועל נצרת־עילית 1:1 (0:1). לשפרעם כבש מיכה קריסנר (15). לנצרת־עילית: פלורין (89). שפט סמי אלנקווה, לעיני 500 צופים.

● נצרת: מכבי אחי נצרת — מכבי טמרה 1:2 (1:1). לנצרת הבקיעו: אבו־אחמד (45) ועזמי נאסר (66). לטמרה: ערנן עמאם (4). שפט שלמה אנקוניניה, לעיני 2500 צופים.

● טירת־הכרמל: מכבי חדרה — הפועל טירת־הכרמל 1:2 (1:0). שערים לחדרה: רמי הרוש (55) ורוני ויצמן (61). לטירת־הכרמל: מוטי נחמני (34). שפט דוד רמקרוד, לעיני 200 צופים.

● נהריה: בית"ר נהריה — הפועל קרית־שמונה 0:0. שפט דני קורן, לעיני 600 צופים.

הטבלה הצפונית
(לאחר המחזור הי"14)

1. הפ. בית־שאן	14-31	21
2. הפ. עליה כפ"ס*	10-18	19
3. הפ. קרית־שמונה	11-17	18
4. בית"ר נהריה	13-15	18
5. הפ. קרית־אתא*	12-14	17
6. מכבי חדרה	16-20	16
7. מכבי נצרת	19-22	14
8. מכבי טמרה	19-17	11
9. הפועל רעננה*	16-14	11
10. הפ. טירת־הכרמל	25-16	11
11. מכבי שפרעם	23-19	10
12. מכבי עפולה	21-14	10
13. הפ. נצרת עלית	17-9	9
14. מ. אור־עקיבא	20-11	9

* משחק חסר.

השבת — תחילת המשחקים ב־3

בית"ר נתניה — אלופת־החורף

קבוצת בית"ר נתניה כבר הוכתרה אתמול, במחזור ה־14 בליגה הארצית בכדורגל, כאלופת־החורף, לאחר שגברה במגרשה על הפועל חולון — 1:2.

שלוש מיריבותיה בצמרת סיימו בתיקו: הפועל לוד, בבית, עם הפועל רמת־השרון 1:1; מכבי רמת־עמידר, בחוץ, עם הפועל חדרה 2:2, ובית"ר רמלה, בחוץ, עם הכוח רמת־גן 0:0.

קבוצת בית"ר ת"א, שגברה בפתיחת האיצטדיון בהרצליה על הפועל עכו 1:0, התברגה לצמרת.

הפתעה חוללה קבוצת הפועל רמת־גן בנצחה בטבריה את הפועל טבריה — 1:2.

בשני מאבקי תחתית גברה קבוצת הפועל מרמורק על הפועל יהוד 1:0, והפועל בית־שמש, סוגרת הטבלה, זכתה בניצחון ראשון העונה, דווקא בחוץ, על בית"ר חיפה — 1:2.

ביטרון הציל את חולון מתבוסה

בית"ר נתניה — הפועל חולון 1:2 (0:1)

כדורגלני בית"ר נתניה היו היחידים בצמרת הארצית שזכו אתמול בנצחון, כשגברו במגרשם על הפועל חולון — 1:2.

רק עמידה טובה בין הקורות של השוער החולוני יעקב ביטרון מנעה מקבוצתו הפסד גבוה יותר.

החלוץ המצטיין של בית"ר נתניה, יוסי חשובה, העלה את קבוצתו ליתרון 0:1 בדקה ה־43. החולונים, שגילו חולשה במחצית הראשונה, התעוררו לאחר ההפסקה ובדקה ה־50 היה השוויון בני רביתי ל־1:1. הנתנייתים לא הירפו מאורחיהם ובדקה ה־69 בעט הוותיק ישראל פוגל מתוך הרחבה לרשת — 1:2.

שפט ריאנעט, לעיני 2000 צופים, בנתניה.

לוד עלוזה דקה אחת

הפועל לוד — הפועל רמת־השרון 1:1 (0:0)

שער אומלל שספג שוער הפועל לוד, יעקב בנודיס, חמש דקות לסיום, חילק את הנקודות במשחק הביתי עם הפועל רמת־השרון — 1:1.

80 דקות התנהל משחק פושר ונטול אירועים. רק בעשר הדקות האחרונות חל מיפנה. בדקה ה־84 קבע הלודאי ישראל בן־מסס לאחר עירבוביה — 0:1. חלפה דקה ורמת־השרון הצליחה להשוות: רפי פלד גילגל כדור, השוער בנודיס נראה קולטו, אולם הכדור היתל בשוער וחדר בין ידיו לרשת — 1:1.

שפט דוד יוסף, לעיני 1000 צופים, בלוד.

שערים בשפע ושופט צולע

הפועל חדרה — מכבי רמת־עמידר 2:2 (1:1)

ארבעה שערים ועוד שפע הזדמנויות היו במשחק התיקו 2:2 בין קבוצות הפועל חדרה ומכבי רמת־עמידר, שנערך בחדרה.

מצטיין המשחק היה קשר עמידר, עמוס טייב, שכבש צמד. הראשון, בדקה ה־9, בנגיחה והשני, בדקה ה־46, בבעיטת סיבוב מעשרה מטר. בין שני שעריו השוו החדרתים בדקה ה־43 ע"י עמי אלחרד, שניצל הגבהה של שריף מואסי, ונגח מקרוב לרשת.

השוויון החדרתי הושג בדקה ה־65: אלחרד, הטוב בחדרה, העביר כדור־רוחב למג"ד אברג'ל, שבעט פנימה — 2:2.

השופט שבתאי רווח נפצע בדקה ה־48 אך המשיך לשפוט בצליעה עד לסיום. 1000 צופים חזו במשחק בחדרה.

עופר נמני הציל מהקו

הכח רמת־גן — בית"ר רמלה 0:0

שני אירועים בלבד היו במשחק המשעמם ברמת־גן, בין קבוצות הכח רמת־גן ובית"ר רמלה — 0:0.

שחקני הכח, שגילו עדיפות קלה במחצית הראשונה, ניצבו בדקה ה־33 על־סף הבקעה: מנצור שלח את יוסי עוריה לעיגנות מול השוער בלאיש, אך החלוץ כשל.

במחצית השנייה התעוררה רמלה ובדקה ה־70 בעט אריה אריאל מתוך הרחבה. הכדור חלף על פני השוער שלמה נורמן, אולם המגן עופר נמני הרחיק מהקו.

שפט יעקב אלימלך, לעיני 700 צופים, באיצטדיון וינטר ברמת־גן.

אברהמי נכנע רק בדקה ה־86

בית"ר ת"א — הפועל עכו 0:1 (0:0)

שער נגיחה של אלי כהן, חלוץ בית"ר ת"א, הקנה לקבוצתו נצחון ביתי דחוק על הפועל עכו — 0:1.

לאחר מחצית ראשונה יזומה ומשעממת גילו התל־אביבים יתרון ברור לאחר ההפסקה אולם שוער עכו, צדוק אברהמי, מיאן להיכנע. אברהמי עצר את כדוריהם המסוכנים של דב רמלה, יוסף שמריה ויעקב נמדר.

רק בדקה ה־86 נאלץ אברהמי להיכנע: שמריה הגביה כדור־קרן, הגנת עכו קפאה ואלי כהן, שנכנס בדקה ה־50, נגח מקרוב לרשת — 0:1.

שפט רני ימפולה, לעיני 800 צופים, באיצטדיון החדש בהרצליה.

זהבי ורבי הפתיעו בטבריה

הפועל רמת־גן — הפועל טבריה 1:2 (0:1)

הפסד ביתי ראשון נחלה אתמול קבוצת הפועל טבריה, כשנכנעה במגרשה להפועל רמת־גן — 2:1.

הרמת־גנים שיחקו בשאפתנות רבה וניצלו חולשה טבריינית. בדקה ה־19 קבע ירדן זהבי 0:1 לרמת־גן.

גם במחצית השנייה נמשך יתרון רמת־גן, ובדקה ה־55 העלה ניסים רבי, בבעיטת־סיבוב, ל־0:2. רק לאחר פיגור בן שני שערים התעוררו הטבריינים ויעקב לוי, במבצע אישי בדקה ה־59 צימק ל־1:2.

שפט דאוד סוהיל, לעיני 1000 צופים, בטבריה.

שכטר ניצח בבעיטה מ־20 מטר

הפועל מרמורק — הפועל יהוד 0:1 (0:1)

שער שהובקע בכדור־עונשין מ־20 מטר מרגלי קשר הפועל מרמורק, פנחס שכטר, זיכה את קבוצתו בנצחון־תחתית חשוב על הפועל יהוד — 0:1.

200 צופים שבאו למגרש ברחובות לא נהנו מכדורגל טוב אולם הריעו לכדור־הנצחון של שכטר בדקה ה־33.

יהוד ניסתה להשוות. היא הרבתה לתקוף אך לא הצליחה להכניע את שוער מרמורק, גיא לוי.

שפט יוסף שועה, לעיני 300 צופים, ברחובות.

מימון: נצחון בכורה לבית־שמש

הפועל בית־שמש — בית"ר חיפה 1:2 (0:1)

גם הפועל בית־שמש במנצחות. ביום שישי גברה בקרב תחתית על 6 נקודות, בקרית־אליעזר, על בית"ר חיפה — 1:2. שער־הנצחון לבית־שמש הובקע ארבע דקות לסיום.

חלוץ בית־שמש, עמוס מימון, עשה במגרש ככל העולה על רוחו. הוא כבש את שני השערים בדקות 24 ו־86, והספיק גם להחטיא פעמיים נוספות.

חלוץ־הרכש של בית"ר חיפה, הרצל פיטוסי, השווה אמנם בדקה ה־50. אך מימון הוביל את קבוצתו לנצחון ארבע דקות לסיום.

שפט קלמן צימרמן, לעיני 100 צופים, בקרית־אליעזר.

● ארצית

(אחרי 14 מחזורים)

1.	בית"ר נתניה	11-25	30
2.	הפועל לוד	11-18	25
3.	מכבי עמידר	9-15	25
4.	בית"ר רמלה	10-15	23
5.	בית"ר ת"א	15-19	23
6.	הפועל טבריה	16-16	21
7.	הפועל חדרה	11-16	20
8.	הכוח רמת־גן	18-14	20
9.	הפועל חולון	14-13	19
10.	הפועל ר"ג	16-17	18
11.	הפ. רמת־השרון	22-18	17
12.	הפועל עכו	12-12	15
13.	הפועל מרמורק	19-14	14
14.	הפועל יהוד	13-7	11
15.	בית"ר חיפה	17-8	8
16.	הפ. בית־שמש	24-10	8

● נוער

הפועל פ"ת התבססה בפיסגה

קבוצת הנוער של הפועל פ"ת הגדילה את יתרונה בצמרת הליגה הלאומית לנוער בכדורגל לאחר שגברה על הפועל בית־שאן 1:3.

יריבתה לצמרת, מכבי נתניה, שמטה נקודה נגד מכבי יפו (0:0).

יתר התוצאות: מכבי ת"א — מכבי חיפה 2:3; הפועל באר־שבע — הפועל ת"א 0:1; בני־יהודה ת"א — הפועל חדרה 1:2; הפועל רמת־גן — הפועל חיפה 1:2; מכבי פ"ת — הפועל ראשל"צ 3:3; בית"ר ירושלים — הפועל כפר־סבא 1:1.

צמרת הטבלה

(לאחר 14 מחזורים)

1.	הפועל פ"ת	9-32	23
2.	מכבי נתניה	12-20	20
3.	מכבי ת"א	17-22	18
4.	הפ. באר־שבע	15-26	17
5.	מכבי פ"ת	10-16	17

● כדוריד

הסגל — נבחרת רחובות 18:25

במשחק־אימון שנערך בליל־שבת ברחובות גבר סגל הנבחרת הלאומית בכדוריד על נבחרת העיר רחובות — 18:25.

לאחר שנפגע בשבוע שעבר במשחק ליגה:

אוסלנדר ינותח הבוקר בפניו ובעינו בבי"ח שיבא

מאת יוסף חכם

כדורידן הנבחרת הלאומית והאלופה, מכבי ראשל"צ, יוסי אוסלנדר, ינותח הבוקר בפניו ובעינו בבית־החולים שיבא בתל־השומר לאחר שנפגע קשה במשחק הליגה של קבוצתו, בשבוע שעבר, נגד מכבי פ"ת, ביהוד (11:27).

אוסלנדר נפגע בדקה ה־18 ממרפקו של שחקן מכבי פ"ת, דני צ'יליבון, והובהל לבית־החולים. שם אושפז בביתן 18. נקבע כי הוא סובל מפגיעות בעצב העין השמאלית וכן בעצמות העין. הכדורידן אמר לי כי אינו חש את הצד השמאלי של פניו.

פגיעתו הקשה של אוסלנדר עוררה רוגז רב במכבי ראשל"צ ומנהל הקבוצה, חיים קופיטו מסר לי אמש כי הגיש תלונה למשטרת מסובים נגד צ'יליבון.

צ'יליבון טען כי הופתע לשמוע על הפגיעה הקשה. "לא ידעתי כלל שהועבר לבית־החולים. ראיתי שמטפלים באוסלנדר. לא פגעתי בו בכוונה, היה זה בזמן התקפה מתפרצת של אוסלנדר, חסמתי אותו ולא שיערתי שזה יתפתח ככה. אני מצטער מאוד ואבקר אותו בבית־החולים".

ממכבי ראשל"צ נמסר כי בימים הקרובים תתכנס האגודה את כל שחקני הליגה הלאומית על עמדה נגד צ'יליבון מאחר שלדעתם משחקו נוקשה מדי.

מאמן הנבחרת הלאומית, אגור ביאליק, ביקר ביום שישי את שחקן־המפתח שלו בבית־החולים ושמע שיועדר, כנראה, תקופה ארוכה ולא יוכל לנסוע למשחקי אליפות העולם, דרגה ג', בפורטוגל.

לסרי וחנן אזולאי נופו שמעונוב ואוסמו צורפו

מאת ראובן חנניה

גבי לסרי, שחקן הפועל ת"א שהורחק אתמול במשחק קבוצתו נגד הפועל באר־שבע, נופה אמש מהסגל הלאומי, המתכונן למשחק נגד סקוטלנד, מחרתיים.

מאמן הנבחרת, יוסף מירמוביץ, הזמין במקומו את מנשה שמעונוב, בלם מכבי ת"א, והחזיר לסגל את בלם מכבי חיפה, רפי אוסמו (הגדול), שאתמול היה בריא ושיחק.

קפטן בית"ר ירושלים, חנן אזולאי, פצוע, ומשום כך לא יגיע גם הוא לאימון מחר.

הנבחרת תקיים מחר אחר־הצהריים אימון באיצטדיון ברמת־גן ולאחריו יתכנסו השחקנים עד למועד המשחק, ביום שלישי, בבית־ההארחה בשפיים.

הסקוטים יגיעו היום לישראל

נבחרת סקוטלנד בכדורגל, שהעפילה למשחקי־הגמר בגביע העולם בכדורגל, שיתקיימו במקסיקו, תגיע לפנות־ערב לישראל, ותקיים מחרתיים משחק־ידידות נגד נבחרת ישראל, ברמת־גן.

● קלעי הפועל רעננה ניצחו אתמול בתחרות הליגה ברובה אויר, לאחר שצברו 1060 נקודות, לפני מכבי רעננה — 1046 וגבעת־נשר — 1045. במחוז הדרום ניצחה הפועל ת"א — 1069.

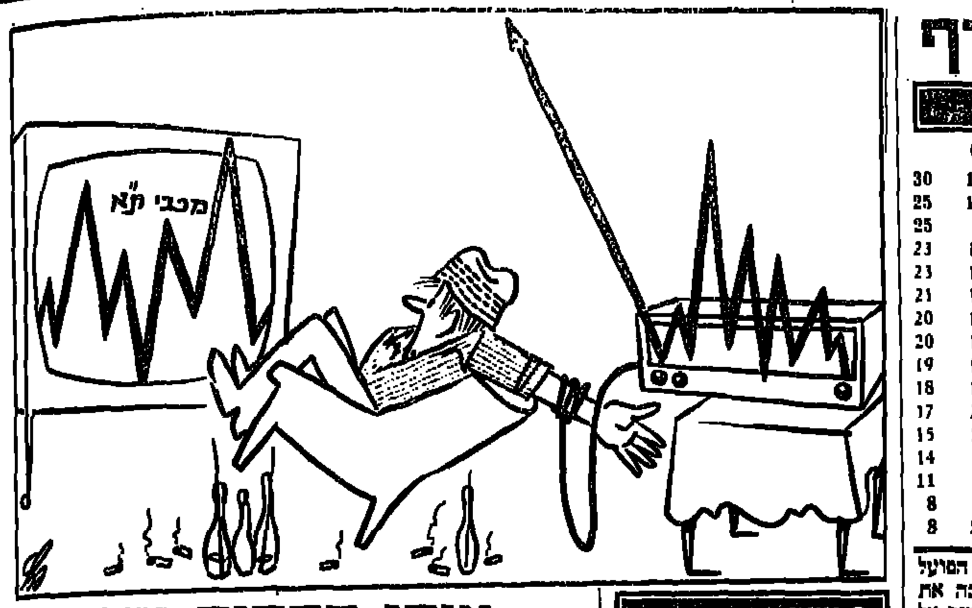

אירי הקדים את קרני במירוץ גוטרמן

● אתלטיקה

האירי ג'רי סטאונטון ניצח אתמול במירוץ המסורתי לזכרו של רז גוטרמן ז"ל, שנפל בקרב על הבופור. 600 רצים נטלו חלק במירוץ שנערך אתמול בפעם החמישית בקיבוץ העוגן. 360 השתתפו במירוץ התחרותי למרחק של 10 ק"מ, והיתר במירוץ העממי.

רוחות מזרחיות היקשו על הרצים לקבוע תוצאות איכותיות, וכך יכול היה האירי ג'רי סטאונטון לנצח בזמן בינוני — 31.36 דקות. שני הגיע יאיר קרני מקיבוץ העוגן, למרות שרץ חולה. קרני קבע תוצאה של — 32.08 דקות. שלישי דורג יוהר סלוצקי מקיבוץ געש — 32.10 דקות.

שיא המירוץ שייך למערב־גרמני גינתר קול (30.03 דקות), שלא הגיע לריצה.

בין הנשים ניצחה ורדה כהן (עמק־חפר) — 46.56 דקות, לפני אסתר מייזנר (העוגן) — 47.27 ודליה ויינר (הפועל חדרה) — 52.55 דקות.

יתר המנצחים:

נוער עד גיל 19: אילן בנישתי (סולם־צור) 34.12; 2. אדריאן קוצ'ין (סולם־צור) 36.51 דקות; 3. משה לוי (עמק־חפר) 37.16 דקות.

נערים, גיל 16: 1. דורון שלו (סולם־צור) 35.39; 2. בועז אסף (בני־שמעון) 36.08; 3. שי קובקיו (הפועל פ"ת) 37.59 דקות.

ותיקים מעל 40: 1. בארי שור (עמק־חפר) 35.24; 2. ראובן פלג (עמק־חפר) 36.49; 3. שרון סעדיה (איילות) 37.32 דקות.

ותיקים מעל 50: 1. יוסף צברי (עין־גב) 39.12; 2. בנימין גבאי (נס־ציונה) 41.06; 3. יצחק עתיר (איילות) 41.26 דקות.

נערות גיל 18: 1. ראפיקה עוואר (סולם־צור) 47.14; 2. דעת גוטמן (שער־הגולן) 48.21; 3. אתי אמזלג (סולם־צור) 52.45 דקות.

במרוץ השתתפו גם מחבריו של רז מסיירת גולני. המירוץ אורגן ע"י קיבוץ העוגן, ש־30 מחבריו השתתפו במירוץ התחרותי. האב יעקב גוטרמן העניק את הפרסים למנצחים.

קוגמן ראשון במירוץ בן־אמיתי

יעקב קוגמן מהפועל באר־שבע ניצח אתמול במירוץ המסורתי בעומר שבנגב, לזכרו של אהוד בן־אמיתי, לאחר שעבר 8 ק"מ בזמן של 18.20 דקות, לפני איתי לוריא (עומר) 18.54 דקות.

בין הוותיקים הגיע ראשון תי רביאל מבאר־שבע — 17.26 דקות.

בין הנשים ניצחה אתי יגיל מהפועל באר־שבע — 20.58 דקות, לפני שרון שוייפי, בתה של אלופת העבר, חנה שוייפי — 24.12 דקות.

במירוצים השונים השתתפו 900 רצים. אביו של המנוח, ישראל בן אמיתי ובתו מאיה, העניקו את הפרסים למנצחים.

● שחיה

וייס הצטיין באליפות החורף

שחייני הפועל גש"ם זכו אתמול בבכורה באליפות ישראל בשחיה לבוגרים, שנערכה בקאנטרי־קלאב בחולון, בהשתתפות 600 שחיינים מכל הארץ.

בין הגברים הצטיין זוהר וייס מהפועל בני־שמעון, שניצח בשלושה מישחים. ב־100 חופשי — 54.22 שניות; ב־200 מעורב אישי — 2:19.33 דקות וב־400 חופשי — 4:10.51 דקות.

אמיר גולן מהוד־השרון/בית־הלל ניצח בשני מישחים. ב־100 חזה — 1:11.73 וב־200 חזה — 2:38.15.

יתר המנצחים: 50 מטר חופשי — רויאל רימר (גש"מ) 25.27, 100 פרפר — ארז האובן (הוד־השרון) 1:04.10, 100 גב — זוהר גלילי (גש"מ) 1:05.79.

נשים: רותם פורת מגש"מ ניצחה בשלושה מישחים: 100 חזה — 1:20.72; 100 פרפר — 1:09.93 ו־100 חופשי — 1:02.93. נוגה ויזל מיזרעאל ניצחה ב־200 מעורב אישי — 2:38.31 וב־400 חופשי — 4:46.42 דקות. יתר המנצחות: 50 חופשי — הדר גת (גש"מ) 29.33; 100 גב — שרון אקסלרוד (עמק־חפר/נתניה) 1:12.52; 200 חזה — זוהר לבנברג (גליל־עליון) 2:53.62.

בכל מישחי השליחים ניצחו שחייני גש"ם.

● ראגבי

יזרעאל — אס"א ת"א 6:20

במשחקי הליגה הלאומית בראגבי ניצחה אתמול קבוצת הפועל יזרעאל את אס"א ת"א 6:20. הפועל רעננה גברה על הפועל כפר־הנשיא 7:9.

בתום המחזור השמיני יש ליזרעאל 14 נקודות, לפני אס"א ירושלים והפועל רעננה 12 נקודות לכל־אחת.

● במחזור הבא

ליגה לאומית

הפועל כפר־סבא — בני־יהודה ת"א; מכבי שעריים — בית"ר ירושלים; שמשון ת"א — מכבי פ"ת; מכבי נתניה — הפועל חיפה; הפועל באר־שבע — מכבי יפו; מכבי חיפה — הפועל ת"א; הפועל פ"ת — מכבי ת"א; הפועל ירושלים — מכבי יבנה.

ליגה ארצית

בית"ר רמלה — הפועל חדרה; הפועל רמת־השרון — הכוח רמת־גן; הפועל רמת־גן — הפועל לוד; הפועל בית־שמש — הפועל טבריה; הפועל חולון — בית"ר חיפה; הפועל עכו — בית"ר נתניה; הפועל יהוד — בית"ר ת"א; מכבי רמת־עמידר — הפועל מרמורק.

ליגה א', צפון

הפועל טירת־הכרמל — הפועל עליה כפר־סבא; מכבי חדרה — הפועל קריית־אתא; מכבי אור־עקיבא — מכבי אחי נצרת; מכבי טמרה — בית"ר נהריה; הפועל קריית־שמונה — מכבי שפרעם; הפועל נצרת־עלית — מכבי עפולה; הפועל בית־שאר — הפועל רעננה.

ליגה א' דרום

הפועל בת־ים — הפועל אשקלון; הפועל אזור — לזרוס חולון; הפועל דימונה — הפועל קריית־מלאכי; בית"ר באר־שבע — הפועל אור־יהודה; מכבי השקמה ר"ג — הפועל ראשל"צ; הפועל קריית־אונו — הפועל ירוחם.

מנגין עשוי להצטרף בעונה הבאה לנתניה

● כדורסל

מאת יצחק ויסהוף

דינו מנגין, שחקנה המצטיין של אלופת איטליה, סימאק מילאנו, עשוי להצטרף בעונה הבאה לקבוצת אליצור נתניה.

מנגין, בן ה־36, נפגש ביום שישי עם חברי הנהלת אליצור נתניה והודיע ליו"ר הקבוצה, ניל גילמן, שהוא מוכן לבוא ולשחק בנתניה אם אליצור נתניה תחפוץ בשרותיו.

מנגין סיפר לאנשי נתניה כי הוא חתום בסימאק לעוד עונה, אך בידיו יש את האפשרות לעזוב את הקבוצה האיטלקית.

מאמנה של אליצור נתניה, יוסי הורי, אמר אמש כי קבוצתו אכן נמצאת במו"מ עם מנגין כבר שנה, אולם בשלב זה עדיין לא נפלה ההכרעה אם לרכוש את מנגין, או שחקנים אחרים.

הפועל ת"א ניצחה — ויליאמס נעלם

מאת יצחק ויסהוף

קבוצת הכדורסל של הפועל ת"א גברה אמש באולמה על בית"ר ת"א 89:92 (47:53), במשחק אימון.

משורות הפועל ת"א נעדר ארל ויליאמס. ויליאמס כלל לא נכח באולם. לראשי הפועל ת"א היתה תשובה מקורית: "לא מצאנו לו נעליים מתאימות".

אמש לא ניתן היה לאתר את ויליאמס בביתו.

● מאמנה של אליצור קרית־אונו, אברהם חמו, לא הופיע אמש לאימון קבוצתו, ולחלק משחקני הקבוצה סיפר כי לא יבוא מחר למשחק נגד מכבי ת"א.

אליצור נתניה ומכבי ת"א בקרב מסקרן ביד־אליהו — הערב

משחק הצמרת הדחוי מהמחזור ה־18 בליגה הלאומית בכדורסל, בין קבוצות אליצור נתניה ומכבי תל־אביב, ייערך הערב ב־8.30 בהיכל־הספורט ביד־אליהו.

משחק זה יפתח שבוע מתיש של כדורסלני מכבי ת"א. מחר ישחקו בליגה, בקריית־אונו, וביום ה' יארחו את ציבונה זאגרב במשחק חצי־הגמר בגביע־אירופה.

בסיבוב הראשון הביסה מכבי ת"א את יריבתה — 93:134, אולם בגביע־גמר הגביע נאלצו חניכיו של המאמן צבי שרף לעמול קשה כדי לגמור על הנתנייתים 96:98. גם הערב יש לצפות לדו־קרב מעניין.

הצמרת

1.	מכבי ת"א	18	1524-2045	36
2.	הפ. חולון	19	1549-1779	32
3.	אלי. נתניה	18	1638-1739	31
4.	הפועל ת"א	19	1805-1883	31
5.	גליל־עליון	19	1740-1829	30

השבוע בכדורסל

● הערב: בליגה הלאומית: אליצור נתניה — מכבי ת"א (יד־אליהו).

● שני: בליגה הלאומית: מכבי רחובות — הפועל הגליל־העליון; הפועל רמת־גן — בית"ר ת"א; אליצור קריית־אונו — מכבי ת"א; הפועל ת"א — הפועל חולון; אליצור נתניה — הפועל חיפה.

● רביעי: בגביע־קוראץ': הפועל ת"א — בוסנה סאראייבו.

● חמישי: בגביע־האלופות: מכבי ת"א — ציבונה זאגרב.

מאבק צמרת — הערב בגבת

מאבק צמרת יהיה הערב ב־9 בליגה הארצית, צפון, בכדורסל, כשהשנייה בטבלה, הפועל איתן גבת תארח את הרביעית, הפועל עין־חרוד/תבור. בסיבוב הראשון ניצחה עין־חרוד 66:68.

המוליכה הצפונית, הפועל נהריה, תיפגש הערב ב־8, במחזור ה־13, באולמה עם קבוצת התחתית של הפועל רעננה ב' (בסיבוב הראשון — 87:119 לנהריה).

שאר המשחקים בצפון: הפועל גדרה/יואל — מכבי קריית־מוצקין (79:91); הפועל בקעת בית־שאן — הפועל כנרת (88:90); מכבי נתניה — מכבי חדרה (91:70); הפועל הר־הכרמל — מכבי כרמיאל (71:60).

הראשונה בדרום, הפועל ירושלים, תארח ב־7 את הפועל גבעת־ברנר/נס־ציונה, שהיתה היחידה שניצחה אותה בסיבוב הראשון — 70:72. במשחק שני באותו אולם בבירה, ב־8.30, ייפגשו קבוצות מכבי ירושלים והדרור רמלה (109:74).

שאר המשחקים בדרום: הפועל קריית־גת — מכבי ראשל"צ (83:69); מכבי דרום ת"א — הפועל גבעתיים (99:81); הפועל שער־הנגב — מכבי חולון/פ"ת (106:61); אליצור ת"א/פ"ת — בית"ר ירושלים (92:78).

מאניני ופיוריטו ישפטו במשחק בין ישראל וצ'כוסלובקיה

השופטים מאניני והאיטלקי פיוריטו נקבעו לשפוט ב־13 בפברואר בהיכל־הספורט ביד־אליהו את המפגש המכריע בין נבחרות ישראל וצ'כוסלובקיה, על כרטיס־העליה לגמר אליפות העולם בכדורסל בספרד.

המשקיף יהיה היוגוסלבי סופוביץ.

שבוע יוגוסלבי

שתי קבוצות־פאר מיוגוסלביה יופיעו השבוע, תוך 24 שעות, בתל־אביב. בוסנה סאראייבו היתה בעבר אלופת אירופה, ואילו ציבונה זאגרב היא האלופה הנוכחית. בשתיהן כוכבים רבים המשחקים בנבחרת הלאומית היוגוסלבית. בוסנה תתמודד ביום רביעי בבית רבע־הגמר בגביע־קוראץ' עם הפועל ת"א. וציבונה תיפגש למחרת, ביום חמישי, עם מכבי ת"א, בבית־הגמר בגביע־אירופה לאלופות.

● טניס

110 מטובי שחקני הליגות בטניס נוטלים חלק במפעל המסורתי סטארט־סבנה, הנערך ביפו.

אתמול, בשלב שמינית־הגמר, הושגו התוצאות: גלעד בלום — אוהד וינברג 2:6, 2:6; אורן מוטוואסל — יאיר ורטהיימר 3:6, 3:6; גיא בייטל — מועז מרגשטיין 6:7, 7:6, 4:6; רביב וידנפלד — אמיר בן־מרדכי 2:6, 4:6; שי פוני — עודד יעקב 6:2, 2:6, 6:7; מיכאל רניאל — חיים ציון 4:6, 2:6; דורון הדטל — תומר צימרמן 4:6, 4:6; מנשה צור — יורם בראון 6:2, 4:6, 2:6.

במשחקי הנשים הפתיעה והבית גל־און בשלב שמינית־הגמר כשניצחה את המדורגת שלישית, שגית דורון.

● במשחק אימון ביום שישי נוצחה הפועל חיפה ע"י נבחרת הנוער 84.82.

ברמן ניצחה בכדור־11 בדקה ה־78 את סארבריקן 0:1

(קלן הובסה ע"י דורטמונד 5:1)

● הליגה הגרמנית

שער בכדור־11 בדקה ה־78 על־ידי המגן מיכאל קוצופ, הקנה למוליכה בליגה הגרמנית בכדורגל, וורדר ברמן, נצחון על העולה החדשה, סארבריקן — 0:1.

באיירן מינכן גברה על שאלקה — 2:3, לאחר שפיגרה 1:0. דיטר האנגאס כבש צמד והדני הבין־לאומי סורן לרבי השלים. הצעיר אולף טון צימק ל־2:3 בדקה ה־88.

הגלאדבאך גברה על קבוצת־התחתית של האנובר 3:4. את שער הניצחון הבקיע הבין־לאומי וילפרד האנס בבעיטת־11 בדקה ה־75.

המבורג הפסידה 3:2 ללברקוזן, לאחר שהוליכה 0:2. את שער הנצחון הבקיע קריסטיאן שרייר, בדקה ה־74 בבעיטת־11.

קלן ספגה מפלה בשיעור 5:1 מקבוצת התחתית של בורוסיה דורטמונד.

תוצאות נוספות: פרנקפורט — דיסלדורף 0:2; נירנברג — קייזרסלאוטרן 0:3, אורדינגן — שטוטגרט 0:2.

המשחק התשיעי, בין בוכום ומאנהיים נידחה, בגלל מגרש גרוע.

הליגה המערב־גרמנית

1.	וורדר ברמן	20	30-58	31
2.	באיירן מינכן	20	23-40	27
3.	מנשנגלאדבאך	20	29-46	27
4.	המבורג	20	20-34	25
5.	לברקוזן	20	29-42	24
6.	אורדינגן	20	45-30	21
7.	מנהיים	19	25-30	20
8.	בוכום	16	29-36	19
9.	שטוטגארט	20	33-31	19
10.	פ.צ. קלן	19	33-29	18
11.	דורטמונד	20	43-34	18
12.	שאלקה	20	33-31	17
13.	קייזרסלאוטרן	20	30-26	17
14.	פרנקפורט	20	33-23	17
15.	נירנברג	20	34-32	16
16.	סארבריקן	20	35-28	15
17.	הנובר	20	57-34	14
18.	דיסלדורף	20	48-28	11

רובסון חזר והורחק ומנצ'סטר נפרדה 0:0

לקפטן מנצ'סטר־יונייטד ונבחרת אנגליה, בראיין רובסון, לא האיר המזל פנים אתמול. הוא חזר לפעילות לאחר היעדרות של שלושה חודשים בגלל פציעה ובדקה ה־78 הורחק במשחק התיקו אפס בסנדרלנד.

היה זה בסיבוב הרביעי בגביע האנגלי בכדורגל, לעיני יותר מ־35 אלף צופים.

המשחק החוזר יתקיים ביום רביעי באולד־טרפורד במנצ'סטר.

בכל הנראה לא ישוחררו הסקוטים הבין־לאומיים של מנצ'סטר, המגן אלבסטון והקשר סטראכאן, למשחק נגד ישראל מחרתיים.

את הפתעת הסיבוב הרביעי חוללה דרבי מהליגה השלישית, שהשיגה נצחון־חוץ על שפילד־יונייטד מהליגה השנייה. באותה תוצאה גברה פיטרבורו מהליגה הרביעית על קרליל מהליגה השנייה.

צ'רלי ניקולס, שיבוא היום עם נבחרת סקוטלנד לארץ, הבקיע את השער השלישי לארסנל במשחק הנצחון — 1:5 על וורדהאם מהליגה השלישית.

ניצחון גבוה השיגה גם שפילד־וונסדיי על אוריינט הלונדונית מהליגה הרביעית — 0:5.

מילוול מהליגה השנייה סחטה תיקו 1:1 נגד אסטון־וילה, במשחק שהיה בבירמינגהאם, לאחר שסטיב הודג', שהוזמן לנבחרת אנגליה, הבקיע את שער המשווה.

תוצאה זהה השיגה טוטנהאם במשחק־חוץ עם נוטס־קאונטי מהליגה השלישית. המשחק החוזר בין השתיים יתקיים ביום רביעי בלונדון.

גרי ליניקר כבש את שערו ה־26 העונה, בנצחון האלופה, אברטון, על בלקבורן מהליגה השנייה — 1:3.

תוצאות נוספות: ווסטהאם — איפסוויץ' 0:0; מנצ'סטר־סיטי — ווטפורד 1:1; סאותהמפטון — ויגאן (ג') 0:3; לוטון — בריסטול־רוברס (ג') 0:4; ברייטון (ב') — האל (ב') 2:3; רדינג (ג') — ברי (ג') 1:1.

● במשחק דחוי בליגה הראשונה השיגה קובנטרי נצחון־חוץ על אוקספורד 0:1.

● בסיבוב השלישי בגביע הסקוטי ניצחה המוליכה, הארטס, את ריינג'רס — 2:3, ומחזיקת הגביע, סלטיק, גברה על סנט ג'ונסטון מהליגה הראשונה (ליגה אחת נמוכה מהבכירה) — 0:2. בין יתר התוצאות: דנדי־יונייטד — מורטון 0:4; איסט־פייף — סנט־מירן 1:1; קילמרנוק — סטרלינג 0:1; מאדרוול — ברקין 1:1; דנדי — ניירן קאונטי 0:7; קווינס־פארק — במברטון 0:1.

שיא ברוחק באולם

השיאנית העולמית בקפיצה לרוחק, הייקה דרשלר ממזרח־גרמניה, שיפרה במזרח־ברלין בארבעה ס"מ את השיא העולמי באולם — 7.29 מטר.

השיא הקודם היה שייך לסובייטית גאלינה ציסטיאקובה.

מאחורי הקלעים

חמו הציל... הפועל חיפה

השופטים ניצלו בנס מתאונת־דרכים ★ קומבס יסע מחר מנתניה ללוד ★ קפטן מכבי חיפה היה ראשון המברכים את הפועל חיפה ★ הכדורסלן איבד 700 דולר — קיבל חזרה, לאחר מגבית, 600 ★ בהפועל ת"א מתעניינים בליגה הארצית

★ ★ ★ בהפועל ת"א מתעניינים מאוד בנעשה ב... ליגה הארצית בכדורגל. כתבנו מרדכי חביב יודע לספר כי אחרי כל משחק ליגה מבררים בהפועל ת"א את תוצאות תחרויות הליגה השנייה. וכל כך למה? מתברר שלהפועל ת"א יש נציגות ברוב הקבוצות. כבר עתה ברור שכל קבוצה שתעפיל מהליגה הלאומית לארצית תהיה להפועל ת"א נציגות. שימו לב, בבית"ר נתניה, המוליכה, המאמן הוא חלוץ־העבר המצויין של הפועל ת"א, יהושע (שייע) פייגנבוים; בהפועל לוד משחק יצחק נעמן; במכבי רמת־עמידר מופיע מישה (גוגו) מורדקובין; בבית"ר רמלה משחק אריה אריאל; יעקב ביטרן, יעקב זיתוני, אמיר ליברמן ואריה מאיר מככבים בהפועל חולון; דוד נמני משחק רמת־השרון; מאיר בלושטיין לובש את מדי הפועל רמת־גן; דוד מאיר מופיע בהכח רמת־גן; רונן שפירא, שהתאמן בתחילת העונה בהפועל ת"א והיה אמור לעבור אליה משחק בהפועל חדרה; דב רמלר מכבב בבית"ר ת"א, ואפילו יעקב (שוקו) נמדר שיחק בעבר בהפועל ת"א. העניין שיש להפועל ת"א בהפועל עכו קשור במאמן הצעיר, רוני דורה, הידוע כבן־טיפוחיו של דוד שוייצר. דורה מרבה להתייעץ עם "רוכיד" ★ ★ מאיר נחמיאס שיצא מהפועל בת־ים להפועל ת"א, ומשם עבר להפועל ירושלים, חזר בשבוע שעבר ל... הפועל בת־ים. החזרה היתה לשעה אחת בלבד. נחמיאס הירצה בפני ילדי בית־הספר לכדורגל של הפועל בת־ים. הילדים "בלעו" כל מלה של נחמיאס כשסיפר להם כיצד החל בהפועל בת־ים והגיע לאליפות במדי הפועל ת"א. יחד עם נחמיאס הירצה בפני הילדים גם רישעת טורק, המשתף פעולה עם נחמיאס בהפועל ירושלים ★ ★ ★

זהירות, מרגלים!

★ ★ בין מאות הצופים שבאו בשבוע שעבר לאיצטדיון ברמת־גן לחזות בשני משחקי חצי־גמר גביע־הטוטו נראו גם המאמנים הלאומיים, שלמה שרף ממכבי חיפה וליאון קונסטנטינובסקי ממכבי יבנה. השניים לא הסתירו את סיבת בואם: ריגול. שרף בא כדי לעמוד מקרוב על יכולתה של מכבי ת"א, עמה התמודדה אתמול מכבי חיפה, וקונסטנטינובסקי עקב אחרי הפועל פ"ת, מולה שיחקה אתמול מכבי יבנה. אם סייע הריגול אפשר להיווכח מתוצאות משחקי אתמול ★ ★ כדורגלן בני־יהודה ת"א, יגאל קרן, כבר סיים את העונה לאחר שבירת רגלו במשחק נגד מכבי פ"ת. רגלו של קרן גובסה לשלושה חודשים, ורק בסוף השבוע שוחרר מבית־החולים בילינסון. מי שמרבה לבקרו הוא חיים יחיאל ממכבי פ"ת, שבעקבות תיקול עמו, נשברה הרגל. מתברר שלפני תחילת העונה יצא חיים יחיאל עם בני־יהודה למחנה־אימונים באירופה והתיידד עם קרן. השניים אף התגוררו באותו חדר. התקרית לא חיסלה ביניהם את הידידות ★ ★ ★ המיקום של מכבי יפו בתחתית הטבלה הלאומית לא יכול להשכית שמחות משפחתיות. בשבוע שעבר חגגו היפואים פעמיים: את "הברית" שערך הכדורגלן שבתאי יחבס, ו"ברית" נוסף שקיים המאמן החדש בן־חור מזרחי ★ ★ ואם מדובר בשמחות, הרי ששוער הפועל פ"ת, רוני גרביה, ישא אשה ביום חמישי, השבוע ★ ★ חילופי המאמנים בליגה א', צפון, נמשכים: ליאון גרוס, שהתפוטר מאימון הפועל טירת־הכרמל, מונה כמאמן הפועל נצרת־עלית, במקומו של שוער העבר הבין־לאומי, חיים לוין ★ ★ קפטן קבוצת הכדורגל של הפועל חיפה עד לפני שלוש שנים, רחמים סלע, ממשיך במסע־הנדודים שלו. אחרי ששיחק אשתקד בהפועל קרית־שמונה והעונה במכבי שפרעם הועבר להפועל קרית־אתא, עיר מגוריו, בה לא שיחק מעודו. איך אומרים: אין כדורגלן בעירו... ★ ★ ★

נתנייתים גם מנצחים

★ ★ ★ בשבת שבה הפסידה מכבי נתניה להפועל ת"א בליגה (3:1), היו גם נתנייתים מנצחים בליגה הלאומית: ראשית, במדי הפועל ת"א הופיעו שני כדורגלני מכבי נתניה לשעבר, השוער אריה אלטור והבלם יוסף זאנה. שנית, בהפועל כפר־סבא, שניצחה את מכבי פ"ת (0:3) שיחקו שני נתנייתים אחרים יצחק בואירון וחיים מסיקה, שאגב הכניעו שניים מחבריהם בעבר שהופיעו למכבי פ"ת, התאומים גדי ועודד מכנס ★ ★ מטולה שמילר הסתובב בשבת, לפני שמונה ימים, בנתניה כבעל בית. שלוש מארבע הקבוצות ששיחקו במגרש הנתנייתי אימן בעבר: מכבי נתניה, הפועל ת"א ומכבי יפו. לפי המצב בליגה ייתכן שהעונה יאמן דווקא את הרביעית — שמשון ת"א ★ ★ ★ זוכרים את גיל אלשנסקי, כדורגלן מכבי ת"א ומכבי פ"ת? עמית גל מגלה שגיל הוא כיום מושבניק בבית־הלל בגליל־העליון. גיל (30) שיחק בליגה האזורית במדי קבוצת עמיר. בשבוע שעבר לקה המושבניק, אב לשני ילדים, בהתקף־לב ואושפז בבית־החולים בצפת ★ ★ הכדורעף כבר מתחיל להיות מודרני. את האשם בכשלונות החלו לחפש במאמנים. קבוצת הפועל עין־שמר/ברקאי שיחררה את אהוד דיקל, ושריד נפרדה ממשה וייסמן. גם שוקי גרין, מאמן אליצור ת"א, ייתכן שיעזוב מסיבות אישיות. אם לא די באלה כועס המאמן אליהו רבינא על הפועל כפר־סבא ★ ★ ביום שלישי, לפני עשרה ימים, נפגע קשה כדורעפן הפועל כפר־סבא, אמיר דוידי. היה זה במשחק הצמרת עם הפועל בת־ים. היו שסברו שסיים את העונה. חלפו רק שלושה ימים ודוידי היה שוב "על הרגליים" ואפילו הצטיין

★ ★ ★ במכבי חיפה מקווים שלראשונה יהיה ייצוג לעיר־הכרמל בליגה הלאומית בכדורעף. בתום הסיבוב הראשון בליגה הארצית, צפון, מוליכה מכבי חיפה עם 10 נצחונות מ־11 משחקים. מי שהביא לתנופה הוא הד"ר לפסיכולוגיה, רובי פרידמן, מאמן־שחקן, שחזר לעיר הולדתו אחרי נדודים בקבוצות שונות בארץ. כוכב הקבוצה הוא מרסל ברגר, שעלה מאורוגוואי אחרי המכביה ה־11. ברגר שיחק בנבחרת אורוגוואי למכביה. המשוגע־לענף, מציין יוסף גלזר, הוא היו"ר זוהר לביא, עובד חברת החשמל, המחשמל את כל הנוגעים במכבי חיפה

סלי בכורה לבני־דודים

★ ★ ★ יוסף גלזר מספר על דבר נדיר שקרה בדקה האחרונה למשחק הליגה בין הפועל חיפה ומכבי רמת־גן, כאשר שני בני דודים, בני 18, קלעו את הסלים הלאומיים הראשונים שלהם באותה דקה. ראשון קלע מאור חמו, בנו של המאמן אברהם חמו, המשחק במכבי רמת־גן, סל־מרחק דקה מהסיום, ואילו בשניית הסיום קלע שחקן הפועל חיפה, יגאל וידר, סל בכורה. יגאל הוא בן אחותו של חמו. את השמחה המשפחתית השביתה הירידה לארצית של אבא אברהם חמו, מאמן אליצור קרית־אונו. ירידת קרית־אונו הצילה את ... קבוצת נעוריו של המאמן חמו, הפועל חיפה ★ ★ ★ השופטים נפתלי עובדיה ויצחק רמות ניצלו בנס מתאונת־דרכים בדרכם למשחק ברוממה. בדרך פרויד, המחבר את כביש חיפה־ת"א, עם הכרמל, איבד נהג המונית את השליטה על הרכב. המכונית נטתה על צידה ועמדה להידרדר במדרון. הנהג, בנסיון נואש, הצליח להשתלט בשנייה האחרונה על הרכב. מאחורי המונית נסע אוטובוס, ובו היו כדורסלני מכבי רמת־גן. אלה לא ידעו שזו מונית השופטים. המראה הימם את הכדורסלנים בעוד שהשופטים התאוששו במהירות והשיגו שיפוט מעולה במשחק החשוב שהותיר, כנראה את הפועל חיפה בלאומית ★ ★ ★ גיום תומאס סירב לרדת מהמגרש כאשר מאמנו במכבי רמת־גן ביקש להחליפו בדקה ה־27, לאחר שגילה חולשה במשחק נגד הפועל חיפה. תומאס התחמק לפינה וסירב להתחלף. מאמנו, יהושע רוזין, ניסה במשך כשתי דקות להורות לו את הדרך החוצה. תומאס משך בכתפיו ורק כאשר השופט נפתלי עובדיה איים עליו בעבירה טכנית — ירד. עובדיה ספג "נזיפה" על כך מהשופט הוותיק יוסף בירגמן, שציין שאסור לשופט להתערב בתקריות בין מאמן ושחקן ★ ★ ★ לירוי קומבס שהציג במשחק זה את יכולתו הטובה ביותר העונה בהפועל חיפה, סירב לעלות למגרש כל עוד לא יימסר לידו כרטיס־הטיסה לארה"ב. לחיפנים לא היתה ברירה והם נתנו לו את המבוקש. וקומבס יחזור לארה"ב מייד בתום המשחק האחרון, מחר בנתניה. קומבס מתכונן להישאר בביתו של אחד משחומי־העור של אליצור נתניה, נגדה יתמודדו החיפנים, ומשם ימשיך לנמל־התעופה בלוד. ★ ★ ★ יוסף גלזר מספר עוד כי ראשון המברכים את הפועל חיפה על הישארותה בלאומית היה קפטן מכבי חיפה, איי רוזנברג. בתום משחקה של מכבי חיפה בכפר־גלעדי טילפן רוזנברג לטלפון הציבורי בהיכל־הספורט ברוממה. למולו ענה מאמן הפועל חיפה, רני כהנא. כדאי שהקבוצות התל־אביביות ילמדו מהאחווה החיפנית ★ ★ ★ אליצור קרית־אונו, שסיכוייה להישאר בלאומית אפסיים, האמינה כי משחקה האחרון נגד בית"ר ת"א, יותיר לה סיכוי כלשהו להישאר עונה נוספת בליגה הבכירה — מספר יצחק ויסהוף. ראשי הקבוצה קנו שבוע לפני המשחק 500 כרטיסים, שנמכרו כולם לאוהדי קרית־אונו. בבית"ר ת"א היו מרוצים: הם גם מכרו כרטיסים וגם ניצחו — 91:109 ★ ★ ★ מי שהיה צריך סימוכין לכך שמכבי ת"א, כדורסל, היא אגודה גדולה, שיקרא את הקטע הבא, פרי עטו של יצחק ויסהוף: באחת הנסיעות לאירופה שכח כדורסלנה הצעיר של הקבוצה, ליאור ארדיטי, את מעילו בחדר ההלבשה. כשהגיע ארדיטי למלון התברר כי במעיל היו כ־700 דולאר. ראשי הקבוצה התל־אביבית טילפנו לראשי הקבוצה המארחת, אך אלה לא מצאו את המעיל. למחרת נמצא המעיל, אך לא הכסף. בדרך חזרה למלון קם מיקי ברקוביץ, עבר מאיש לאיש ותוך עשר דקות אסף 600 דולאר. הסכום נמסר לארדיטי, שהיה נרגש עד כדי דמעות ★ ★ ★

ההורים כדורסלנים — הבת טניסאית

★ ★ ★ הטניסאית החיפנית לימור זלין, בת ה־12, זכתה בהישג מצויין כשבאליפות העולם עד גיל 12 במיאמי, ארה"ב, דורגה במקום ה־9 מתוך 128 טניסאיות מ־24 מדינות, כולל ממזרח אירופה. היא ניצחה ב־6 מ־7 משחקים. לימור היא בתם של כדורסלנית הפועל חיפה והנבחרת לשעבר, אמירה וייצר־זלין, ושל מאמן הכדורסל החיפני ברוך זלין, הוא גם חבר מועצת עיריית חיפה — דיווחו של יוסף גלזר ★ ★ ★ לאחר התרוצצויות רבות בהן היו מעורבים קצינים בכירים הוחלט לדחות לפחות לשנה את גיוסו של בכיר שחייני ישראל, שגב מורת, עד אחרי אליפות העולם, שתהיה בקיץ בספרד ★ ★ ★ בשקט ובצינעה קיבלה מכבי ת"א אחת הוועדות החשובות בהתאחדות לספורט: ד"ר סלי מזור, מוותיקי עסקני השחייה בארץ, רופא שיניים במקצועו, יהיה יו"ר ועדת השחייה ★ ★ ★

סנאטורים לעזרת בירגהאם

המורמונים אינם מבינים מדוע האוניברסיטה שלהם בירושלים, הפועלת בהצלחה זה 17 שנה, נתקלת עתה פתאום בהתנגדות. "במדינות האוסרות זאת איננו עוסקים בפעילות מיסיונרית" – אומר פרנק מדסן, עוזר בכיר לסנאטור.

הפגנה נגד האוניברסיטה המורמונית.

מאת דליה רפאל

סנאטורים בארה"ב נחלצים לעזרת הכנסיה המורמונית במאמציה להבטיח את השלמת המרכז החדש של אוניברסיטת בירגהאם הנבנה בירושלים. מכתב אישי של הסנאטור לוגר, הרפובליקני מאינדיאנה ויו"ר ועדת־החוץ של הסנאט, לראש־הממשלה פרס, הוא הביטוי הגלוי והבולט ביותר לכך עד עתה. במכתבו מה־9 בדצמבר 1985, מבטא הסנאטור שביעות רצון מבניית המרכז הלימודי בירושלים, בו הוא רואה הזדמנות לסטודנטים אמריקנים להיחשף על בסיס אינטלקטואלי ומחשבתי־ישראלי ולתרבותו. הוא גם מביע תקווה כי ראש־הממשלה יספק כל סיוע דרוש לאוניברסיטה במעלה בישראל.

ליו"ר ועדת החוץ של הסנאט חשיבות רבה במכלול נושאים, שיש להם השפעה ישירה על ישראל. בינואר 1985, החליף לוגר את סנאטור פרסי, שנחשב בלתי־אוהד לישראל. לוועדה תפקיד מרכזי באישור עסקות נשק והשיבות בנושאי סיוע כלכלי וצבאי. ללוגר מוניטין של מנהיג בעל סגנון מנהיגות שקט, פראגמטיסט, הנמנע ככל האפשר, מעימותים. בתקופת כהונתו לא היה בלתי־אוהד לישראל.

סנאטורים נוספים נקראו להידרש לנושא. במשרדו של סנאטור מויניהן (דמוקראט מניו־יורק וידיד ישראל) אמרו לי, כי למרות הפניות אליו, דבק הסנאטור בעמדתו המסורתית, לפיה אין להתערב בנושאים הפנימיים של מדינות. מרובה, לדבריו, בעניין הקשור ברגשות דתיים עמוקים ועל הצדדים המעורבים לפתור את הבעייה ביניהם. אל מויניהן פנו גם רבנים אמריקנים וגם להם ניתנה אותה תשובה עצמה. אי־אפשר להבין את משמעותו היוצאת־דופן של המכתב וההתרחשויות סביבו, ללא ההקשר הרחב של פעילות הכנסיה המורמונית בארה"ב. זוהי קבוצה מאורגנת היטב, בעלת רמת משמעת גבוהה וחבריה תופסים עמדות חשובות בכל רמות הממשל כולל 12 סנאטורים וחברי־קונגרס. כמו לשדולה היהודית בוושינגטון, גם לכנסיה המורמונית השפעה פוליטית רבה והם יודעים כיצד להשתמש בה.

צאצאי עשרת השבטים

בראיון מיוחד ל"על המשמר", שוחחתי ארוכות עם מר פרנק מדסן, עוזרו הבכיר של סנאטור האץ' (רפובליקני מורמוני מיוטה). שאלתי על ההרגשה בקרב המורמונים בארה"ב, בקשר לבניית המרכז האוניברסיטאי בירושלים. מדסן סיפר על הרבה מבוכה ולא מעט תיסכול. לדבריו, נפלא מהם מדוע המפעל הפועל בהצלחה רבה כל־כך זה 17 שנה, נתקל עתה, פתאום, בהתנגדות. תוכנית הרחבת האוניברסיטה היא התפתחות טבעית של הצלחתה. קשה להבין מדוע כל ההבטחות בעל־פה ובכתב של נשיא האוניברסיטה, שהיה מוכן להתחייב לכל דבר שיידרש, לא הצליחו להרגיע חששם של חוגים מסויימים.

כמורמונים רבים, חובש מדסן שני כובעים לראשו. בנוסף לתפקידו הבכיר בקונגרס, הוא מכהן כבישוף (תפקיד המקביל בערך לרב בקהילה יהודית) בקהילה מורמונית באיזור וושינגטון, עדר מרעיתו מונה כ־500 מאמינים – "קהילה מקומית קטנה", לדבריו.

שאלתי את מדסן, האם ניתן בכלל לבקש ממאמין מורמוני שלא להטיף לאמונתו. האם אין הדבר כמעט כמו, למשל, לבקש מיהודי מאמין שלא לשמור את השבת?

כלל וכלל לאו – השיב חותכות. והרחיב והסביר כי אכן המורמונים מתחנכים על אמונה בתפקידו של כל פרט לפעול להפצת דתו. יותר ממחצית בני 19–21, בוחרים לשרת מטרה זו במשך שנתיים מחייהם. כיום כ־30,000 צעירים מורמונים עוסקים בפעילות מיסיונרית נמרצת בארה"ב ובעולם, בארצות המתירות זאת. הוא הדגיש וחזר והדגיש, כי במדינות בהן אסורה פעילות זו, אין עוסקים בה ולא התעוררו בעיות אף באחת מהן.

בארה"ב עצמה, סיפר מדסן, למרות הפעילות המיסיונרית הנרחבת, יהודים מעטים מאד הצטרפו לכנסיה המורמונית. מרובה, לדבריו, במאות בודדות במשך שנים רבות. אכן, ניכרת עלייה מסויימת במספרם בשנים האחרונות, אך נראה שההסבר נעוץ בהתעניינותם הרבה יותר של יהודים בנצרות בכלל, ובתוכה גם האמונה המורמונית. מכל מקום, מספר היהודים שעברו לכנסיה המורמונית, בטל בשישים.

לשאלה כיצד הוא צופה שתסתיים המחלוקת, השיב באופטימיות רבה, הוא מאמין ומקווה שההדורים יוישרו ובקרוב. הוא, וכמוהו המורמונים כולם, מעריצים את ישראל, תרבותה ומורשתה ואוהבים את העם היושב בה. כידוע, רואים עצמם המורמונים כצאצאי עשרת השבטים, שחלקם הגיע בנדודיו ליבשת האמריקנית. הוא משוכנע, כי ההבנה והרצון הטוב יגברו ותוך זמן קצר יראו כל הצדדים את הדברים בפרספקטיבה הנכונה.

אולם, הוסיף מדסן, כחובשו עתה את כובע עוזר־הסנאטור – הנושא מעורר התעניינות גוברת. אנשים בעמדות גבוהות במימשל ובארגונים חברתיים מתחילים לתהות. רבים (ביניהם סנאטור מויניהן) פונים לסנאטור האץ' (המורמוני) ומבקשים הסברים. קשה לאנשים תרבותיים ובעלי השכלה ליישב את היחס בישראל לאוניברסיטת בירגהאם עם הרקע הישראלי והיהודי. הרי היהודים יודעים מהן רדיפות ומה משמעותו של העדר חירות הפולחן הדתי.

"מדינה מורמונית"

הרקורד של פעילות האוניברסיטה בירושלים, הוא ההוכחה הטובה ביותר שאין כל יסוד לחשש. המדובר במוסד להשכלה גבוהה ולא, מדגיש מדסן, בכנסיה. בכל 17 שנות פעילות האוניברסיטה לא נרשם ולו מקרה אחד של המרת דתו של יהודי. האם נחוצה הוכחה טובה מזו הוא שואל. בסיום שיחתנו ביטא את אמונו בפתרון קרוב של המחלוקת ובחזרה ליחסים של הארמוניה בין מורמונים והיהודים בירושלים ובכל מקום אחר.

במדינת יוטה שבארה"ב, שהיא למעשה, "מדינה מורמונית", חיים רוב חמישה וחצי מיליון המורמונים האמריקנים. בידיהם גם הבעלות על חלקים נרחבים מקרקעות מדינה זו. גם יהודים חיים במדינה. קיימים בה בתי־כנסת ומתקיימת פעילות קהילתית יהודית שגרתית. המורמונים אינם מנסים להצר את צעדי היהודים ויחסי שכנות ידידותיים מתקיימים כטבעיות.

אפשר, אולי, להבין לליבו הפרטי של יהודי אורתודוקסי, החש פגיעה למראה מוסד נוצרי הנבנה והולך למול הר־הבית. אולם, חיוני לראות את הדברים בהקשרם הרחב והעמוק יותר. כיצד יכולים יהודים לצפות לחופש־דת בשבילם, אם אין הם מאפשרים את זה לזולתם? ויותר מכך, בישראל מוכרת ומוערכת חשיבותה המרכזית של ירושלים לדתות השונות. מתן חופש הפולחן הדתי למאמיני דתות העולם, הוא שיחזק את מעמדה של ירושלים בעיני האומות. הגישה החופשית לעיר הקדושה להם, תגביר עוד יותר את אהדתם ותמיכתם של בני דתות אלו בישראל. כל זאת תוך הבנה – ואפשר בעזרת הסכמים חתומים – מבלי לעודד פעילות מיסיונרית בעבודת הקודש.

המורמונים אכן דבקים מאד באמונתם וחשים, כל אחד ואחד, ייעוד אישי להפיצה. באותה מידה של מסירות הם ממלאים אחר הדרישה שלא לעשות זאת בכל מקום שהפעילות אינה מותרת להם. לישראל ולירושלים מקום מיוחד בדתם ובלבם. פוליטית מייחסת הכנסיה המורמונית חשיבות רבה לישראל ולקיומה בבטחון, מתוך תמיכה השמרנית והאנטי־קומוניסטית הנחרצת.

בעולם ובאזור בו רבים האויבים מהידידים חיוני שלא לערבם זה בזה. המורמונים אינם אויבי ישראל. דחיית ידם המושטת בידידות והערמת מכשולים על מפעלם החינוכי בירושלים עלולים לשנות המצב.

"קלאסה" אקדמית

אוקספורד, תאצ'ר והתנ"ך המפואר

תוכנית הקיצוצים של תאצ'ר פוגעת באוניברסיטה הוותיקה פחות מבכל השאר, כאשר הקולג'ים שלה נשענים על נכסי ענק שהצטברו מאז ימי הביניים. אחד ממפעליה התרבותיים: פאקסימיליה של "תנ"ך קניקוט" המפואר

ד"ר מרים חלוי

בתולדותיה של אוניברסיטת אוקספורד – בת 700 השנה – תיזכר שנת 1985 בעיני הציבור הרחב בגלל שני אירועים, אשר לכאורה אין כל קשר ביניהם: סירובה של האוניברסיטה להעניק תואר דוקטור־כבוד לראש הממשלה הנוכחית של בריטניה, מרגרט תאצ'ר, והוצאת הפאקסימיליה של כתב היד המפואר הידוע בשם "תנ"ך קניקוט".

האחרון שייך כולו לתחום התרבות. ואילו הראשון? הסיבה שניתנה לו באופן גלוי ומנומק היטב – היא שממשלתה של הגב' תאצ'ר החליטה על קיצוצים דראסטיים בתקציב החינוך של בריטניה. קיצוצים שחייבו ללא ספק גם שינויים מרחיקי לכת בשיטת המילגות הנהוגה בהן זה עשרים שנה, לפיה כל סטודנט המתקבל לאוניברסיטה כלשהי, נהנה מהקצבה מלאה, המכסה את שכר הלימוד, הוצאות דיור וכלכלה וחלק גדול מהוצאותיו לקניית ספרים. אפילו הוא חי בבית הוריו. אכנם תוכנית הקיצוצים של הגב' תאצ'ר פוגעת באוקספורד פחות מאשר בכל אוניברסיטה אחרת, באשר הקולג'ים שלה נשענים על נכסי ענק, שהצטברו בהם מאז היווסדם בשחר ימי־הביניים. ומאותם הימים ועד היום נתמכים סטודנטים ואנשי מחקר על־ידי קרנות שנוסדו במאה ה־13 למטרה זאת.

במקום זה מן הראוי להסביר, במלים ספורות לפחות, את מבנה האוניברסיטה של אוקספורד, המוסיף לעורר תמיהה בעיני רבים. למעשה אין ולא קיים עד היום הזה מוסד גשמי. לא בניין אחד ולא קבוצת בניינים, ולא קמפוס המאחד את כולם, שאפשר לתלות עליו את השלט "אוניברסיטת אוקספורד". מה שקיים זו פדראציה של קולג'ים – כיום אולי יותר הדוקה מאשר בימים עברו – כלומר, קרוב ל־50 פנימיות, בהן חיים בצוותא סטודנטים ומרצים לצרכי לימוד ומחקר. כל אחד מהם בנפרד מהווה אוניברסיטה בזעיר־אנפין, בה עוסקים בקשת רחבה של מקצועות ופעולות אקדמיות ותרבותיות. סטודנט, גם מרצה או פרופסור, אינו מתקבל לפי כך ל"אוניברסיטת אוקספורד". אלא לאחד הקולג'ים, לפי ראות עיניה של הנהלתו. החידוש הוא רק שמאז שהחלה ממשלת בריטניה לאשר הקצבות לאוקספורד, חלה החובה על הסטודנטים לעמוד במבחנים משותפים לכל הקולג'ים, והתארים מוענקים להם אחרי שעמדו בדיון בבחינות של גוף המתקרא "הבוחנים החיצוניים".

חוק "מירוץ אנגליקני"

התאריך המדוייק, בו התארגן הקולג' הראשון, אינו ידוע. אם כי כבר במאה ה־12 הגיעו לעיר כמה מורים עם תלמידיהם ושכרו בניינים לשם מגורים משותפים. התאריך הבדוק הידוע מתייחס לשנת 1264, כאשר סיר וולטר מרטון, שר־האוצר לשעבר של המלך הנרי השלישי, העריך להוריש את הונו הרב לעשויים תלמידי חכמים מדור לדור כדי להקנות להם ידע ובינה, במקום שיבוזבז על־ידי יורשיו בני משפחות. הקרן הלכה ותפחה. הודות לרכוש עצום בקרקעות. נוסדו קולג'ים אחרים לפי אותו עקרון, וכולם נשמר עד היום הזה העיקרון של מתן העדיפה לצאצאי משפחתו של המייסד. יתרון זה גם לא דווקא לבחירתם של המוכשרים ביותר, אלא להיפך, הביא במרוצת השנים לפרוטקציוניזם מן הסוג הגרוע ביותר, מצב שנמשך עד להקמת ועדה ממלכתית במחצית השנייה של המאה ה־19, אשר תפקידה היה לבדוק את מצבה של אוקספורד. שנת 1833 היתה שנה גורלית בתולדותיה של האוניברסיטה. זו היתה השנה, בה החליטה ועדה פארלמנטרית להקציב סכום של 20,000 לירות שטרלינג לצרכי חינוך גבוה. כדאי לציין שסכום זה היווה רק שליש מהכנסותיהן של כל האוניברסיטאות בבריטניה, ושאותה ועדת הקצבות פארלמנטרית הקציבה את הסכום של 50,000 לירות שטרלינג "לשיפורים באורוות המלך".

דף מתוך "תנ"ך קניקוט"

ובכל זאת, עצם העיקרון של הקצבה ממשלתית לאוקספורד פתח גם שער להתערבות פארלמנטרית, שבאה דווקא בעקבות הוויכוח על מתן זכויות אזרח ליהודים בבריטניה. ואם בימיו של המלך הנרי השמיני המעבר מהדת הקאתולית לפרוטסטנטית התנהל על מי מנוחות, ואוקספורד כאילו בן־לילה הפכה לבית־מדרש לכמורה פרוטסטנטית, הרי הוויכוח על הפיכתה למוסד חילוני, הפתוח ליהודים, קאתולים ונון־קונפורמיסטים, היה סוער ביותר. דווקא נציגה של אוקספורד בפארלמנט, סיר רוברט אינגליס, נשא ב־17 באפריל 1833 נאום כה ארסי ונודף ריח אנטישמיות מאוסה, עד שגרם לתשובתו המפורסמת של הלורד מקולי הליברלי, שנכנס להיסטוריה בשם "הנאום על שלילת זכויות היהודים". מקולי ניבא בנאומו ש"מי שאוסר על יהודים לקנות אדמות, להיבחר לפארלמנט וממשיך וסוגר לפניהם את האוניברסיטות, יגמור בהעלותם על המוקד לשריפה". חוק החינוך של 1870 נתקבל לבסוף, ומאז 1871 בוטלה החובה למועמדי אוקספורד לענות על השאלה "מיהו אנגליקני", כלומר לחתום על "39 הפרקים" המהווים שבועת אימונים לדת האנגליקנית.

אך בטרם נתקבל החוק, כיהן כבר ד"ר אדולף נויבאור כספרן בספריה הבודליאנית. ד"ר נויבאור, יהודי, יליד הונגריה, היה אספן ומוציא לאור של כתבי־יד יהודיים, מפורסם ברחבי אירופה ובעל פרס מטעם אוניברסיטת פאריס. הוא הביא לדפוס את תולדות רדיפות היהודים של אפרים מבון, שנכתבו במאה ה־13, הביא את כתבי בן סירא מהגניזה בקאהיר לאוקספורד וחיבר קאטלוג של כתבי־יד עבריים עתיקים שהיו ידועים בזמנו. אחרי הריפורמה, מונה בשנת 1884 כמרצה יהודי ראשון באוקספורד ל"עברית רבנית".

תנ"ך על שם הכומר

אמנם, באוקספורד לא חסרו מלומדים יודעי עברית ומקרא גם קודם לכן. אחד הגדולים בהם היה ד"ר בנימין קניקוט, אשר על שמו נקרא אותו ספר תנ"ך מפואר, שהוצג בהוצאת פאקסימיליה ביריד הספר הבינלאומי שהתקיים אשתקד בירושלים. כתב־היד המקורי היחיד של תנ"ך זה נשמר במחלקה לכתבי־יד עבריים של הספריה הבודליאנית. זו יצירתו של הסופר סת"ם משה בן זכרא, בן העיר קורונא שבספרד. בשיתוף פעולה עם המאייר יוסף איבן חיים, אף הוא תושב אותה עיר, סיים בן זכרא את יצירתו בשנת 1476, כלומר 16 שנה לפני גירוש היהודים מספרד. מדוע, אם כן, נקראת יצירה מופלאה זו של שני יהודים על שמו של הכומר ד"ר קניקוט ואיך הגיעה למקום, בו היא נמצאת היום?

(כתבה ראשונה)

בעריכת צבי אמיתי

"וויאג'ר 2" הגיעה לאורנוס

ביום ו' בשעה 17 לפי שעון ישראל הגיעה החללית "וויאג'ר 2", לנקודת מסלולה הקרובה ביותר לכוכב־הלכת אורנוס – השלישי בגודלו במערכת השמש. היא עברה במרחק של 81 אלף ק"מ ממנו, וממשיכה את דרכה אל תחנתה האחרונה במסע שנמשך עד עתה 8 שנים – לכוכב־הלכת נפטון.

בדרכה אל ירכתי מערכת השמש ביקרה בקרבת צדק ושבתאי, וביצעה שורה של תגליות אסטרונומיות מרעישות, וביניהן – גילוי לוויינו של צדק יו, המצטיין בפעילות וולקנית ערה. מ"וויאג'ר 2" מצפים עתה למידע על אורנוס ומערכת הלוויינים שלו (על אורנוס אין יודעים אפילו את מהירות הסיבוב על צירו).

בדרכה אל אורנוס, גילתה החללית, נוסף ללוויין שעליו דיווחנו במדור זה לפני שבוע – שבעה ירחים קטנים נוספים לאורנוס. כל אלה מצויים בין תשע הטבעות המקיפות את אורנוס, לבין מסלולו של הלוויין "הוותיק" מיראנדה. המדענים סבורים – לאור שירחים זעירים דומים נתגלו גם בקרבת שבתאי, כי מדובר בתופעה נורמלית במערכת השמש – כאשר המשיכה של כוכב־הלכת, אינה מאפשרת לחומר המצוי בקרבתו המיידית להתגבש ללוויין הגדול.

יעברו עוד ימים מספר, עד שיפוענחו הנתונים המועברים על ידי החללית, ויוודע אם כל המיתקנים המדעיים – שהחזיקו מעמד במסע בן מיליארדים קילומטרים בחלל – פועלים כסדרם. בינתיים התברר, כי אורנוס כבד במקצת ממה שיערו. בהתאם לכך שונה מסלול המעבורת.

* * *

בהתקרבה אל אורנוס, היה מצבה של החללית "וויאג'ר 2" טוב בהרבה ממה שהיה לפני ארבע שנים – כאשר עברה את קירבת שבתאי. צוות הקרקע הצליח לפתור אי־אלו בעיות שהתעוררו בשעת מעבר החללית ליד כוכב־הלכת ההוא. עם זה, המעבר ליד אורנוס הציב לפניהם בעיות נוספות – שקשה היה לצפותן מראש.

אחת הבעיות היא – הקשר עם החללית. שמונה חודשים לאחר שיגור "וויאג'ר 2" – והחללית האחות "וויאג'ר 1", היו צוותי הקרקע עסוקים בקבלת אותות מהאחרונה, ו"וויאג'ר 2" הוזנחה. המחשב של חללית זו "החליט", שאם הוא אינו מקבל אותות מהארץ – פירושו של דבר, כי האנטנה הראשית יצאה מכלל שימוש, והוא העביר את ההאזנה לאנטנה רזרווית. כאשר ניסו המהנדסים לתקן את המעוות – לא הצליחו בכך.

במעגל של אנטנה הרזרבית מצוי קבל מקולקל, ופירושו של דבר, כי מקלט החללית אינו מסוגל להתאים את עצמו לתדר של האות המשודר. מכאן, שאת תדר האות יש להתאים ל"רצונו הטוב" של המקלט באותו רגע. וזה תלוי, כפי שהתברר, בטמפרטורה שבה הוא שרוי. את זאת אי אפשר לדעת בדיוק, ובכל פעם שניתנת הוראה ל"וויאג'ר", אין הטוב בעמדת הפיקוד יודע, אם החללית תבין אותו. כדי להמנע מפרקי זמן "מתים" ממושכים, משדרת הארץ אותות בתדרים שונים תוך תקווה, שביניהם יהיה התדר הנכון באותו רגע. תמרון זה הוכיח את עצמו עד עתה. ליתר בטחון, וכדי למנוע תקלות במקרה שהמקלט לא יפעל ברגעים "קריטיים", בשעת מעבר על פני "אורנוס" – צוייד המחשב ב"הוראות קבע", הקובעות "מה עליו לעשות" בפרק זמן של "חרשות".

בעיה שניה היא – תנועת המשטח, הנושא את המצלמות. משטח זה אמור לנוע – לפי העצם שאליו מופנות המצלמות. כאשר עברה "וויאג'ר" על פני צדק, התברר, כי אין מנגנון המשטח פועל כסדרו. טכנאים בדקו על הארץ את העתקו הנאמן של מנגנון הנעת המשטח. מצאו, כי "החקר" נבע מסיכה בלתי מספקת של אחד מגלגלי השיניים; כן התברר להם, כי כאשר המנגנון פועל לאט – הוא פועל ללא הפרעות. מכאן עובדה "טכניקת" המעבר על פני אורנוס: כאשר תדרש תנועה מהירה – תנוע החללית כולה, ואילו מנגנון המשטח ישמש להתאמה מדויקת. אם המנגנון ימשיך לפעול – המחשב יעביר את החללית למצב של חירום, כאשר תנועת החללית תקבע על ידי מנועי הגז שלה.

קיימת גם בעיית זעזועי המישטח. בשעה שאורנוס נמצא במרחק גדול מן הארץ משבתאי וצדק – ואורו חלש יותר – הופעלו המצלמות במשך זמן רב.

זמני החשיפה לגבי שני כוכבי לכת אלה היו – עשירית שניה ושניה אחת; לגבי אורנוס – כארבע שניות.

על כן, נקטו אמצעים כדי להבטיח את יציבות המצלמות – שוב על ידי הפעלת מנועי־גז. החללית מצויידת בשלושה מחשבים – שניים ראשיים, ואחד רזרווי בפועל. עובדים כולם יחד. אחד הקשיים שאותם נאלצו מפעילי החללית להביא בחשבון – הוא הזמן הקצר יחסית של שהיית "וויאג'ר" סמוך לאורנוס: בסך הכול כחמש שעות, לעומת 35 שעות לצדק ו־1.13 ימים לשבתאי. מסלולה של "וויאג'ר 2" נקבע כך, שכוח המשיכה של אורנוס ינוצל ל"דחיפת" החללית אל עבר יעדה הבא – נפטון, אליו היא אמורה להגיע ב־24 באוגוסט 1989.

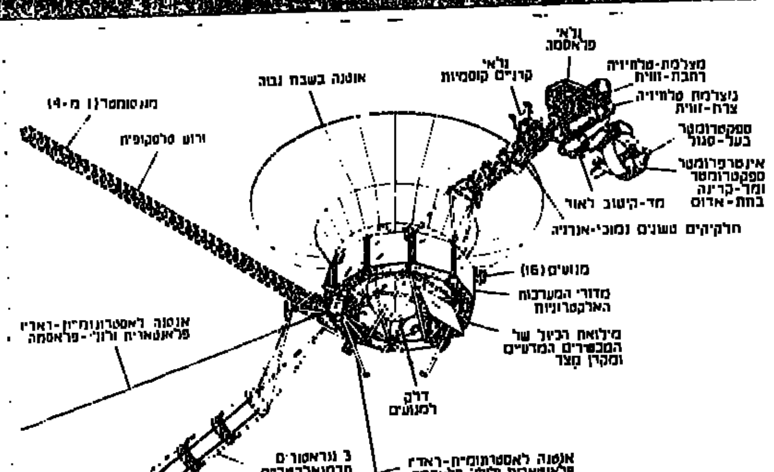

חללית "וויאג'ר 2"

זכרון אופטי למחשב

מחשב פועל בעזרת אור הנו עדיין בבחינת "מוזיקה של העתיד". אך זכרונות אופטיים כבר קיימים ופועלים – אך לא מילאו את התקוות שתלו בהם.

מדובר בדיסק "הנקרא" על־ידי קרן לייזר; התברר, כי אלה אמנם חוסכים הרבה מקום – אך "קריאתם" אטית מזו של הדיסקים המגנטיים, ומשום כך אינם מתאימים למחשבים בעלי פעולה מהירה; לעומת זאת, טובים הם למחשבים, בהם נאגרים נתונים רבים מאוד – ושהשימוש בהם איננו מרובה: כך, אידיאליים זכרונות אלה לאגירת הנתונים הגיאופיסיים, הדרושים לחברות העוסקות בחיפושי נפט.

עם זה, נראה כי דיסקים אופטיים יעילים יותר יגיעו לידי פיתוח רק באמצע שנות ה־90. זכרון כזה – צריך שבקלות אפשר יהיה למחוק את הנתונים הרשומים עליו. שיטה אחת פותחה על־ידי החברות היפאניות "מאצושיטו" ו"היטאצ'י". בשיטה זו משתמשים בסגסוגות של היסוד טלוריום, העשויות להתקיים בשתי צורות – גבישית ואמורפית; הגביש מחזיר את האור, החומר האמורפי – כמעט שאינו מחזיר; אלא שמסתבר, כי במהירויות גדולות הטעויות הקשורות עם שיטה זו מרובות מדי. "סוני" מבקשת לבנות מערכת מגנטו־אופטית, הכוללת דיסק מכוסה סגסוגת טרביום, ברזל וקובאלט. לייזר יוצר כתם זעיר על פני הדיסק אשר ובעקבותיו – שדה מגנטי שניתן לבטלו על־ידי חימום מחדש. הקושי הוא, כי הסגסוגת אינה יציבה, דבר הגורם לטעויות.

בעיה אחרת היא – דרך להעברת המידע מהזכרון אל המחשב: מערכות אופטיות אטיות בהרבה מהמגנטיות: הראש המגנטי נע במהירות גדולה מראש ה"לייזרי" הכבד ממנו. על גבי דיסק אופטי הרבה יותר מסלולים, וקשה למצוא את הנכון, ואילו זווית האור המוחזר על־ידי הסגסוגת קטנה מדי, וקשה לקרוא אותה.

גידול דגי סלמון

חוקרי אוניברסיטת מישיגן פיתחו שיטה לגדל דגי סלמון שתוחלת חייהם גבוהה והם מגיעים לממדים גדולים. המטרה היא לאכלס את אגם מישיגן בדגים שמשקלם עשוי להגיע לי־30 ק"ג.

השיטה כוללת קירור ביצי הדג. במשך 20 דקות מוחזקות הביצים במים קרים. כתוצאה מכך הן מתחלקות בצורה בלתי־סדירה וכאשר מופרית הביצה על־ידי זרע הזכר נוצר מספר בלתי־זוגי של כרומוסומים שגורם לעקרות הדג. בעקבות זאת יימנעו הדגים מיציאה מהאגם לשם הזדווגות והטלת ביצים ויגדלו באין מפריע.

ציוד גיאולוגי חדיש

מעבדת מחקר חדישה ויחידה במינה בישראל, אשר תאפשר בדיקת מורפולוגיות וכימיות מדויקות ביותר של חומרים, מוקמת בימים אלה במחלקה לגיאולוגיה שבמכון למדעי כדור הארץ של האוניברסיטה העברית בירושלים.

המעבדה החדשה, שעלותה כחצי מליון דולר, הוקמה במימון משותף של הוועדה לתכנון ותקצוב של המועצה להשכלה גבוהה והפקולטה למתמטיקה ולמדעי הטבע של האוניברסיטה העברית ומהווה הכרה בהישגיה המדעיים של המחלקה לגיאולוגיה.

במעבדה החדשה מערכת למיקרואנליזה באמצעות קרינת־רנטגן ומערכות עזר מתוחכמות. לב מערכת הוא "תותח אלקטרונים". הפולט אלומות אלקטרונים מרוכזות שניתן לכוונה לנקודה נבחרת על פני המדגם הנבדק.

במיקרוסקופים אלקטרוניים סורקים, ניתן ליצור על ידי מערכת זו תמונה תלת־מימדית מפורטת ביותר על פני השטח של המדגם הנבדק עד להגדלה של פי 300,000.

שימוש לא מדעי של המערכת החדישה, שהוא בעל עניין לציבור הרחב, הוא בהיותה כלי יעיל מאוד להשוואה ובדיקה של אבני חן, כלים ותכשיטים העשויים מתכות יקרות. בדיקה במערכת האלקטרונים מספקת "טביעת אצבעות" כימית וצורנית של גבישים ומתכות מבלי לפגוע בחומר עצמו.

מתי החל האדם לאכול בשר?

אבות אבותינו, שחיו לפני עשרה מיליוני שנים ביער הטרופי, התפרנסו מאכילת פירות ועלים. לפני 50 אלף שנה צדו אנשי ניאנדרטאל חיות בערבה. נשאלת השאלה – מתי האדם או אבות אבותיו – חדלו להיות צמחוניים?

החוקרים שביקשו להשיב לשאלה זו טעו בראשית דרכם. הם חקרו את שאריות האוסטרלופיטקוס, שחיו באפריקה לפני כשלושה וחצי מיליוני שנים, ונחשבים ליצורים דמויי־האדם ראשונים. הם הגיעו למסקנה, כי יצור זה שחי באפריקה, התפרנס מציד – וזה משום שנמצאו עצמותיו בסמוך לעצמות של חיות שונות. דעה זו הוכרה כמוטעית: שיני האוסטרלופיטקוס, המצופות ציפוי אמאייל עבה אופייניות לצמחונים. ואם נמצאו עצמות של חיות מעורבות עם עצמות יצורים דמויי־אדם – הרי לא אלה היו האוכלים. הם שימשו מזון לחיות־טרף...

נראה כי המעבר לאכילת בשר לא היה חד־פעמי, כי אם התבצע במקומות שונים בתקופות שונות. מסתבר כי קופי שימפנזה של היום אינם בוחלים בחיות קטנות – לטאות, גוזלים, חרקים, כשאלה מזדמנים להם. אך אלה אינם מהווים אלא אחוז אחד ממזונם. יש להניח, כי עם המעבר לחיים בערבה הרחיקו יצורים דמויי־אדם, שהלכו על שתיים, בחיפוש אחר פירות ושורשים נדירים יחסית במרחבי הערבה, וודאי, הירבו גם לאכול מזון לא־צמחוני – כשזה הזדמן להם – ונראה, כי מדובר בעיקר בנבלות. הוכחות ראשונות לציד מאורגן נמצאו מלפני 500 אלף שנה. נראה, כי "האדם הזקוף" בעל הכוח הפיזי הגדול יותר ובעל מוח מפותח יותר החל לצוד חיות. מה עוד שגילוי האש הקל עליו את אכילת הבשר, ואף להעתיק את מקום מגוריו לארצות צפוניות, בהם הפירות אינם בשפע.

תותחים אלקטרומגנטיים

מאז הומצא אבק השריפה, מבוסס הנשק – על גורמים כימיים. החשמל, שבלעדיו אין כלל לתאר חברה מודרנית – תפקידו במערכת הנשק במקרה הטוב ביותר – משני.

אך משקל פגזי תותחים אינו מסוגל לעבור תחום של 100 ק"ג, בגלל לחץ הגאזים על הקנה – ומהירות הקליע המוגבלת לשני ק"מ/שניה: מכאן, שאי אפשר להשתמש בתותחים לשיגור פגזים אל הירח (כפי שתיאר כומנו ז'ול וורן באחד מסיפוריו): כדי להינתק מן הארץ, דרושה מהירות מינימלית של 11 ק"מ/שניה.

הטילים משוחררים לכאורה ממגבלות אלו – כל עוד הם מסוגלים ליצור את הגזים, שדוחפים אותם קדימה. אך משלמים על כך מחיר כבד – ההכרח לשאת "משקל־מת" של דלק עמם – ועומסו עלול להיות גדול פי מאה מזה של המטען המועיל. הלייזרים אינם יעילים לפעולה באטמוספירה, משום העיוותים במסלוליהם הנגרמים על ידי ענני אבק ומערבולות, ובליעתם על ידי הרטיבות. לייזרי־רנטגן, "האומנתיים" מחייבים להפעלתם – שימוש בפצצות מימן דבר שספק אם יכול להחשב כיתרון... בתנאים אלה, הפנו יוזמי "ההגנה האסטרטגית" את מאמצי הפיתוח לסוג נשק "בלתי שגרתי" אחר, שבפיתוחו עוסקות מספר מעבדות: התותחים האלקטרו־מגנטיים. ידיעה אלמנטרית בחוקי חשמל – מספקת כדי להבין את פעולת מיתקנים אלה. אלא שיישום עקרונות אלה לשפת מציאות נתקל במיכשולים, שקשה להתגבר עליהם: מכל מקום, מנהל "יוזמת ההגנה האסטרטגית" גנראל אברהמסון, הכריז לאחרונה, כי לאור הקיצוצים בתקציב "היוזמה" על ידי קונגרס ארה"ב, בוטלה העדיפות בפיתוח סוגי נשק, "פרובלמטיים" ובכלל זה של נשק אלקטרו־מגנטי.

עוד בשנות השבעים הוחל בניסויים באחד מסוג נשק זה – "תותח הפסים" ודווקא באוסטרליה.

עקרונית "תותח זה פשוט ביותר: הוא מורכב משני פסי נחושת וביניהם מחליק קליע – אף הוא מתכתי: כאשר מעבירים זרם חשמל בתוך המערכת, הדומה לאות "ח" סביב הפסים נוצר שדה מגנטי, שעוצמתו נקבעת על ידי עוצמת הזרם: הזרם בתוך הקליע – אנכי לשדה זה – לפי חוק שנקבע בשעתו על ידי לורנץ – ינוע הקליע אנכית לכיוון הזרם בתוכו – דהיינו, לאורך הפסים והחוצה.

ניסוי ראשון של תותח־פסים, נרחב נעשה באוסטרליה בתחילת שנות ה־70. על ידי האוניברסיטה האוסטרלית הלאומית: לצורך זה, השתמשו בגנרטור, ששימש לניסויים גרעיניים והמסוגל לספק זרם בעוצמה של מיליון וחצי אמפר. התותח אמנם העיף קליע, במהירות של 6 ק"מ/שניה – אך רק למרחק של 5 מטרים. משקלו של "הקליע" היה 3 גראמים בלבד...

אחת הבעיות שבהן נתקלו מפעילי תותח־הפסים הוא כוח הדחיה הקיים בין מוליכים שבהם זורם זרם חשמלי בכיוונים הפוכים, הפסדי אנרגיה בתוך הפסים והנמצאים ביחס ישר ברבוע לעוצמת הזרם, והצורך לבנות תותחים ארוכים מאוד.

והרי לפי התוכנית המקורית של "יוזמה האסטרטגית", אמורים היו תותחי־פסים להיות מוצבים על גבי משטחים־מעופפים, וקולעים למרחקים עד אלף ק"מ...

דגם אחר של תותח־אלקטרומגנטי הנו "תותח סלילים", זה מסובך קצת יותר; פיתוחו נעשה במכון הטכנולוגי של מסאצ'וסטס. "התותח" מורכב מסלילים נייחים, בהם עובר זרם. סלילים אחרים מצויים על גבי קליע בצורת גליל, ונזונים בזרם חשמלי על ידי פסים מובילים, באמצעות "מברשות". נעות. כל אחד מהסלילים יוצר שדה מגנטי. פעולת גומלין עם הסליל של הקליע פועל לדחיתו לאורך "התותח". כאן הקליע פוגש בסליל שני, ששדהו מושכו – וכך הוא מתקדם לאורך "התותח" באוספו תאוצה. הקושי העיקרי שבתותח "סלילים" זה בצורך לקיים מערכת מיתוג הדואגת להחלפת כיוון הזרם בסלילים בעיתוי נכון.

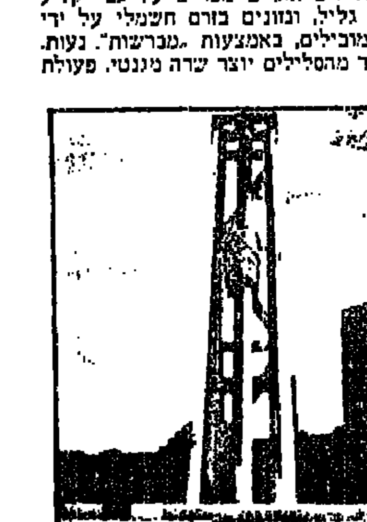

המהירות הגדולה ביותר שהושגה על ידי הקבוצה (למרחק קצר) היתה 4 ק"מ/שניה. היום עובדות על הפרויקט מעבדות שונות, וכן מפעל פרטי.

המיטען הכבד ביותר שנורה עד עתה בתותח פסים היה 330 גראם במהירות של 4.5 ק"מ/שניה, אך זה בתנאי מעבדה ולמרחק קצר.

נראה לפיכך, כי אין לצפות להפעלת "תותחים אלקטרו־מגנטיים בקרוב, מכאן ההחלטה "היוזמה האסטרטגית" שלא לתת עדיפות למחקר זה – ופירוש הדבר קיצוץ תקציבי מחקר.

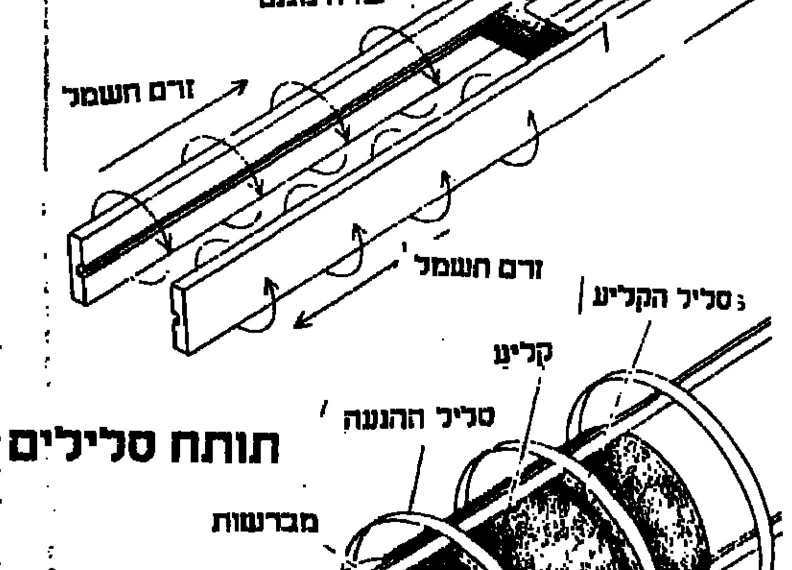

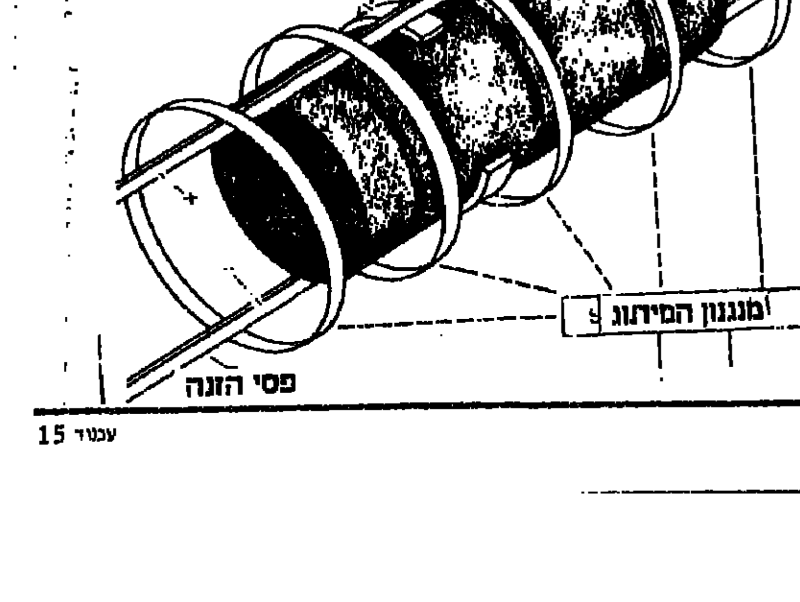

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

08.15 תלמוד: שניים אוחזין. 08.40 מסך לספרות (יסודי) — משל ושירה: הרוח הצפונית והשמש. 09.00 אנגלית ו'. 09.20 השעה שלנו: בגדי המלך החדשים. 10.10 אנגלית ו'. 10.30 הגיל הרך — פרפר נחמד. 11.00 חשבון ה': חיבור בשברים. 11.15 צרפתית. 11.30 גיאוגרפיה ה'־ז': כפר דייגים בגאנה. 12.00 כפרות ועל יסודי: בוץ הגעירשת. 12.25 אנגלית ט'. 13.00 אנגלית י'. 14.00 גם אנו שופטים — טרנזיסטור: נער החוזר למוכב בונה לעצמו רדיו טרנזיסטור. 14.15 סלם ותעלם — למין אלענה. 14.40 רו"ח מרעי ירה. נסט — בסיס שני חלקים. 15.00 מוריי פרחיה — ריקוד של פסנתרן: הפסנתרן היהודי הצעיר, מוריי פרחיה, מספר על הקאריירה המוסיקלית שלו. 16.00 רחוב סומסום — נוסעים: היום רחוב סומסום על גלגלים. רוצים לנסוע אבל יש מעצורים. איך אפשר לדעת מה השעה באמצע הלילה? לאריק יש דרך מקורית לברר זאת. 16.30 תיבה 2 — פרק ד'. 17.00 ערב חדש — מנחה: דן מרגלית. 17.30 „ילדי הפלא" — סידרה. פרק אחרון: „מה תאכלוה" וזו נוכלים מנסים לשדוד חפץ אמנותי עתיק ובו־ערך מן המוזיאון. ילדי הפלא מסכלים את המזימה. 18.20 „יש לי סיפור": „מעשה בעופר איילים" — מאת ע. הלל. מוטי ברכאן קורא. בהשתתפות פבלו אריאל. 18.32 „ניגון מעולם אחר" יום הפרק: „עץ הרוע" (ערבית). 19.00 יומן השבוע (ערבית). 20.02 „להיט בראש" — מצעד להיטים עבריים על־פי המצעדים של רשת גימל וגלי צה"ל, משולבים בו גם מזמנים מלהיטי חו"ל, והוא מצולם בהשתתפות קהל. 21.00 מבט לחדשות ומוסף „שער ראשון". 21.45 „היער ירוקה" — תולדות היער החדש בישראל. סרט תעודה המקשר בין עבר, הווה ועתיד. בכל הקשר ביער ובחורש בארץ. 22.20 „משחק הבגידה" — מותחן אנגלי בהמשכים. בן 3 פרקים. 23.20 „מה השאלה?" — תכנית שבועית. 24.00 חדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 „צלילי בוקר". 07.07 „בוקר טוב": שופן: אמפרומפטו. שופן: רונדו קונצרטי על נושאים מתוך „רוברט השטן". 07.30 שחרית מוסיקלית: פגניני: „בלט כפרי", וריאציות על נושא קומי לכנור ותז'; מוצרט: „זוגות". מוסיקה לבלט: מוצרט: אריה קונצרטית מתוך „אנדרומדה"; וובר: „קטע קונצרטי", בפה מינור, לפסנתר ותז'; מנדלסון: שמיניה אופ' 20, במי במול מג'ור. 09.30 „קונצרט בוקר": מאהלר: „אגדת היער" מתוך „השיר המקונן"; צ'ייקובסקי: שלישיה בלה מינור, לפסנתר כנור וצ'לו; גלופי: סונטה ברו מג'ור; טלמן: רביעיה ברה מינור, לחלילית, 2 חלילים וקונטינואו; סטנלי: סויטה ברה מג'ור, לחצוצרה וכלי־קשת; הנדל: סויטה בפה מג'ור, מתוך „מוסיקה על פני המים". 11.57 „מגישים שיר". 12.05 „אמנים באולפן": שושנה בדן־פסנתר: באך: פרטיטה מס' 2, בדו מינור; שופן: נוקטורן, מזורקה, פנטסיה־אימפרומפטו; פרוקופייב: סונטה מס' 2, ברה מינור. 13.00 „קונצרט צהריים": שוברט: קטע בינויים בסי במול מג'ור מתוך „רוזמונדה"; מוצרט: קונצ'רטו לפסנתר ק' 466; סן־סנס: קטע קונצרטי בסול מג'ור לכנור ותז'; וולטון: קונצ'רטו לויולה ותז'; בטהובן: סימפוניה מס' 7. 15.00 „מילון מוסיקלי". 15.05 „בין חברים": „אגדות במוסיקה". דליוס: „אונטיר" (היה היתה גרינג). דינוגר יורספלד; גריג: מתקופת הולברג; הלברסן: כניסת הבויארים; אלגר: קוקיין. 16.00 „קונצרט מנחה": בורודין: בערבות אסיה התיכונה; בוסקוביץ': שרשרת הזהב, סויטה על פי שירי עם יהודיים; רחמנינוב: סויטה מס' 2 לשני פסנתרים; ראבל: ואלסים אציליים וסנטימנטליים; סן־סנס: קונצ'רטו מס' 1, בלה מינור, לצ'לו ותז'; בורודין: סימפוניה מס' 1, במי במול מג'ור; ברהמס: מוטט „למה יתן לעמל אור". 18.30 „מוסיקה ליום ראשון": באך: קנטטה מס' 111; שוברט: מיסה ברו מג'ור; מנוטי: מיסה. 20.05 „ערב טוב". טלמן: קונצ'רטו בסול מינור, לחלילית אלט, כלי־קשת; ויואלדי: קונצ'רטו ברו מג'ור לשתי חצוצרות, כלי־קשת. 20.27 „מגישים שיר". 20.30 „הדים מימי המוסיקה הקאמרית בגליל־העליון 1985". דבוז'אק: בגטלות; פרטוש: קונצ'רטינו לרביעיית כלי־קשת; רוסיני: סונטה לכלי־קשת; שוברט: שלישיה לפסנתר, כנור וצ'לו, בסי במול מג'ור. 22.25 „מילון מוסיקלי". 22.30 „מסורות מוסיקליות בארץ": תפילת הלילה והשחר של חג יוחנן הקדוש בכנסיה היוונית־האורתודוכסית. 23.00 „מוסיקה מן העבר הרחוק".

רשת א'

07.30 „הין שירים" — פזמונים ישנים. 08.08 „חוגה", עם בני הגרל. 09.05 „השיר לא תם" — שירים עבריים. 09.30 „מפגש" — מגוון בשידור חי. 10.30 „רדיו קל". 11.10 השידור היומי לבתיה"ס: ספור וצליל. 11.30 „השכלה ודעת לכל": צרפתית למתחילים. 12.05 „שיר ופזמון". 14.05 „לגן ולבית ולכל המתעניין" — תכניות לילדים: א) „שירים הם חברים של ספורים"; והפעם: „בר ווטא ועץ התפוחים", מאת אודית רז; ב) „הנסיך הקטן", מאת אנטואן סנט־אקזופרי; ג) „לקראת שידור". 14.45 „לילדים הגדולים": „חתול בשק" — ילקוט כל־בו. 15.30 „עולם המדע". 15.35 „ספר חדש". 16.05 „השבוע שלי" עם יוסף לפיד. 17.12 „מגישים שיר". 17.20 „האוניברסיטה הפתוחה": „ארץ־ישראל בתקופה הצלבנית", פרופ' דוד איילון. 18.06 „מנחת ערב".

מישדר יומי 18.05 „מחשבת ישראל". 19.30 „שידורים לעולים". 22.05 „תפוח ועץ" — תכנית על הקשר בין הורים לילדיהם.

רשת ב'

08.05 „סעו לשלום". 09.05 „ביקור בית", עם רבקה מיכאלי. 10.10 „כל צבעי הקשת" — מגוון יומי. 12.10 „גל פתוח" — חדשות ופזמונים. 13.00 „בחצי היום". 14.06 „יש עניין", עם גבי גזית. 16.10 „סעו לשלום". מנחה: גדעון הוד. 16.05 „שירים ושעורים" — בעריכת יעל בן־יהודה. 17.10 „יומן כלכלה". 17.30 „על מספרים ואנשים" — מגוון המשק והחברה. 18.06 „מסיבת עתונאים" — עורך ומנחה: יצחק גולן. 18.45 היום בספורט. 19.00 „היום הזה". 19.35 „עם ישראל" — מוסף לענינים יהודיים בעולם. 20.05 „אומר בשבחין" — ככשקתך לפיוטים ופרקי חזנות ספרדיים. 22.05 „תזמורות כלי־נשיפה", והפעם: תזמורת משטרת ישראל תחת שרביטם של אריה זמאנו ומנשה לבקירו. 23.05 „צלצול שלישי" — שבועון לאומנויות בשידור חי.

רשת ג'

14.06 „לי ולך" — שיר וברכה. 15.05 „חדש, חדיש, ומחודש" — עם שוש עטרי. 16.05 „מוסיקה לעניין". 17.05 „הצגה יומית", עם אורלי טורג. 18.06 „מצעד הפזמונים הלועזיים". 21.05 „ארום עתיק" — שירים שלא נס ליחם, עם מרים אלון. 23.05 „הלילה הוא שירים".

גלי צה"ל

06.00 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 06.10 צלילי בוקר — שירים עבריים. 06.30 אוניברסיטה משודרת: השמש והיקום. מרצה: פרופ' ארנון דר. 07.07 שבע אפס שבע, עם מיכאל דק. 08.05 בוקר טוב — שעת אקטואליה יומית. 09.05 נכון לעכשיו, עם רפי רשף. 11.05 טעם של פעם, עם אורלי יניב. 12.05 להיט לתאבון. 13.05 בסגנון ישראלי, עם אלי ישראלי. 15.05 מה יש, עם ארז טל. 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שירים עבריים. 16.55 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 יומן גלי־צה"ל. 17.30 כוונת — מאגזין גלי־צה"ל לענייני צבא ובטחון. 17.50 יומן ספורט. 19.05 „רדיו במקום" עם דני קרפל. 20.05 „רחוק מן העין" שירי עמים. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת: השמש והיום (ש.ח). 22.05 על הדבש ועל העוקץ — שירים שהחבר'ה אוהבים. 23.05 „שעת ערבית" — צביקה שפירא משוחח עם הד"ר מרי משעה, גנקולוגיה (ש.ח). 00.05 ציפורי לילה נודדות, עם דני קרפל. 02.05 לא רוצים לישון. 05.05 צלילי בוקר.

קולנוע

תל־אביב

אסתר: תפילה למוות 4.30 — 7.15 — 9.30

אורלי: סוכנות למתאבדים
בית לסין: מי מפחד מהשכן ממול 23.15
בן־יהודה: חורה לעתיד 4.30, 7, 9.30
גת: הרבה ולא כלום
גורדון: בחר בי 4.10, 7.15, 9.30
דקל: לילות לבנים 7.00, 9.30
דרייב־אין:
גולאג 7.15, 9.30
מסיבת הסטס 12.00
הוד: רופא חולה אהבה
מוזיאון תל־אביב: נערה ונער 4.30, 7.15, 9.30
לימנר חדש: כבודו של פריצי 7.00, 9.30
פאר: מסע עסקים של אבא 4.15, 7, 9.30
סינמה 1: שושנת קהיר הסגולה
סינמה 2: אמדאוס 6.00, 9.00
פאריס: עד סוף הלילה
שבת 25.1 שבלול 12, 14, 16, 19.15, 21.30, 11.45
רב־חן:
חן 1: שנת הדרקון 4.15, 7, 9.40
חן 2: סיפורה של מארי 5.00, 7.20, 9.45
חן 3: ביה"ס לאסירים מתחילים 4.45, 7.20, 9.40
חן 4: הגונים 4.45, 1.30, 10.30, 7.20, 9.40
חן 5: רומן על בטוח 10.30, 1.30, 4.40, 7.20, 9.40
שחף: בשם כל בני ביתי 6.00, 9.00
תל־אביב: ערפדי החלל
תכלת: צייד הצבאים 6.00, 9.00
צוותא: נגוע+ במקום חלום 8.00

רמת־גן וגבעתיים

אואזיס: שנת הדרקון 6.50, 9.10
לילי: כבודו של פריצי 7.15, 9.30
ארמון: קומנדו 5.00, 7.15, 9.30
רב־גן:
גן 1: הרבה ולא כלום 4.30, 7.10, 9.40
גן 2: תלמידה מחשמלת 5, 7.30, 9.40
גן 3: בירדי 5.00, 7.20, 9.45
גן 4: סיפורה של מארי 5.00, 7.30, 9.40

ירושלים

אריסון: קומנדו 4.30, 7, 9
אורגעו: תפילה למוות 4.30, 7, 9.00
בית אגרון:
15.30 „סופרמן 3"
17.30 גברים במלכודת
19.30 בית החיות
21.15 הפרפר
בנייני האומה: מס העסקים של אבא 6.30, 9.00
כפיר: חורה לעתיד 4.30, 7, 9
חבירה: רופא חולה אהבה
ממרד: שושנת קהיר הסגולה 4.30, 7.00, 9.00
אורגעו: תפילה למוות 7.00, 9.15
מיטשל: הרבה ולא כלום 4.30, 7.00, 9.00; 6.30, 9.00

חיפה

ארמון: קומנדו 4.30, 6.45, 9.00
אורות: בשם כל בני ביתי 4, 6.45, 9.15
חן: מועדון הכותנה 4.00, 6.30, 9.00
עצמון: מטרה 4.30, 6.45, 9.00
פאר: תפילה למוות 4.30, 6.45, 9.00
קרן אור המחודש: שבלול 6, 9
רון: חורה לעתיד 4.00, 6.45, 9.00
אמפי: ערפדי החלל 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: בירדי 6.45, 9.15

נתניה

שרון: שנת הדרקון 7.00, 9.30
סטודיו: דאסטי ג'ימס 7.00, 9.15

חולון

סבוי: המלך דוד 4.30, 7.00, 9.30
מגדלור: שנת הדרקון 7.00, 9.30

בת־ים

עצמאות: ערפדי החלל 4.30, 7.15, 9.30

הרצליה

היכל: תרגיל למרגל מתחיל 4.30, 7.15, 9.30
מלון דניאל: אין ביום ראשון 7.15, 9.30

באר־שבע

חן: הכיבוי הגדול 7.15, 9.30

חדרה

חוף חדרה: מושלם 7.00, 9.15

תיאטרון

תיאטרון ישראל

הערב, יום א', 26.1

תיאטרון הבימה:
נמר חברבורות: 20.30
חפרדים: 20.30
רובינזון קרוזו — בימרתף: 20.30

התיאטרון הקאמרי
לינדסי קמפ ולהקתו
„חלום ליל קיץ"
טרומפלדור 1985 +
דיון בצוותא
קסטנר — ת' ירושלים

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום א', 26.1 בשעה 20.30
טרומפלדור 1985
לאחר ההצגה יתקיים דיון עם: סגן שר החוץ רוני מילוא, ח"כ יוסי שריד, פרופ' אבנר שאקי, ד"ר דוד אלכסנדר.
מנחה: מיכאל הנדלזלץ

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
בלפור — בלפור 90
חולון
אהרון־הופיין 52
ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28
נתניה
קופ"ח לאומית — רח' סמילנסקי 9
פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר
רמת־גן
השרון — שד' ירושלים 25
תל־אביב
לב העיר — אחד העם 69
קופ"ח כללית — אמסטרדם 7
חיפה
יבנה — אבן סינא 7
רחובות
כללית — בני משה

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה', שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

● הדסה ע"כ — ילדים, כירורגית, אורטופדית, עיניים, א.א.ג.
● שערי צדק — פנימית, נשים.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד החסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' ברקוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ג', טל' 523566, פתוחה מדי יום בימים, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל: 03־285822, 294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־261111
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־35516

סילוק מיטרדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 104.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'—ה' 20.00—08.00, בימי ו' 15.00—08.00. טלפונים: 03־433500, 03־433100.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, גבעתיים — טל' 781111. לוד/רמלה — טל' 08־221022. עפולה — טל' 065־93334.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לתל־אביב דרום:
בימים א'—ה': 7.30
בימי ו' וערבי חג: 7.30
לבני־ברק ולחיפה:
בימים א'—ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מתל־אביב לירושלים:
מת"א דרום בימים א'—ה': 16.00, מבני ברק 8:18
לחיפה: בימים א'—ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00
לנהריה: בימים א'—ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 15.00

מחיפה, בת־גלים:
לירושלים — א'—ו': 7.00
לתל־אביב — א'—ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30
מנהריה לחיפה ולתל־אביב:
6.35, 9.00, 10.40, 14.35, 16.35, 19.38
לירושלים 5.35

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
רעננה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה—1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה רעננה הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' רע/1/51 ד'" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי:
קביעת זכויות בניה. קביעת איחוד וחלוקה לפי פ' ז' לחוק. קביעת שטח ציבורי פתוח בינוי מערכת דרכים.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: ג' 6454 חלקות 18, 123, 124 וחלקי.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה.

תאריך: 19.1.1986
ד. שיש, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
רעננה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' רע/1/13/ה'" ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: ג' 6581 חלקות 156, 112, 111, 110 רחובות: אחווה. פרדס מעוטף. עיקרי הוראות שינוי התכנית: קביעת מרכיבי בניה וצורת הבינוי קביעת חזיתות מסחריות. מערכת דרכים. שטחים לצרכי ציבור, וקביעת זכות מעבר לצנרת תעול.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3237 התשמ"ה, עמ' 3172 ובעתון ערב חדשות מתאריך 21.7.85 ובעתון בוקר הצופה מתאריך 28.7.85 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף על המשמר מתאריך 23.7.85 בשפה העברית. שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הוועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
פתח־תקוה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח תקוה הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מפורטת מס' פת/12/1234" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: קביעת הוראות בניה באזור מגורים ב' כולל קירות משותפים. איחוד וחלוקה בהסכמה עפ"י הוראות פרק ג' סימן ז' לחוק. ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: ג' 6712 ח' 151, 144.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה.

תאריך: 2.1.1986
ד. שיש, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
רעננה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' רע/1/271", ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: ג' 7654 חלקות 78, 74, 73, 71, 82, 86, 100, 104, 105 רחובות: ההגנה, שמואל הנגיד, בן יוחאי. עיקרי הוראות שינוי התכנית: שנוי יעוד של אזור מגורים א' לאזור מגורים ב' רמה א'.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3215 התשמ"ה, עמ' 2721 ובעתון בוקר הצופה מתאריך 30.5.85 ובעתון ערב מעריב מתאריך 30.5.85 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף על המשמר מתאריך: 30.5.85 בשפה העברית. שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הוועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי עומר
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה עומר הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי תכנית מס' 41 לתכנית מפורטת 102/03/14 רח' פלפלון 29 עומר ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות התכנית: שינוי בקווי בנין צידי מערבי מ־3.0 מ' ל־2.0 מ' לאורך יזיר של 4.23 מ' בלבד. ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התוכנית כ־1 דונם גוש: 38558.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה.

א. שפירא, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
פתח־תקוה
הודעה בדבר אישור תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „שינוי תכנית מתאר מקומית פת/1239/4".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש: 6400 חלקות 109—276, 111—121, 407—408, רחובות: הרב הרצוג, תהלים, רבי עקיבא, הרב נולד.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: קביעת הוראות בינוי, תוספת בניה בבנייני מגורים בטול דרכים והרחבתן, קביעת שטחים לבניני ציבור, קביעת הוראות בינוי ואחוד חלקות.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 2981 התשמ"ד, עמ' 524 ובעתון בוקר „הצפה" מתאריך: 15.1.84 ובעיתון ערב „מעריב" מתאריך: 11.1.84 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף „על־המשמר" מתאריך 15.1.84 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הוועדה המחוזית, ביחד עם התשריטים המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי „טובים"
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „טובים" הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 4 לתכנית מפורטת 2/118/03/8 ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי:
שינוי יעוד חלק מחלקה „מאזור חקלאי" לאזור מגורים ב„ישוב חקלאי". ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
שטח התכנית: 18.500 מ"ר.
כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל ענין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הוועדה המקומית האמורה.

שלום דניאל — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

הוועידה ה־14 של הקיבוץ הארצי

מזכיר הקבה"א: המהלך שהתחלנו בו יכול להביא לשינוי בכיוון

שני המזכירים: חיים אורון ואפרים רוז (צילום: בועז לניר)

מאת אבי בניהו

„כשנדרשנו להתמודד עם מכלול השאלות, בחרנו, מתוך הכרעה, לצמצם את הדיון ולהתמקד בשאלת יחסי החבר, הקיבוץ והתנועה, ובנושא הערבות ההדדית והשיתופית הקיבוצית. בציר שתי השאלות הללו עשוי הקבה"א לעמוד במבחנים לא קלים בתקופה הקרובה. עלינו לדעת מהי נקודת האיזון הנכונה שהקבוץ צריך להמצא בה ב־1986" — אמר מזכיר הקבה"א חיים אורון (ג'ומס) בדבריו בוועידה.

איזון המשיך: „מהו האיזון בין ערבות הדדית לאוטונומיה של היחיד; מהו האיזון בין תנועה למפלגה? מתריסים כלפינו „שתי־פסנר" זמן נוח בתקופה כלכלית קשה לעסוק בתנועה, תקופה של מצוקת הקבוצים. אולם גם בתקופה שהיתה תחושה שאין דבר יציב יותר מאשר קבוץ, עלה כבר הנושא הזה על הפרק. לא ניתן לקיים רמת ערבות הדדית כפי שהיתה בעבר, היא תצטרך להיות גדולה יותר".

שאלות היסוד

ג'ומס, שאינו מוכר דווקא כשל נאומיו, נשא הפעם נאום ממוקד ומרתק על שאלות היסוד שבפניהם עומד הקבוץ הארצי. הוא עמד על הצורך לחזק ולבצר את השותפות בקבוץ בכל התחומים, תוך בירור מקיף וחיפוש משותף. „בכוח מה תתקיים הערבות הזו? קיים מתח מתמיד בין הנושא של האוטונומיה לבין הערבות: הדרך היחידה להתגבר היא בנורמות ובשותפות. אם לא תהיה הזדהות אצל החלש והחזק, יווצרו יחסי תלות שאינם בריאים עבורנו" אמר ג'ומס.

ציפייה למפנה

מזכיר הקבוץ הארצי נידרש בדבריו גם לנושא השותפות הפוליטית: „בהסכמה מרחיקת לכת החלטנו לא לשבת בממשלת האחדות ולפרק את המערך. ישנו ריכוז בקבה"א על מקומה ותקופתה של השותפות הפוליטית. לא נוכל לזוז מכלי להגדיר מחדש עמדה בנושא זה. החברה הישראלית זקוקה היום לקבוץ. התרחקנו מעט מהחברה. אנו חיים כיום בקבוץ שיש נגדו מרכיבים של עויינות: לזרם השוה"צ בציונות יש שליחות יחודית. המהלך שהתחלנו בו יכול להביא לשינוי בכיוון. מצפים לכך בקבוצים וגם במעגלים הקרובים לנו. איני יודע כמה סנוניות מביאות את האביב אולם אני חש שיש ציפיה למפנה בדורות השונים בתנועה" סיים ג'ומס את דבריו.

ועידת הווידאו

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

הוועידה ה־14 היתה „ועידת הווידאו". בכל פינה ובכל אולם ניצבים ענקיים ומקלטי טלוויזיה ב־2 ערוצי שידור. צוות של 4 אנשי מקצוע עמלו במשך חודשיים על הכנת לוח מישדרים, הפקות, ראיונות והכנה טכנית. בוועידה עצמה נרתמו לעסק 13 צלמים, אנשי קול, טכנאים, מנהלי אולפן ועוד. הצוות שידר 1200 דקות בשידור חי מן המליאה, המסדרונות, המזנונים והמידשאות. הופקו 4 מגזינים של „הגשה עצמית" — יומן הקיבוץ הארצי; שודרו 110 סרטים שהוכנו ע"י צוותי ווידאו של הקיבוצים ועוד 8 כתבות שנה שצולמו בוועידה. ב־1400 שעות השידור נעזרו אנשי הווידאו ב־7 מצלמות, 1400 ואט פנסים, ולמעלה מקילומטר של כבלים למיניהם.

ועידה של חילוף דורות?

בועידה ה־14 בלטו הצעירים. פנים לא מוכרות בנוף התנועתי של כנסים וועידות. הצעירים, בדרך כלל ביישנים יותר מהוותיקים, החליטו הפעם לנסות ולהטביע חותם על התנועה ופועלה בנושאים שעל סדר־היום. היו התארגנויות שונות לקראת הוועידה והתעוררות בקיבוצים. מידי ערב כונסו „הצעירים והצעירים ברוחם", כפי שהגדירו זאת בשיחה אל תוך הלילה. שיחות נפש שנסובה בדרך־כלל על מה רוצים, איך רוצים וכיצד, להפוך נאומים ומאמרים לפעילות בשטח. חלק מהדוברים הצעירים מרוכז הוועידה זכו להערכה רבה של השומעים על הדברים שבאו מן הלב על מצוקה מסוימת ועל רצון עז לעשות ולעשות.

גם השומר־הצעיר היה נוכח בשלושת ימי הוועידה. ההנהגה הראשית והמדריכים מנסים לברר תחומי פעולה לשמוע הצעות והערות והעיקר לרתום צעירים לעשייה התנועתית. גם בוועד הפועל החדש יש הפעם יותר צעירים. „קשה לומר בתום ועידה זו שהצעירים לוקחים את המושכות בתנועה. אולם מדובר בהתעוררות רצינית בדרך לוועידה ובמהלכה. „המבחן בעשיה" אמר אמש עלי דור, רכז החטיבה הצעירה בקבוץ הארצי.

אבי בניהו

ח"כ גרנות משבח התלכדות הוועידה סביב מפ"ם

מאת כתבנו

מזכ"ל מפ"ם אלעזר גרנות הביע אמש שביעות רצון מרובה מן העובדה שבמהלך שלושת ימי הוועידה של הקיבוץ הארצי התלכדה התנועה סביב מפ"ם כמסגרת פוליטית המאחדת והמביאה לידי ביטוי את הקיבוץ הארצי.

„הדבר בא לידי ביטוי לא רק בדבריהם של החברים אלא בעיקר בהתלכדותם ובפעילות של ממש, כמו ביטויי הסולידריות עם השובתים ב„מספנות ישראל". משמח הדבר שאת האווירה המלכדת הזו הובילו בעיקר הצעירים בוועידה ה־14" אמר גרנות.

● „בית־החברה", בית הורים מודרני שהוקם על־ידי ויצ"ו במרכזה של תל־אביב, ייחנך במעמד שר־הבריאות, מרדכי גור, וסגן ראש עיריית תל־אביב, יגאל גריפל.

● 4000 תווי חניה אזוריים חולקו עד היום על־ידי עיריית תל־אביב יפו. היום העמוס ביותר מבחינת חלוקת התווים הינו יום שישי — יום שבו חלק מהאוכלוסיה בתל־אביב אינו עובד.

החלטות הוועידה

מאת י. גלילי, כתב „על המשמר"

הצעות החלטה לוועידה, שהוגשו במרוכז ונשלחו לכל הצירים, נדונו בקיבוצים, בחוגי דיון של הוועידה, בוועדת הניסוחים ובשעת קבלתן בהצבעה. ההחלטות נוגעות לשלושה תחומים ששימשו נושאים לדיון ועמדו על סדר יומה של הוועידה: 1. המאבק על ישראל דמוקרטית 2. החבר, הקיבוץ, התנועה 3. הצעות הוועידה למבנה ארגוני של הקבוץ הארצי, שרוכזו ייבחנו בישיבת הוועד הפועל הקרוב לאחר הוועידה.

● במבוא למאבק על ישראל דמוקרטית נאמר: „התעצמותה של גזענות לאומנית־פונדמנטליסטית אנטי־ציונית בארץ, שוב איננה חלום בלהות רחוק, אלא סכנה ממשית ומיידית המאיימת על חיינו. בסעיף זה הוחלט: „הקבוץ הארצי כחלק ממפ"ם, יתייצב כחלוץ במאבק הפעיל נגד הגזענות ובעד השלום, יחד עם גופים תנועתיים ופוליטיים נוספים לכינונה של חברה ציונית סוציאליסטית חופשית ומתקדמת, חברה המבטיחה קיום משטר דמוקרטי, המקפח דו־קיום יהודי־ערבי. שותפות במישור העבודה — והבנה במרקם היחסים בין חילוניים לדתיים. הוחלט כי בתחום החינוכי ייערכו ניסויים משותפים של כיתות ובתי־ספר עם תלמידים מכוונן על יסוד אמנה משותפת לחינוך בערכי תנועת העבודה.

● במאמץ לביטול הניכור, הזרות וההסתייגות שבין הקבוץ וסביבתו הוחלט: יועמקו הקשרים בין הקיבוצים ומפעלים בקבוץ ובשכונות האזורית והעירונית, אשר יאפשרו לחברי הקבוץ הכרות מחודשת עם עובדים שכירים על מקצועותיהם, וועדי עובדים ומנהלים. קשרים אלה יביאו לחיזוק ההכרה בקרב עובדים מחוץ לקבוץ, שגם חברי הקבוץ עובדים כמו ידיהם לקיומם ולרווחתם, על פי כושר הייצור הקבוצי. תקויים השתתפות פעילה במאבקים ארגוניים ופוליטיים של ההסתדרויות ארציות ואזוריות למורים לגננות, אחים ואחיות, ולאנשי מקצועות אחרים. להגברת הזיקה והקשר בין הקבוץ וסביבתו, הוועידה החליטה לסכם את עוצמת המפעלים האזוריים תוך פרק זמן של 6 חודשים במועצה מיוחדת.

● בתחום הפוליטי הוחלט על הקמת סדנאות לגיבוש מנהיגות. שנת התנסות של צעירי הקבוץ והחברה הישראלית לתפקידים חינוכיים, חברתיים, פוליטיים והתיישבותיים במסגרת ח"צ הקבוץ הארצי, הדור הצעיר במפ"ם והשומר הצעיר. תערך פעילות משפחות מהקבוץ־הארצי בעיירות פיתוח, לשם הדוק הקשרים עימן. כל קבוץ יקבע לעצמו תוכנית פעולה ממשית במסגרת ההצעות וההחלטות של מוסדות התנועה באזור. בכל קבוץ יקום הוועד אשר יכלול את מרכז הצוות, המזכיר, הפ"ס, נציג המגזר החינוכי, נציג הח"צ, מרכז התרבות ומרכז הוועדה הפוליטית אשר יהיה אחראי להערכות הקבוץ ולפעילותו הכוללת.

● בסעיף החבר, הקיבוץ התנועה, נאמר כי השותפות הרעיונית הינה שותפות בין שותפים פעילים הקובעים יחדיו את הדרך הרעיונית ואורחות החברה של התנועה. שותפות ערכית הינה בסיס הכרחי לקיומו של הקבוץ והתנועה. הזדהות החבר עם קיבוצו הוא תנאי הכרחי לשלמות החיים הקיבוציים. השותפות הרעיונית התנועתית — היא מיסודות הקיום של הקבוץ.

● בנושא הפעילות הרעיונית פוליטית הוחלט כי חתירה מתמדת לאחדות פוליטית מפלגתית, היא תנאי הכרחי לקיום דרכם ושליחותם של קבוצי השומר־הצעיר, ביטוייה של אחדות זו היא בהשתייכות למפ"ם. הוועידה רואה צורך דחוף בהכנסת שינויים יסודיים במבנה ובפעילות המפעלים האזוריים במגמה: לצמצום היקף המפעלים האזוריים ע"י העברת מפעלים עתירי עבודה שכירה לבעלות אחרת. הוועידה רואה בחיוב את המהלכים שננקטו לאחרונה ע"י ברית התנועה הקבוצית בתחום. הוועידה מטילה על מזכירות הקבוץ הארצי להגיש תוך שישה חודשים הצעות מפורטות לביצוע ויישום ההחלטות בנושא המפעלים האזוריים.

● לקראת 1987, במלאות 60 שנה לקבוץ הארצי, החליטה הוועידה לקיים בירורים מבחינת דרכה האידיאולוגית של התנועה, בקביעת קווי הפעולה בתחומי התשתית הקבוצית־החברתית־חינוכית והכלכלית־טכנולוגית בתחומי הקבוץ, הציונות והסוציאליזם, ודרכנו לשלום ואהבת העמים ולגיבוש אמנת הקבוץ הארצי לעתיד.

● בנושא הערבות ההדדית נאמר כי תהליכים רבים, פנים קבוציים, בתחומי החברה והכלכלה, בעקבות המשבר הכלכלי הפוקד את המדינה, הביא להגברת פערים בין קבוצים. על מוסדות התנועה לפעול נגד מגמה זו ע"י קביעתן וקיומן של נורמות משותפות ביחס למבנה המשק, לתוכניות פיתוח, ולמדיניות כלכלית פיננסית משותפת. הוועידה קיבלה פה אחד את הצעת קבוץ כפר־מנחם נגד כל פעילות בתחום ההון הספקולטיבי. יישמרו הנורמות התנועתיות המוסכמות, המתנות את ההשתייכות התנועתית ואת ההסתייעות במערכת הערבות ההדדית בלבד. הדבר מחייב את הקבוץ בעל היכולת הכלכלית ואת הקבוץ הנזקק לעזרה גם יחד.

● בנושא החטיבה הצעירה נקבע כי ייווצרו אפיקי פעולה ברמות קבוץ — אזור — תנועה. הקבוצים יחולקו לחמישה אזורים שירוכזו ע"י איש ח"צ. תפקידיו יהיו הקמת מזכירות אזורית, ליווי הח"צ בקבוצים, גיוס ש.ש. תקשורת ושתוף פעולה עם גורמים אחרים הפועלים בשטח.

סיפורו של חוג

הדיונים בוועידה נערכים בדרך כלל במסגרת חוגים. דבר זה מאפשר השתתפות מירבית של הצירים לומר את דברם. ליוויתי את אחד החוגים בנושא „המאבק על ישראל דמוקרטית" בו השתתפו כ־30 חברים. הדיונים בחוג, בהנחייתו של מרטין בן־מורה, מקיבוץ נירים, נסובו על סכנת הגזענות הלאומנית־דתית, המאיימת על חיינו, ועל הדרכים להאבק בה.

מנחם בן שלום (רשפים) החי כיום בקומונה העירונית „בראשית" בירושלים, הצביע על נסיון סוציאליסטי חדשני כדוגמת הקיבוץ „בראשית" — כאחת הדרכים לפעולה במסגרת ארצית, אזורית או שכונתית. הוא טען שהתנועה הסוציאליסטית בארץ נידחקה לפינה ויש שכבות בעם הטוענות שאנחנו אוהבים את הערבים ושונאים אותם (כמיטב ההסתה של הימין נגדנו). אחד הגורמים, המלבה שנאה אלינו, הם המפעלים האזוריים ולכן עלינו להציע לתנועה האחות (תק"ם) לשתף עובדים במפעלים האזוריים שיתוף מלא.

דור (יסעור), הציע לקיים שרות אזורי לפעולה משותפת במישור ההסתדרותי ובשיתוף עם גורמים נוספים כגון: תק"ם, מושבים, מועצות פועלים, מועצות אזוריות, כפרים ערביים שכנים, צעירים ונוער, כדי לטפח יחסי שכנות טובה עם שכנינו בערים, בעיירות הפיתוח ובשכונות.

פעולה ולא דברת

יהושע רוז (שובל) ניתרעם על הדברת המרובה התלושה מן המציאות. לדידו, המאבק לדמוקרטיה, לשלום ונגד הכיבוש, מחייב פעולה במסגרות רחבות ככל האפשר.

יונה גולן (משמר העמק) אומרת: „מדברים הרבה על מעורבות בחוץ. השאלה היא איך אנחנו מערבים את החברים בפנים. המעורבות בחברה נחוצה לנו. אבל המפעלים האזוריים נראים בפני שדם נראית. כי לו רצינו היו נראים אחרת. ההחלטות הן דבר משני. השאלה היא איך ועל ידי מי נפנים את הדברים לכלל החברים".

חגי הלוי ורנית השופטי רכזי ההנהגה הראשית של השומר־הצעיר אומר: „תורת הממלכתיות הביאה אותנו לעברי פי־פחת. אנחנו עומדים נגד חזית רחבה של לאומנים דתיים ועלינו להוליך את הבנים לאפיקי פעילות בכל השטחים. לצערנו מתייצבות מזכירויות הקיבוצים נגד יציאת צעירים לשליחויות בתנועה. אחת הדרכים למעורבותנו בסביבה היא איתור קינים עירוניים ע"י הקיבוצים".

נמרוד (עידים) מציע שהקיבוץ הארצי יכריז אפשרויות של בניית קיבוצים אחרים. מקבילים לקיבוצי הקיבוץ־הארצי ישוו זכויות להם.

צעד ראשון

ארז (עין־השופט) אומר: אם לא נשנה את הגישה שלנו לסובבים אותנו ולא נמצא דרך נאותה למעורבות בחברה, לא נצליח. אנחנו זקוקים לחברה הסובבת אותנו יותר מאשר החברה זקוקה לנו.

לובה (עין השופט): „בנינו קיבוצים מוצלחים אבל הסתגרנו. כי לו עשינו צעד ראשון בכיוון שאנו רוצים לעשות כיום, היינו כיום רואים תוצאות חיוביות. כיום אני אופטימית יותר. בכיוון שאנו צועדים צעד ראשון. עלינו לעזור לצעירים שלנו כדי שיוכלו לעזור לעצמם ולצעירים אחרים".

דודו (רביבים): השאלה היא כיצד להביא את החברים לתוך המערכת התנועתית ואיך לנהוג כדי להיות יותר פתוחים להחברה הסובבת אותנו.

מרטין (נירים): „החיים לא מתנהלים מעצמם. עלינו לטפח תודעה היסטורית הכרעות ומעשים ולהתמודד על נפש הוותיקים והצעירים כאחת. המדובר הוא לא קיבוץ וחברה ישראלית. המדובר היא בנו. גם אנחנו חברה ישראלית. צריכה להיות הקרנה דמוקרטית המוצגת ופנימית". הוא מציע להקים קיבוצים עירוניים.

מסר כפול מבלבל

שלבה (שריד): מידי פעם מפריחים מיכנאות ובינתיים הוקמו מפעלים אזוריים. יש המציעים למכור אותם. אבל לדעתי רצוי להשאיר את המפעלים כדי שישמשו מנוף להגשמת הרעיונות הסוציאליסטיים שאנו דוגלים בהם.

חוסי (רבדים): המציאות מישחקת תפקיד רציני. בחיים אין מקום למסר כפול. המסר הכפול מבלבל. אנחנו מופיעים בעיני שכבות מקופחות בדמויות של קצין, בוס, מדריך. בשעה שהשכבות האלה מסוגלות כיום להוציא מתוכם כוחות הדרכה והנהגה משלהם.

רחל (שריד) מציעה שהקיבוץ־הארצי יתחיל לארגן פעילויות במסגרות אזוריות לרבות חינוך הילדים בבתי־ספר אזוריים. אסתר (רשפים) גם היא בדעה שצריך להיפתח לחינוך במסגרת קהילתית בעיירה שכנה.

יהודה (להבות־חביבה) מוכן לברך על כל צעד שייעשה לפתרון מעשי בהסדרת הבעיות במפעלים האזוריים. כן הוא מציע להקים קינים שומריים מעורבים מבני קיבוצים וחניכים עירוניים.

יוסי סער (געש) אומר: „על הוועידה ה־14 להטביע חותם חזק בשני נושאים. א. פתיחת מערכת החינוך שלנו, החל מגיל הגן לקראת המערכת הסובבת, כדי להשפיע ברוח ערכי תנועת העבודה. ב. בתחום החברתי על הוועידה לתת לגיטימציה לניסיונות חברתיים קיבוציים שונים בתוך הקיבוץ, ושל הקיבוץ בחברה הישראלית. עד כה התנועה היססה במתן לגיטימציה מלאה לניסיונות אלה. אם הלגיטימציה תינתן, תהיה זו תנופה חזקה. מרעננת ומחדשת".

סיפורו של חוג. המבחן יהיה כמובן בעשייה וביישום ההחלטות.

יוסף גילת

„טנא הפקות"

אמנים ואומנים בקיבוץ הארצי, עוצמה תנועתית. סיפור בפני עצמו.
אבי בניהו

רוחמה רז — בערב האמנים
(צילום: ויקי כהן)

זו כבר מסורת. בקיבוץ הארצי, במפ"ם ובשומר הצעיר, כבר לא מתחבטים את מי להזמין על מנת להרים ערב תרבות מרכזי בכינוס גדול. משה טנא מגת הוא כבר מושג בתנועה. „טנא הפקות", כמו שמכנים אותו בציבור התנועתי, היה גם הרוח החיה בשני ערבי התרבות של הוועידה ה־14.

טנא, שהוא בדרך כלל שחקן בימת הקיבוץ, עמד הפעם מאחורי הקלעים והיה מופקד על התאורה, ההגברה והרצף. מתרגש כאילו זה המופע הראשון שבאחריותו.

„ערבים וולים. לא מורכבים. ברוח התקופה. הוא יגיד בסוף. בערב השני, כיאה לתרבות הצוותא, מכונסים הצירים לערב שירה בציבור. קצרה היריעה מלהזכיר את שמותיהם של כל הזמרים, הרקדנים המפיקים וכו' ונראה כי הדברים החמים של רוחמה רז שהנעימה בזמירתה אומרים כמעט הכל. „אני מאוד גאה שהצטרפתי למשפחה שכזו — משפחת הקיבוץ הארצי". אמרה רוחמה רז חברת קיבוץ געלון.

„ווטרגייט" של תאצ'ר, גם שר תעשייה התפטר

מאת מאיר בליך, כתב „על המשמר" בריטניה

לונדון: — ממשלתה של מרגרט תאצ'ר נקלעה למשבר החמור בתולדותיה, לאחר ששר המסחר והתעשייה, לאון בריטן, התפטר ביום ששי וחשף את ראש הממשלה להתקפה ישירה של האופוזיציה.

בריטן הוא החבר השני בקבינט, לאחר שר ההגנה, מיכאל הזלטיין, המתפטר בקשר לפרשת חברת המסוקים „ווסטלאנד".

התפטרותו של בריטן באה בעקבות פרסום מכתב מהתובע הכללי לשר ההגנה, שהודלף בידיעתו.

המכתב, שנזף בשר ההגנה, הודלף בתחילת החודש, ובשל תביעת האופוזיציה הורתה תאצ'ר לחקור את מקור ההדלפה. כאשר התברר שמקורה במשרד המסחר והתעשייה, גברו הלחצים במפלגת השלטון להתפטרותו של השר, מתוך תקוה שבכך תסתיים הפרשה.

אולם האופוזיציה אינה מרפה. דובריה מתקשים להבין, כיצד לא דיווחו לתאצ'ר עוזריה והשר בריטן, על מקור ההדלפה. לטענתם, יש שתי אפשרויות: או שבניהול הממשלה עליה הוא כושל, או שהיא אינה אומרת אמת. תאצ'ר ביטלה את צאתה למעון הנופש שלה ונשארה בדאונינג סטריט, כדי להכין הודעה לפרלמנט שתימסר מחר.

ליאון בריטן הותקף כבר בשל חלקו בפרשה — בהפעלת לחץ על חברות ובהטעיית הפרלמנט. הוא יהודי בן 47, מן המבריקים שבנאמני תאצ'ר.

עתוני יום ששי קראו בכותרות ענק: „להעיף את בריטן". הוא בחן עם חבריו השרים ועם יושבי הספסלים האחוריים את מעמדו, וכשובו לביתו ביורקשייר אמר: „התברר לי, שאין לי האמון הדרוש לי כדי למלא תפקידי בממשלה".

בריטן הוא חבר הממשלה הי18 המתפטר מממשלותיה של תאצ'ר. הפרשנים מתקשים לחזות את סיומה של פרשה זו, המכונה כבר „ווטרגייט של תאצ'ר".

ראש הממשלה, שמעון פרס, נפגש שלשום עם סגנו של בריטן, פאול קנון, שאתמול מונה במקומו.

ססיליה פק, בתו של השחקן גריגורי פק, מחופשת לפסל החירות בתצוגת אופנה שנערכה בפאריס

(צילום: אי.פי.)

„הכבוד של פריצי" זכה ב„גלובוס הזהב"

לוס אנג'לס. — הסרט „הכבוד של פריצי" קומדיה שחורה אודות פרשת אהבה בין שני רוצחים של המאפיה, זכה אתמול ב־4 פרסי „גלובוס הזהב", כולל הפרסים לשחקן ולשחקנית המצטיינים, שהוענקו לג'ק ניקולסון ולקתלין טרנר.

הסרט גם זכה בפרסי הקומדיה הטובה ביותר והבמאי הטוב ביותר — ג'ון יוסטון.

● דיסלדורף. — הצייר המערב־גרמני האוונגארדי יוזף בויס מת אחרי מחלה ממושכת.

הנוצרים מנסים למנוע התנגשות עם הסורים

ביירות. — ראשי המיליציה הנוצרית בלבנון, הנוקטים בקו נוקשה ומסרבים לחתום על ההסכם שנתקבל בדמשק, ריככו במידה מסויימת את התנגדותם להסכם השלום, בנסיון למנוע התנגשות עם סוריה.

„אנו מסרבים להידחף לעימות עם סוריה", נאמר בהודעת המיליציה „הכוחות הלבנוניים". בעוד הקרבות בין המיליציות הפרו־סוריות לבין צבא לבנון ליד העיירה בקפאיה, מקום מושבו של הנשיא אמין ג'מייל, נכנסו ליומם הי9.

בהודעה, שבה צויין, כי סמיר ג'עג'ע, הנוקט בקו נוקשה, הוא עתה מנהיג הכוחות הלבנוניים — נאמר עוד, כי המאבק בקרב הנוצרים אשר הביא להדחתו של אלי חובייקה לא היה מכוון נגד סוריה.

„כמו כן לא היה לזה שום קשר עם ארה"ב או ישראל", נאמר בהודעה.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי פתח־תקוה

הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה תכנית מפורטת הנקראת: „תכנית מפורטת מס' פת/1/1001".

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 6362 חלקות 10—11 רחובות אורלוב, שלום אש, שכונת „גרבועי".

עיקרי הוראות התכנית: קביעת שטחים לתוספת בניה לבנינים קיימים וקביעת קוי בנין ובינוי.

ההודעה על הפקדתה יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 2955, התשמ"ג, עמ' 2716 ובעתון בוקר „הצפה" מיום 15.6.83 ובעתון ערב „מעריב" מיום 15.6.83 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף „על־המשמר" ביום 15.6.83 בשפה העברית.

התכנית האמורה בצורה שבה אישרה אותה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה.

וכל מעונין רשאי לעיין בה, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ר. שיש

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

תאריך: 10.12.85

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי פתח תקוה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח תקוה הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' פת/1263/ו'" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי:

שינוי קו בנין בחזית.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית:

גוש 6373 חלקה 552 רחוב מאפו 13

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ר. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 24.1.86

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
דולר אמריקני	1	1.46	1.52	1.4798	1.4982	1.4895
לירה שטרלינג	1	2.03	2.13	2.0658	2.0915	2.0767
מרק גרמני	1	0.60	0.63	0.6096	0.6172	0.6127
פרנק צרפתי	1	0.19	0.20	0.1981	0.2006	0.1994
גילדן הולנדי	1	0.53	0.56	0.5405	0.5473	0.5434
פרנק שווייצרי	1	0.71	0.74	0.7196	0.7286	0.7237
כתר שבדי	1	0.19	0.20	0.1950	0.1974	0.1959
כתר נורווגי	1	0.19	0.20	0.1960	0.1984	0.1971
כתר דני	1	0.16	0.17	0.1658	0.1679	0.1666
מרק פיני	1	0.26	0.28	0.2732	0.2767	0.2749
דולר קנדי	1	1.03	1.08	1.0487	1.0618	1.0578
דולר אוסטרלי	1	1.02	1.09	1.0520	1.0652	1.0589
ראנד דר' אפריקני	1	0.56	0.66	0.6548	0.6630	0.6584
פרנק בלגי	10	0.28	0.30	0.2978	0.3015	0.2996
שילינג אוסטרי	10	0.85	0.89	0.8668	0.8776	0.8713
לירה איטלקית	1,000	0.88	0.93	0.8934	0.9046	0.8981
ין יפאני	1.00	0.73	0.77	0.7477	0.7571	0.7496

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 — הועדה המקומית לתכנון ולבניה „המרכז"

רחוב וולפסון 10 פתח־תקוה טל. 902051

הודעה לפי ס' 149 לחוק

ניתנת בזה הודעה כי הוגשו לדיון הועדה בקשות ל: „שמוש חורג", „הקלה" ו„תשריט חלוקת קרקע בסטיה מתכנית" כמפורט להלן: —

ישוב	חלקה	גוש	רחוב	מס'	שם המבקש	תיק מס'	מהות הבקשה
באר יעקב	85B	3785			רייף יוסף	1042/22	הקלה בתכסית קרקע, בשטח הבניה, בקוי בנין צד.
גבעת שמואל	144	6189			יוסף מירה	1095/94	הקלה במספר הקומות.
גבעת שמואל	308	6185	השחר		עזורי רגינה	1096/94	הקלה בשטח הבניה, בקו בנין צד ובמספר הקומות.
באר יעקב	58	3831	הרב קוק		כרזון אברהם	902/22	הקלה בשטח בניה עד 6%
באר יעקב	12A	3785			באומן אורי		הקלה בשטח תכסית קרקע.
באר יעקב	67B	3785	גבעת חסר		דבש משה	א'921/22	הקלה בשטח כסוי קרקע.
באר יעקב		3785			אלטנסי מנחם	1037/22	הקלה בתכסית קרקע ובשטח הבנין.
באר יעקב		3785			חסדאי אהרון	1037/22	הקלה בתכסית קרקע ובשטח הבנין.
באר יעקב	75	3785			אשר והרס חביב	1045/22	הקלה בתכסית קרקע.
נוה מונוסון	203	6502	יהלום	14	שבי נוימה	485/139	הקלה בתכסית קרקע.
באר יעקב	46B	3785	גבעת חטר		גייר טוביה	א'991/22	הקלה בשטח בניה עד 6%.
גבעת שמואל	144	6189	הויתים		יוסף ברגמן	1095/94	הקלה במס' הקומות ובשטח הבניה.
באר יעקב	22A	3785	גבעת חטר		רינגל	א'1040/22	הקלה במס' הקומות, בשטח כסוי קרקע ושטח בניה עד 6%.
באר יעקב	22B	3785	גבעת חטר		הרשקוביץ	1040/22	הקלה במס' הקומות, בשטח כסוי קרקע ושטח בניה עד 6%.
סביון	102	6722	הגבעה	29	שמואל לסר	406/148	הקלה בקוי בנין צד.
באר יעקב	68A	3785			גורין משה	967/22	הקלה במס' הקומות.
גבעת שמואל	110	6185	הרצוג	8	נוריאל אברהם	645/94	הקלה במס' הקומות.
גבעת שמואל	153	6189	עוזיאל	18	צביה ויצחק אפלבוים	א'869/94	הקלה בקוי בנין צד, הקלה במס' הקומות.
סביון	169	6725	עלומים	6	בורנשטיין יעקב	961/148	הקלה בשטח תכסית קרקע.
סביון	187	6722	נתיב הרגן	9	זגמן בועז	959/148	הקלה בתכסית קרקע ובשטח הבניה.
באר יעקב	60	3831	רב קוק	5	טרבלום יוסף	1000/22	הקלה בקו בנין אחורי עד 10%.
באר יעקב	60	3831	רב קוק	5	יאסו עליזה	א'1000/22	הקלה בשטח כסוי קרקע.
גבעת שמואל	580	6189	בארי	8	גיני ניסים	723/94	הקלה בשטח הבניה.
גבעת שמואל	909	6189			וטורי + נימון	1085/94	הקלה במספר הקומות.
נחלת יהודה	148	6093			רזין	490/109	שמוש חורג — בית מלאכה בשטח חקלאי.
גבעת שמואל	784	6189	דוד אלעזר		מנחמי	973/94	
						ממ/3037	הקלה במספר הקומות + תוספת שטח חדר מדרגות.
גני תקוה	204/3	6720	העמקים		אירים לביא	942/18	הקלה בשטח הבניה ובתכסית קרקע.
באר יעקב	63	3832	רמב"ם	119	אירה נחום	1043/22	הקלה בתכסית קרקע ובשטח בניה.
באר יעקב	35	3831			יצחק ניסים	27/22	הקלה בתכסית קרקע במסגרת אחוזי בניה המותרים.

כל המעונין אם כבעל ואם מבחינה אחרת בקרקע, כבניינים או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם יוכלו לעיין בהעתקי התכנית במשרדי הועדה המקומית בשעות העבודה הרגילות ולהגיש התנגדויותיהם תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

י. ויסמונסקי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה „המרכז"

ועדת המשנה לתכנון ובניה

מרחב תכנון מקומי ראשל"צ

הודעה לפי סעיף 149(3) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדה המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ. בקשה למתן הקלות על חלקה 41 בגוש 3939 רחוב דרור לפי תכנית מתאר/תוכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ד' ומותר לבנות עליה מבנה מגורים. בקשת בעלי החלקה: שימוש חורג ל־5 שנים למכלת במבנה של 2 קומות.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך מועד של 15 יום, החל מיום פרסום הודעה זו. באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה ראשון־לציון

תאריך: 26.12.85

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

מנהל מוסיקלי זובין מהטה

קונצרט למנויים מס' 5

„לה בוהם" אופרה ב־4 מערכות מאת פוצ'יני

בביצוע הלהקה הלאומית של האופרה העירונית של ניו־יורק

סקוט ברגסון – מנצח

תל־אביב, היכל התרבות. בשעה 8.00 בערב

סדרה 4, יום ב': 27.1.86
סדרה 5, יום ד': 29.1.86
סדרה 6, מוצ"ש: 1.2.86
סדרה 7, יום ב': 3.2.86
סדרה 8, יום ד': 5.2.86

מוסיקה קלאסית קלה

קונצרט מס' 4

האופרה „לה בוהם"

תל־אביב, היכל התרבות. מוצ"ש, 8.2.86 בשעה 8.00 בערב

קונצרט למנויים מס' 4

האופרה „לה בוהם" (גירסה קונצרטית)

חיפה, אודיטוריום חיפה

סדרה 4, יום ב', 10.2.86 בשעה 8.00 בערב

קונצרט למנויים מס' 5

האופרה „לה בוהם" (גירסה קונצרטית)

חיפה, אודיטוריום חיפה בשעה 8.00 בערב

סדרה 1, יום ד', 12.2.86
סדרה 2, מוצ"ש, 15.2.86
סדרה 3, יום ב', 17.2.86

כל הקונצרטים של האופרה „לה בוהם" מתחילים ב־8.00 בערב.

אין החלפות מסדרה לסדרה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן (להלן — הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס, בגוש 6181 חלקה 480 רח' אריה בן אליעזר. דהיינו הקלה 6% משטח החלקה ו־5% עבור מעלית ו־10% בק.ב. במרווחים צדדיים.

על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על־ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. התנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

אורי עמית, ראש העיר — יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

בית משפט השלום

רחוב ויצמן 1 תל־אביב

תיק אזרחי מס' 18906/85

הזמנה לדין

לישלום פימה שכתובתו רח' הפיקוס 38 בת־ים וכיום בלתי ידועה. הואיל והתובע קיבוץ דפנה ע"י ב"כ עוה"ד ש' פינס ואח' הגיש לבית משפט השלום בתל־אביב תובענה נגדך, כמפורט בכתב התביעה הנמצא בתיק הנ"ל, הינך מוזמן להגיש כתב הגנה תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, ולהתייצב למשפט ביום 9.2.86 שעה 8.30 ודע לך, שאם תגיש כתב הגנה ולא תתייצב למשפט ביום האמור בהזמנה, ינתן באותו יום פסק דין שלא בפניך. אך אם לא תגיש כתב הגנה במועד שנקבע לכך בהזמנה, יינתן פסק־דין נגדך אף לפני היום שנקבע למשפט וההזמנה להתייצב תבוטל.

בית משפט השלום ת"א־יפו
מזכיר ראשי

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י – הועד הפועל
המרכז לתרבות ולחינוך ביה"ס לפעילים ע"ש ז. ארן
בשתוף הסתדרות המח"ר

החוג הרעיוני המרכזי

יתכנס מחר יום ב' 27 בינואר בין השעות 16.30—18.30 באולם הישיבות בועד הפועל של ההסתדרות (קומה 7) רח' ארלוזורוב 93 תל־אביב.

הנושא לדיון: התנועות הקיבוציות והחברה הישראלית

מרצה: אשר מניב מהנהלת „יד טבנקין"— חבר קיבוץ מעין צבי

מנחה: יהודה גוטהלף

חייל „יוניפי"ל ותושבת לבנון נהרגו מאש חיילי צד"ל

מאות נוצרים מביירות הגיעו לרצועת הבטחון

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

חייל נפאלי מכוח יוניפי"ל נהרג אתמול מאש תותחים של חיילי צד"ל שנורתה לעבר מקורות ירי מחוץ לרצועת הבטחון.

אתמול הותקפו עמדות צד"ל ובתגובה על כך הפגיזו את כפר כפרה. כתוצאה מכך נהרגו חיילי יוניפי"ל מהיחידה הנפאלית ותושבת המקום ושבעה תושבים אחרים נפצעו. האש הופסקה לאחר שמיפקדת יוניפי"ל התקשרה למיפקדת צד"ל.

יצויין, כי לפני כמה ימים היתה תקרית נוספת שגרמה למתיחות בין יוניפי"ל לצד"ל, כאשר חיילי צד"ל ירו מעל ראשם של קציני יוניפי"ל במהלך חיפוש בכפר אתירי.

התפוצצות עזה

התפוצצות עזה, ככל הנראה קטיושה, נשמעה ביום ששי בגבול הצפון. זמן קצר לאחר מכן הפגיזו תותחים של צד"ל אזורים מחוץ לרצועת הבטחון, ביניהם הכפר מגדל איזון, תושבים רבים מן הכפר נמלטו כתוצאה מכך צפונה.

חוזרים לרצועת הבטחון

מאות נוצרים מאיזור ביירות הגיעו בימים האחרונים לרצועת הבטחון דרך הים באוניות שהפליגו בקו הימי הקבוע בין איזור ביירות וג'וניה לבין הנמל ראס־נאקורה ברצועת הבטחון.

בדרך כלל לא מדובר בפליטים אלא בתושבים שבעבר התגוררו בדרום־לבנון ולהם קרובי משפחה באיזור. עתה, בעקבות הקרבות בתוך העדה הנוצרית וסכנת חידוש מלחמת האזרחים, החליטו לשוב לאיזור דרום־לבנון. מצפים שעוד רבים שלהם בני משפחה ברצועת הבטחון ישובו בימים הקרובים לאיזור דרום־לבנון.

בית־העלמין בנתיבות הפך למרכז עסקים של הבבא סאלי

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

המבנה ששימש עד לאחרונה כחדר טהרה של בית־העלמין בנתיבות, הפך לפני שבועות אחדים לקיוסק, בהוראתו האישית של ברוך אבו־חצירא, בנו של הבבא סאלי.

המבנה נמצא כ־20 מטר מחלקת הקבר של הבבא סאלי, סמוך למאות קברים אחרים. עד לפני חודשים אחדים שימש המבנה לרחיצת גופות נפטרים לפני קבורתם בבית־העלמין.

בתקופה האחרונה הקימו רוכלים רבים בתוך תחומי בית־הקברות דוכנים ארעיים למימכר מזכרות הבבא סאלי, כעת מופעל דוכן אחד רישמי ומוסדר מטעם משפחת אבו־חצירא בתוך החדר. את הדוכן מפעילה משפחת זגורי, המקורבת למשפחת אבו־חצירא. שומרו האישי של הבבא ברוך, חנניה זגורי, נוהג לסלק באלימות משטח בית־הקברות את הרוכלים הארעיים.

תושבים חילוניים בנתיבות שקרוביהם קבורים בבית־העלמין הביעו בפני כתבת „על המשמר" את הסתייגותם מן המתרחש בבית־העלמין של העיירה, שהפך למרכז העסקים של משפחת אבו־חצירא.

פוענח רצח מחריד של צעירה מעזה על רקע כבוד המשפחה

אחיה הודה בהצתתה למוות ושיחזר את הפשע

רצח של צעירה מעזה, שהועלתה באש על רקע חילול כבוד משפחה, פוענח, לדעת המשטרה, בסוף השבוע.

צוות חקירה מיוחד של חוקרים ואנשי מודיעין ממשטרת נפת עזה סבור, כי הצעירה הוצתה על־ידי אחיה והיא נשרפה למוות.

החשוד ברצח נעצר בסוף השבוע, הודה לטענת המשטרה בביצוע המעשה ושיחזר את הפשע.

ביום רביעי לפני שבוע הודיע אדם על גופת אדם, העולה בלהבות בוואדי עזה. מפקד תחנת המשטרה של מחנות הפליטים בעזה יצא למקום עם כוח שוטרים ולעיניהם נגלה מחזה מחריד.

גוש פחם מתפורר

גופה שעלתה בלהבות היתה מוטלת בוואדי. השוטרים כיבו את האש וגילו גופת אשה, שפלג גופה העליון נשרף כליל והפך לגוש פחם מתפורר. היעדר תעודות מזהות על הגופה והיות פלג גופה העליון שרוף כליל, לא איפשרו את זיהוי הגופה.

אל זירת הפשע הוזעקו ראש לשכת החקירות של נפת עזה, רב־פקד דוד בכר, ומעבדה ניידת של המחלקה לזיהוי פלילי במשטרה. החוקרים מצאו מיכל דלק, במרחק של מטר וחצי מהגופה והניחו מיד, שהמדובר ברצח, על רקע של חילול כבוד המשפחה.

נפתחה חקירה לזיהוי הנרצחת, אך חקירה זו נתקלה בקשיים, גם בגלל היעדר תלונה במשטרה בדבר העדרה של הנרצחת מן הבית.

שני פריטים, שנמצאו על הגופה החרוכה, עגיל זהב וצמיד, הובילו את החוקרים לקביעת זהות הנרצחת.

מימצאים אלה ומידע מודיעיני הובילו את החוקרים לבעל משאית, בן 33 ותושב רצועת עזה. נהג המשאית נעצר לחקירה והודה, לטענת המשטרה, ברצח אחותו, חלימה חמראן בת 23.

התרועעה עם גבר

חוקרי המשטרה גילו, שהמנוחה התגוררה בבית אביה הגרוש, בעיירה בית להייה, שליד עזה. חלימה חמראן עצמה היתה גרושה ואם לילד, אותו גידלה אימה, שהתגוררה במקום אחר ברצועה.

אחיה של הנרצחת סיפר לחוקרי המשטרה, כי ביום רביעי האחרון הציע לאחותו להסיעה לבית אימם, כדי לבקר אותה ואת בנה הקטן. האח סיפר, כי הוא חשד במנוחה, כי היא מתרועעת עם גבר ולכן החליט לרצוח אותה, כדי לטהר את כבוד המשפחה, שהוכפש בשל מעשי אחותו.

תוך כדי נסיעה אל בית האם, סטה אל ואדי עזה, עצר את המשאית, דחף את אחותו מתא הנהג והחל להכותה. לאחר מכן, סיפר האח לחוקרים, הוא החל לחנוק את אחותו והיא התעלפה ככל הנראה ונפלה ארצה.

האח הוציא מיכל דלק מן המשאית, שפך את תוכנו על אחותו והבעיר את גופה. חוקרי המשטרה סבורים, שהצעירה נשרפה, בעודה בחיים. (עתים)

הסתדרות הגישה תביעה נגד שר־האוצר על בזיון ביהמ"ש

בשל התחמקותו מביצוע החלטת בג"ץ בדבר שיתוף עובדים במועצות מנהלים

תביעה נגד שר־האוצר, יצחק מודעי, ושרים נוספים, על בזיון בית־המשפט בעקבות התחמקות מביצוע החלטת בג"ץ בדבר שיתוף עובדים במועצות מנהלים של חברות ממשלתיות, הוגשה בסוף השבוע על־ידי ההסתדרות לבית־הדין העליון.

בעתירה לבית־הדין העליון, שהגישו בשם ההסתדרות עורכי־הדין ע. קלמרו וש. טננבוים, נאמר, כי ביום 18.9.85 נתן בית־הדין העליון, בשיבתו כבג"ץ, פסק־דין נגד שר־האוצר ושרים אחרים. לפי פסק־דין זה חוייבו שר־האוצר ועמיתיו לפעול בתוקף סמכויות לצורך מינוי נציגים של עובדי חברות ממשלתיות כדירקטורים באותן חברות וכן לפעול לקביעת מועד להקמת ועדות בחירות לבחירת הנציגים. למרות פניות ההסתדרות, באמצעות נפתלי בן־משה, יו"ר האגף לדמוקרטיה תעשייתית, אל שר־האוצר לקביעת מועדים מוסכמים, להקמת ועדות בחירות בחברות ממשלתיות שונות — לא נקבעו עד היום מועדים מוסכמים באף אחת מהחברות.

בעתירה נאמר, שנפתלי בן־משה ביקש מספר פעמים להיפגש עם שר־האוצר, אולם עד כה לא נתקבלה הסכמת השר לפגישה. כן קובעת העתירה, שחלק מהאמור במכתבי שר־האוצר לנפתלי בן־משה הינו נסיון התחמקות ממילוי חובותיו, של השר, על־פי החוק, התקנות ופסק דין בג"ץ.

בפרק הזמן מאז מתן פסק הדין ועד יום הגשת הבקשה — נאמר בעתירה — חייב היה שר־האוצר לבצע את האמור בפסה"ד ולגרום לכך שייקבעו מועדים להקניית ועדות בחירות. בהתנהגות זו גורם שר־האוצר לבזיון בית־המשפט, ועל כן מתבקש בית־המשפט להזמין את שר־האוצר לדין ולכוף עליו לציית לפסק־הדין.

למשפחת נוי ולקיבוץ עמיר

השתתפנו באבלכם במות

שמעון נוי

קיבוץ שמיר

טלקס

● קו טיולים ימי בין חיפה לעכו

קו ימי של רחפות וספינות טיולים מבת־גלים לעכו העתיקה ייפתח בקרוב.

על־פי התוכנית יוקם ליד מסוף הרכבל בבת גלים בית נתיבות מיוחד ממנו יעלו התיירים והמבקרים שירדו מהכרמל על כלי שיט שיביאם לנמל עכו ומשם לעיר העתיקה. הריווחיות הכלכלית של התוכנית נבדקת עתה על־ידי צוות מומחים מיוחד.

יצויין, כי מראשית אפריל פקדו את עכו העתיקה למעלה מחצי מיליון תיירים. לדברי ראש העירייה, אלי דה־קסטרו, הפכה עכו לעיר התיירותית השנייה בחשיבותה בישראל אחרי ירושלים.

יהודה צור

● תחנת משטרת חולון – היעילה במרחב

תחנת משטרת חולון היא היעילה והטובה ביותר במרחב איילון, אמר מפקד המרחב, סגן־ניצב יהודה וולק, במסיבת סיכום שנת הפעילות 1985 של משטרת חולון, שנערכה בסוף השבוע באולמי היכל מתחולון.

במסיבה, שאורגנה על־ידי העמותה למען השוטר, נבחרו שלושת השוטרים המצטיינים של התחנה לשנת 1985 והם קיבלו תעודות הצטיינות ושי – בילוי סוף שבוע בבית־מלון. השוטרים הם סמ"ר יצחק ברון, סמ"ר אבנר נתנאל ורס"ר רחל דסה.

אשר שילוני

● רשת מלונות „בסט ווסטרן" מתעניינת בישראל

רשת מלונות „בסט ווסטרן", שבבעלותה כ־1700 מלונות ומוטלים בארה"ב, מעוניינת להרחיב את פעולותה גם לשיטחה של ישראל.

החברה מוציאה עשרות מיליוני דולרים על פירסומת והיא נעזרת בלווייני תקשורת להעברת הזמנות.

מנהל השיווק של הרשת באירופה, סטן דיאק, אמור להגיע לישראל בחודש מארס ויקיים מגעים על צירוף ישראל למפת הרשת. לנציג הרשת בישראל מונה רג אוסטרר, מנכ"ל חברת P.T.C. לתיירות.

יוסף שמי

● המדינה והשלטון המקומי בדמוקרטיה

הערב יתקיים במשכן הכנסת כנס בנושא המדינה והשלטון המקומי בדמוקרטיה. הכנס מתקיים בסימן יום הולדתה של הכנסת ומציון 100 שנות עיתונות עברית ו־50 שנה ל„קול ישראל".

במושבי הכנס משתתפים שרים, חברי כנסת, אנשי תקשורת בכירים, נציגי השלטון המקומי, ראשי רשויות ואנשי מדע.

בין הנושאים שיידונו בכנס: יחסי הגומלין בין פוליטיקאים והעתונות, תקשורת ודמוקרטיה – המימד המקומי והשתקפות של פוליטיקה קיצונית בעתונות הישראלית.

הכנס נערך ע"י הכנסת, האיגוד הארצי של עתונאי ישראל, מרכז ההסברה, רשות השידור, מרכז השלטון המקומי בישראל, והמכון לקומוניקציה באוניברסיטה העברית. (שע"ח)

● כנס לעידוד התיירות לאילת

160 סוכני נסיעות ותיירות, עתונאים ומפעילי צ'רטרים וראשי אירגוני ספורט מ־17 ארצות שונות יגיעו היום לכנס השנתי לעידוד התיירות באילת, שנערך ע"י האגף לעידוד התיירות שבמשרד התיירות.

בכנס לוקחים חלק גם התאחדות המלונות באילת, חברות אוטובוסים, איגוד סוכני התיירות, „אל־על" ו„ארקיע".

זהו כנס המתקיים כל שנה באילת ומטרתו לעודד תיירות לעיר. השנה יעמוד הכנס בסימן הכרזת אילת כאזור סחר חופשי. (שע"ח)

בפליליים

מנהל אולפנה דתית לשעבר נאשם בשוחד

כתב־אישום נגד מי שהיה המנהל האדמיניסטרטיבי של אולפנת בני־עקיבא „אמנה" בכפר־סבא הוגש ביום ו' לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב, ובו מייחסת לו התביעה עבירות מרמה, מתן שוחד, קבלת שוחד וגניבה בידי עובד ציבור.

הנאשם הוא דוד רנד, בן 52 מפתח־תקוה, שהיה מנהל אדמיניסטרטיבי ב„אמנה", בי"ס תיכון־תורני לבנות, עד שפוטר ב־1984.

בכתב־האישום טוען התובע, עו"ד גבריאל בן־עמי, כי ב־1980 נחתם הסכם בין „אמנה" והנאשם לבין חברת תובלה „המהיר" בכפר־סבא, בעניין הסעת תלמידות המוסד. התביעה טוענת, כי הנאשם השפיע ש„המהיר" יזכה מדי שנה בחוזה להסעת התלמידות ותמורת זאת קיבל מדי חודש ממנהל החברה, אהרון רוזנבאום, 400־500 דולר וכן תלושי דלק ושימוש במכונית „ברנול רוכס" לצרכיו הפרטיים.

עם כניסתו של הנאשם ל„אמנה", נאמר בכתב־האישום, פנה אל משה דורון, שהיה מנהל האספקה והשירותים במשרד־החינוך במחוז הדרום, וביקש להגדיל את אחוז ההשתתפות של משרד־החינוך בהוצאות הסעת תלמידי המוסד שבו עבד. „הנאשם שילם לדורון ב־10 הזדמנויות שונות סכומים של 10־20 אלף דולר כל פעם. שכן דורון אישר ב־1.9.84 לאמנה השתתפות של 100 אחוז של משרד־החינוך בהסעת התלמידים, רטרואקטיבית מ־1980 והנאשם, דוד רנד, קיבל בעקבות מעשי המרמה מיליוני שקלים ישנים. זאת בגין ההפרש בין אחוז ההשתתפות בתקציב ההסעות ע"י משרד החינוך, לבין הסכומים שהוצאו לסעיף זה לפני האישור להשתתפות של 100 אחוז", טוענת התביעה.

ביולי 1984, נאמר להלן, גילה הנאשם צ'ק שהיה חתום בחתימת המנהל הפדגוגי של המוסד יהודה רוזנברג, הוסיף את החתימה־שלו, רשם סכום של 4 מיליון שקלים ישנים והעביר את הסכום לחשבונו בבנק המזרחי בכפר־סבא. לאחר פיטוריו ב־1984 נאמר בכתב האישום, הצטרף הנאשם כבעל מניות לחברת הובלה „חגר" לטיולים, ושילם בעד המניות כ־5000 דולר. על כך הוא נאשם בביצוע עיסקת מט"ח ללא היתר. (עתים)

7 שנות מאסר למבריח הרואין בבובת־דובון

הסיכון לחיי אדם ובריאותו מן ההרואין והשפעתו של סם זה על התגברות הפשיעה בארץ הם מן הנסיבות, שאינם צריכים הסבר — קבע ביום ו' השופט המחוזי אורי שטרוזמן בתל־אביב כשגזר מאסר 7 שנים בפועל ו־3 שנים על תנאי על תושב רמת־גן בן 42, שהורשע בהחזקת הרואין וכסחר בו.

הנאשם, אליעזר ליפר, הורשע כי קשר קשר עם ניסו יורם ויונגלום ואחרים, לייבא הרואין מתאילנד. באפריל אשתקד יצא עם ניסו לתאילנד, קנה שם 1.003 ק"ג הרואין, טמן את הסם בבובת־דובון ואת הבובה הצליח הגיס להעביר אל מחוץ לבית הנתיבות בנמל התעופה בן־גוריון. ביוני של אותה שנה יצא הנאשם שוב לבנגקוק וחזר עם בובת־דובון ובה הטמין 1.008 ק"ג הרואין. הפעם היה למשטרה מידע והוא נתפס, נעצר והועמד לדין.

השופט העיר, כי לגיס היתה מעורבות פחותה מזו של הנאשם באשמות שיוחסו לו ועל כן נשפט רק ל־4 שנים בפועל. (עתים)

נגנבה כספת מכנסיית הדורמציון בירושלים

אלמונים חדרו בערב שבת לכנסיית הדורמיציון בהר ציון וגנבו מתוכה כספת. אתמול בבוקר הודיע מנהל הכנסיה למשטרה כי אלמונים הצליחו להיכנס למשרדי הכנסיה ועקרו מתוך הקיר כספת שבה היו עשרת אלפים דולר וארבעים דרכונים גרמניים.

הפורצים הצליחו לחדור לכנסיה דרך המטבח ולצאת דרך השער הראשי. כפי הנראה השתמשו ברכב על מנת לברוח עם הכספת. (עתים)

לחברנו יוסי ולטר

משתתפים בצערך הכבד במות

אביך

אלכם פישמן
אבי בניהו

הננו משתתפים בצערם של חברנו
דוד שלף והמשפחה
במות אחיו

קלמי שייבוולד

קיבוץ שער־העמקים

למשפחת בליט

אתכם באבלכם במות עובדנו בגימלאות

ישראל בליט ז"ל

לשכת חמס מרחב דן פ"ת
ההנהלה והעובדים